

lvbb 84. tanácskozás a burzsoá ideológia kérdéseiről

gg bh la

1972. március 28.

a napokban fejeződött be a prága melletti liblicében a burzsoá ideológia elleni harc kérdéseivel foglalkozó - a szocialista országok tudományos akadémiái által szervezett - nemzetközi bizottság összejövetele. a megbeszéléseken bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, német és szovjet küldöttség vett részt.

Lakos sándor, az szmp központi bizottsága társadalom-tudományi intézetének igazgatója, a tanácskozáson részt vett magyar küldöttség vezetője a megbeszélésekről a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a szocialista országok tudományos akadémiáinak elnökségei több évvel ezelőtt létrehozták a burzsoá ideológia kérdéseinek együttes elemzésére, az ellene folytatott harc összehangolására hivatott nemzetközi bizottságot, amely azóta rendszeresen - többnyire félévenként - összejövetelt tart az együttműködés aktuális kérdéseinek megvitatására.

- a nemzetközi bizottság kezdeményezésére a munkában részt vevő országokban ugyanilyen céllal és feladattal hazai bizottságok alakultak. a mostani megbeszéléseken - áttekintve az elmúlt évek tevékenységét - megállapították, hogy minden országban érdekes és értékes kezdeményezések születtek. így kiemelkedő esemény volt a két évvel ezelőtt moszkvában megtartott nemzetközi tanácskozás, a múlt év végén szuhumiban megrendezett nemzetközi nyári iskola, amelynek anyagai nemsokára megjelennek. jelentős két- és többoldalu kutatások indultak be a burzsoá futurológiai koncepciókról a tudományos-technikai forradalom polgári megítéléséről, a társadalmi struktúra és a munkásosztály helyzetével, szerepével kapcsolatos anti-marxista felfogásokról. a jelenlegi tanácskozáson nagy hangsúlyt kapott a kölcsönös tudományos tájékoztatás megjavítása. ezért határozat született a bizottság égisze alatt megjelenő tudományos tájékoztató bulletin színvonalának emelésére, elsősorban a különböző országokban már publikált legfontosabb cikkek, tanulmányok közzétételével.

- egyöntetű volt az a vélemény, hogy az eddigi igen szerteágazó és jelentős tevékenység alapján a bizottság munkáját egyre következetesebben a legfontosabb ideológiai, politikai kérdések tartalmi vonatkozásainak közös kidolgozására és megvitatására lehet és kell összpontosítani. így a legközelebbi - előre láthatólag varsóban sorra kerülő - összejövetelen nagy helyet kap a burzsoá futurológiai koncepciókról folyó kutatások elvi és módszertani kérdéseinek megvitatása - mondotta lakos sándor. /mti/

- v é g e -
- 58 -

20.50 bh

NA 2105

MTI

Kiadja a Magyar Távírási Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-490. 159-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. március 29.

bb. 1. a tot beszámolója a tsz-kongresszuson

jf/fk/rj 1e la

1972. március 29.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a termelőszövetkezetek országos tanácsának beszámolóját, amelyet szabó istván a tot elnöke terjeszt elő a termelőszövetkezetek 11. országos kongresszusán.
a beszéd

e m b a r g o s f e l o l d á s i g!

szabó istván bevezetőben emlékeztetett arra, hogy a termelőszövetkezetek 1. országos kongresszusa óta eltelt öt év bővelkedett a közös gazdaságok szempontjából kiemelkedő eseményekben. a kongresszusnak éppen az a feladata, hogy számbavegye azokat a változásokat, az eredményeket, és feltárja azokat a tényezőket, amelyek a tsz-ekben segítik vagy éppen akadályozzák az előrehaladást. figyelmeztetett arra, hogy nem lehet a kongresszust úgy minősíteni, mint egy fejlődési szakaszt lezáró és egy másikat elindító eseményt. a találkozók másfél évtizedes töretlen agrárpolitikáknak csupán egy állomása, amelyre olyan időpontban került sor, amikor a munka folytatásához adódtak az elvi alapok és kialakultak az alapvető fejlődési tendenciák is.

/folyt.köv./

NA

- 1 -

bb. 1. / a tot beszámolója.... 1. folyt./rj

ezután arról szólt, hogy a kongresszus nemcsak a termelőszövetkezeti mozgalom „ügye”, a tanácskozás minden bizonnyal érezteti majd hatását a munkás-paraszt szövetség további fejlődésében. annál is inkább így van ez, mert amíg a gondok egy részét a gazdaságok önállóan megoldhatják, addig a problémák egész sorát csak a munkásosztállyal karöltve szüntethetik meg a tsz-ek, amelyek munkájukhoz megkapták és megkapják a munkásosztálytól a fejlődésükhöz szükséges támogatást. szabó István rámutatott: a munkás-paraszt szövetségnek napjainkban nagyon jelentős anyagi-jellegű tartalma is van. a szövetség szempontjából is lényeges, hogy a tsz-ek jól kihasználják erőforrásaikat és feltárják tartalékaikat. a munkásosztály teljes joggal várja el a tsz-paraszttságtól, hogy minden lehetőséget használjon ki, amely az élelmiszerellátás színvonalát tovább javítja. a növekvő igényeknek azonban a parasztság csak úgy tehet eleget, ha megkapja a termeléshez szükséges jó minőségű gépeket, a nélkülözhetetlen alkatrészeket, épületeket, és az anyagi ösztönzés lehetőségeit is.

- a munkásosztály és a szocialista úton haladó termelőszövetkezeti parasztság kapcsolatában az érdekazonosság a meghatározó elemmondotta ezután. - az osztályszövetséget a mindennapok gyakorlatában is erősíteni kell. a szövetség lényegét még átmenetileg sem homályosíthatják el zavaró tényezők; ezeket - ha vannak ilyenek - kölcsönös jóakarattal, szőértéssel el lehet kerülni. a két osztályt szorosán összefogó érzelmi köteléknek a jövőben tovább kell erősödnie, a kölcsönös tisztelet és a megbecsülés szellemében. ezt kívánja a munkás-paraszt szövetség nagy ügye, amely hazánkban a szocializmus teljes felépítésének szakaszában a néphatalom pillére.

- a munkás-paraszt szövetség eszméjéből következik a pártnak a szövetkezeti parasztság irányában követett politikája, amely biztosítja, hogy a szövetkezetek a népgazdaságban elfoglalt jelentőségüknek megfelelő szerepet kapjanak és megfelelően fejlődjenek. e politika szellemében a szövetkezetek önállóak és széleskörű önkormányzatot élveznek, ami egyebek között abban is kifejezésre jut, hogy a tsz-ekre csak magasszintű jogszabályok, saját határozataik és az általuk kötött szerződések háríthatnak kötelezettségeket. ezek az elvek beváltak és a jogszabályokban is kifejezésre jutnak. a szövetkezetek elsősorban gazdálkodásuk egyensúlyáért felelősek. az állam gazdasági eszközökkel, az alapvető működési kérdések szabályozásával és törvényességi felügyelet útján védi a közérdeket.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 1. / a tot beszámolója... 2. folyt./rj

ezután arról szólt, hogy a termelőszövetkezetek az elmúlt öt évben nagyobb fejlődést értek el, mint bármikor korábban. eredményesebb lett gazdálkodásuk, és javult termelésük színvonala is. a tsz-tagok túlnyomó többsége - az állam sokoldalú segítségével - a nehezebb időszakokban is töretlen munkakedvvel dolgozott a gazdasági eredmények javításán, a tisztességes üzemi és személyi jövedelmek elérésén. ennek ellenére a termelés biztonságának fokozásában, az árvizek-belvizek megfékezésénél, az aszály és erózió elleni küzdelemben még bőven van tennivaló. a befeketésekhez képest megfelelőek, de abszolút értékben - egy-egy kivételtől eltekintve - még csak középszerűek a hozamok. a nemzetközi összehasonlításban hazánk azokhoz az országokhoz tartozik, amelyekben még mindig sok a mezőgazdasági termelésben kifejtett emberi munka. kétségtelenül javult a munka termelékenységé is, de az eredmény még jobb lehetett volna, ha a fellelhető üzemszervezési, munkaszervezési és egyéb hibákat a termelők elkerülik.

ezután kifejtette: a termelőszövetkezetek részesedése az ország mezőgazdasági termelésében állandóan nő és ma már a termelésnek csaknem háromnegyed részét teszi ki. a tsz-eknek nélkülözhetetlen szerepük van a lakosság élelmiszerellátásában, a külkereskedelem és a feldolgozóipar igényeinek kielégítésében. a mezőgazdaság de- vizamérlege mind a szocialista, mind pedig a tőkés országok viszonylatában aktív, amiben döntő szerepük van a tsz-ekben előállított termékeknek.

- a tsz-ek a viszonylag kedvező tervteljesítést úgy érték el, hogy az irányítási rendszer elsősorban az ösztönzők útján érvényesítette a termeléspolitikai törekvéseket - mondotta. - általában nem alkalmaztak adminisztratív módszereket a gazdaságok irányításánál. de a jövőben még nagyobb eredményeket lehet elérni, ha az állami szervek finomítják és „időállóbbá”, teszik az ösztönzőket, a tsz-ek pedig még jobban figyelembe veszik a lehetőségeket, a távlati érdekeket. a tények tehát igazolták a gazdasági ösztönzés rendszerének fölényét, az önálló vállalati gazdálkodás eredményességét. ez ellen még az egyes részletekben tapasztalható hibák, eltérések sem adnak meggyőző érveket. az eltérések mögött ugyanis legtöbbször a terv és az ösztönzés közötti ellentmondás húzódik meg.

/folyt.köv./

NA

- 3 -

bb. 1. / a tot beszámolója... 3. folyt./rj

ezután arról beszélt, hogy az elmúlt időszakban a gazdasági ösztönzésnek megfelelően módosult a tsz-ek mezőgazdasági termelése. egyes gazdaságokban nagyobb szerepet kaptak a jövedelmezőbb ágazatok, vagy azok amelyekben gyorsan meg lehet teremteni a kielégítő jövedelmezőség feltételeit. néhány éve csökken a cukorrépa, a zöldség, a dohány és más munkaigényes növények vétesterülete. nem fejlődik kellően a szarvasmarhatenyésztés és az utóbbi időben a vártnál kedvezőtlenebbül alakul a tejhozam is. a tot elnöke ezzel kapcsolatban hangsúlyozta:

- ezeknek a termékeknek a hiánya érzékenyen érinti a fogyasztók és a külkereskedelem érdekeit. az a helyzet állt elő, hogy például kinasználatlan a cukoripar kapacitása - miközben magas a cukor világpiaci ára- és ez a fontos termék nagy dotációval kerül a dolgozók asztalára. ehhez hasonló nehézségek vannak a konzerv, és a dohányiparban is. a nagyüzemi szarvasmarhatartás nagy anyagi befektetéseket követel, s ez csak hosszú idő alatt térül meg. a kisüzemek, a háztáji gazdaságok szarvasmarhatenyésztését nehezíti, hogy a forgalmazás, értékesítés időszakos zavarai és az adminisztratív költiségek káros következményei sok esetben itt mutatkoznak meg. a felsorolt ágazatok kivétel nélkül munkaigényesek és jelenleg gyenge a jövedelmezőségük és ráadásul gépesítésük is megoldatlan vagy költséges a rendelkezésre álló fejlesztési lehetőségekhez mérten. a tsz-ek a veszteséges tevékenységet egy ideig - foglalkoztatási vagy ellátási okokból - folytatják, de csak addig a határig, amíg az üzemek más ágazatokból pótolni tudják a kieséseket. átmeneti előnyökért ugyan nem áldozzák fel távlati lehetőségeiket, de érthető, hogy a közös gazdaságok egyre inkább a veszteséges ágazatok korlátozására törekcsenek. már csak azért is, mert egyre szigorubbak a gazdálkodási egyensúlyhoz fűződő és az üzemeket, valamint a személyeket érintő szankciók. a társadalom és a gazdaságok közös érdeke, hogy minél gyorsabban kielégítő megoldást találjanak e néhány termelési ág fellendítésére. annyi bizonyos, hogy nem hozhatnak tartós sikert a régi típusú adminisztratív módszerek. az a helyes, ha a problémákat a gazdaságirányítási rendszer elveivel igazodó módszerekkel oldják meg. a kibontakozás felé vezető uton csakis a jövedelmezőség hosszabb távra szóló megteremtése lehet a kiinduló alap, és ezt követheti a többi lépés.

/folyt.köv./

- 4 -

M

bb. 1. / a tot beszámolója... 4. folyt./rj

a zöldség- és a cukorrépa termelés jövedelmezőségének megteremtésére a kormány az első lépéseket már megtette, s a tot elnöke meggyőződését fejezte ki, hogy a tsz-ek helyesen reagálnak ezekre az intézkedésekre.

szabó István ezután a tsz-ek kiegészítő tevékenységével foglalkozott. elmondotta, hogy a melléküzemágak sokat javítottak a falusi foglalkoztatottságon. a termelőszövetkezetek olyan termékek előállítására és olyan szolgáltatásokra „álltak rá”, amelyek iránt azonnali és nagyarányú volt a kereslet, amelyeknek jó volt a jövedelmezőségük is. nem termeltek elfekvő árut, sőt gyakran hiánycikkek előállításával segítették az ellátást. kétségkívül mutatkoztak hiányok is; kissé késtek azok a jövedelemszabályozási intézkedések, amelyek megszüntették a szektorok különbségéből adódó előnyöket és egyenlő feltételeket teremtettek az ipari vállalatok és a termelőszövetkezetek számára. néhány haszonleső ember gátlástalanul kihasználta ezt a visszás helyzetet, és ezzel esetenként lejáratta a termelőszövetkezetek kiegészítő tevékenységét. de kétségtelen az is, sokan nehezen barátkoztak meg azzal a gondolattal, hogy a szövetkezetek szocialista vállalatok, amelyek törvényes keretek között foghatnak vállalkozásokba. sokszor támadt ellenérzés olyanok részéről, akik „profilgazdái”, voltak egy-egy területnek és féltették gazdasági, termelési értékesítési pozícióikat. a kormányhatározat ebben a kérdésben már rendet teremtett; határozat alapján meg lehet és meg is kell tartani a kiegészítő tevékenység üzemileg és társadalmileg hasznos valamennyi elemét. a további kibontakozást a tsz-ek azzal szolgálhatják legjobban, ha a törvényes keretek betartásával, fegyelmezetten, de az eddigiekhez hasonló rugalmassággal, kézzel foghatóan igazolják az ilyen tevékenység életrevalóságát.

ezután arról szólt, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek termékeire épülő üzemágak a tsz-ekben eléggé nehezen alakulnak ki. a helyi feldolgozás és az értékesítés sokfelé gondot okoz, holott nagy szükség lenne rá. az utóbbi öt évben ezen a téren csak szerény előrehaladást értek el a közös gazdaságok, csak kisebb vágóhidak, tejbegyűjtők és takarmánykeverő üzemek épültek, de azok is csak elvétve néhány helyen, nem valósult meg tehát az első kongresszusnak az a célkitűzése, hogy a szövetkezetek lépjenek ki az alapanyagtermelés köréből, és az élelmiszeriparra is terjesszék ki tevékenységüket. szabó István kifejtette, hogy ezeknek a létesítményeknek meglehetősen nagy a beruházási költsége. a tsz-eknek ilyen célokra nincsen elég anyagi erejük, s ezen az állami támogatásoknak a tsz feldolgozó üzemekre való kiterjesztése sem változtatott lényegesen.

/folyt.köv./

M

-5-

bb. 1. / a tot beszámolója... 5. folyt./rj

a fejlesztési alapok nagy részét ugyanis már jóelőre egyéb célokra kötötték le a gazdaságok. a jövőben céltudatos munkára van szükség ahhoz, hogy a kisebb-nagyobb fejlesztési alap-maradványokat a gazdaságok a termelés, a feldolgozás és az értékesítés összehangolt fejlesztésére egyesítsék.

ezután kitért a háztáji gazdaságok jelenlegi és jövőben szerepére:

- a párt és a kormány agrárpolitikája nagy gondot fordít a háztáji gazdaságok termelésének ösztönzésére, fenntartására - mondom. - ez érthető, hiszen a háztáji gazdaságok szerepe az árutermelésben és a falusi népesség ellátásában egyaránt számottevő. 1971-ben például 24 milliárd forint volt a háztáji gazdaságok termelése. husból, tejből, baromfiból 30 százalékos, tojásból 35, zöldségből, szőlőből és gyümölcsből 25 százalékos arányban részesedtek az országos termelésből. nem véletlen tehát, hogy termelésük fennmaradását több intézkedés segíti, amelyek a sertés, - a baromfitartásnál és más ágazatoknál sikerre is vezettek. a szarvasmarhatermelésben azonban nem érték el a kívánt eredményeket.

a tot elnöke kifejtette, hogy a szarvasmarhaértékesítés adminisztratív megnehezítése különösen a háztáji gazdaságokban fékezi a termelési kedvet, közös erőfeszítéssel minden lehető el kell követni azért, hogy a háztáji termelő-kapacitás - egyebek között a szarvasmarhatartásnál - ne essék ki, még mielőtt a nagyüzemi termelés ezt teljes egészében pótolni tudná. jó jel, hogy a tsz-ek egyre jobban támogatják a háztáji gazdaságokat. különösen hasznos hogy sokfelé megszervezik a növendékállat-értékesítést. terjedőben van a háztáji gazdaságok üzemágszerű anyag- és forgóeszközellátása, és kialakulóban van a technológiai tanácsadás is.

ezután a szakszövetkezetek szerepével foglalkozott, majd a kedvezőtlen természeti viszonyok között gazdálkodó tsz-ek helyzetét elemezte.

- a mezőgazdasági tsz-eknek csaknem harmad része kedvezőtlen természeti viszonyok között gazdálkodik - és a mostoha adottságok miatt a termelési eredmények nem fedezik a költségeket. a termelés színvonala és a termelékenység itt elmarad a termelőszövetkezetek többségétől, és a megkülönböztetett állami támogatás sem teszi lehetővé a termelés bővítését, és az átlagot megközelítő részesedés kifizetését. a közvéleményt is, de legjobban természetesen a kedvezőtlen adottságú tsz-ekben dolgozókat - mintegy 200 ezer család tagjait - érinti az, hogy milyen lesz a kibontakozás, miként alakul majd ezeknek a közösségeknek az élete.

/folyt.köv./

NA

bb. 1. / a tot beszámolója... 6. folyt./rj

annyi bizonyos, hogy az árbevételek a kedvezőtlen adottságú tsz-ek termelési költségeit és az állam iránti kötelezettségeit teljes mértékben a jövőben sem fedezik majd. mivel azonban ezek a gazdaságok adják a termelőszövetkezeti szektor termelésének 20 százalékát, hosszú távon sem lehet nélkülözni munkájukat. továbbra is arra van szükség, hogy az állam ezekről a gazdaságokról megkülönböztetett támogatás formájában gondoskodjék, de figyelembe kell venni azt is, hogy egy-egy területen körültekintőbben lehet alkalmazkodni az adottságokhoz, s ezt központi intézkedésekkel is elő lehet segíteni. a szarvasmarha-tartás jövedelmezőségének javítása például számos kedvezőtlen adottságú tsz helyzetén lényegesen változtatna. jó hatást lehetne elérni az egyes munkaigényes kultúrák jövedelmezőségének emelésével, az erdő- és mezőgazdálkodás társításával, valamint a vadkárok rendezésével. a központi segítség azonban sikertelenségre van ítélve, ha hiányzik a helyi öntevékenység.

a tsz-ek árutermelésével kapcsolatban elmondotta, hogy öt év alatt csaknem 7 milliárd forinttal növelték az általuk értékesített áru értékét. a termelőszövetkezetek áruai általában kelendők és a gazdaságok számottevő mennyiségben nem termelnek eladhatatlan terméket. a forgalmazásban - a szabadáras kategóriában - azonban időszakosan értékesítési nehézségeik adódtak, és ezeket csak alacsony eladási árakkal tudták áthidalni. ezért a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani a termékek eladhatóságának vizsgálatára, valamint a hazai és a külföldi piaci igények figyelemmel kísérésére.

foglalkozott a termelő és feldolgozó kapacitás között mutatkozó különbségekkel, amelyek például a vágósertés, a süldő- a vágottcsirke- és a tojás értékesítésénél okoztak feszültségeket, majd arról szólt, hogy a gazdaságok és az ipar szerződéseiben mindeddig nem valósult meg, vagy nehezen és hiányosan érvényesül a kölcsönös előny- és kockázatvállalás. a tsz-ek rendszerint monopolhelyzetben lévő vevőkkel és eladókkal állnak szemben. ebben a helyzetben a szabad árformák hatása nem bontakozhat ki egészségesen, mert már nem érinti a piaci kapcsolatokat és verseny sem alakulhat ki. az áruforgalom korszerűsítésének jelentős eseménye volt a zöldség-gyümölcsforgalmazás legnagyobb szervezetei, a mék-ek és a szövért-ek átszervezése. igaz, egyelőre még nem lehet átütő sikerekről beszámolni, de a munka rendezett, és kialakulóban van a tulajdonosi tudat, amely szükséges ahhoz, hogy a várt eredmények úgy valósuljanak meg, ahogyan azt a fogyasztók várják.

szabó istván ezután az élelmiszergazdaság vertikális kapcsolatairól beszélt:

- a vállalatok monopol helyzete, a termelőkétől elkülönült érdekeltsége néhány ágazatban módosult, de alapvetően nem változott meg. nem fejlődött kielégítően az együttműködés sem a tsz-ek, a felvásárló és a feldolgozó vállalatok között. az érdekeltséget és a szervezetet tekintve egyaránt megmaradt a mezőgazdaság és a feldolgozóipar elkülönültsége. ilyen körülmények között gyakran elmentmondásba kerülnek a tsz-ek és a vállalatok igényei és fejlesztési elképzelései. arra van szükség, hogy - az agrárpolitikai elképzeléseknek megfelelően - a jövőben az egyenlő jogú vállalati kapcsolatok fejlődjenek ki.

/folyt.köv./ 1

az együttműködés nemcsak az új üzemek építésénél lehet győmölcsző, hanem a meglévők termelői kapcsolatának fokozásánál is bátrabban kellene előbbre lépniök az érdekelteknek.

a tot elnöke kitért arra, hogy a tsz-ek egyre nagyobb értékű ipari eredetű anyagot használnak fel. termelési költségeik 60 százalékát ilyen jellegű vásárlások teszik ki és arra lehet számítani, hogy ez az arány a következő években tovább nő. figyelemzettetett azonban arra, hogy az ipari eredetű eszközök - gépek, alkatrészek és vegyszerek - ára a mezőgazdasági termékek áránál gyorsabban emelkedik, és nem alakult ki az a módszer sem, amelyik az arányok viszonylagos tartósságát biztosítaná és ellensúlyozná az árváltozások hatását. a tot elnöke megállapította, hogy az adó- és támogatási rendszer alapjában véve megfelelő, majd a tsz-ek gazdálkodásáról számolt be:

- a növénytermesztés jövedelmezősége általában kielégítő. ebben az ágazatban azonban egyaránt lehet találni kiugróan jövedelmező és ráfizetéses termékeket. az állattenyésztés csak szerény mértékben járul hozzá a személyi jövedelmekhez és a felhalmozáshoz. különösen gyenge a szarvasmarhatenyésztés jövedelmezősége, de igaz, hogy alacsony a tenyésztési és a tartási színvonal is. szerény az élelmiszerfeldolgozás és a kereskedelmi tevékenység nyereséghányada is. a következő időszakban nagy szükség van a termelékenység fokozására, néhány területen azonban - például a szarvasmarhatenyésztésnél - csak a jövedelmezőséget javító sokoldalú intézkedésektől lehet megfelelő eredményeket várni.

a beszámoló ezután kitért arra, hogy a mezőgazdasági tsz-ek saját elhatározásaik szerint használták fel jövedelmüket. rendszeresen növelték a tagok részesedését, de figyelemmel voltak a jövőre, a folyamatos, lehetőség szerint bővített gazdálkodás anyagi követelményeire. józanságot és mértéktartást tükröz, hogy a részesedés lassabban nőtt, mint a termelés. a jövedelemelosztás és a munkadíjazás módszereinek megállapítása - igen helyesen - a termelőszövetkezetekre tartozik. túlzás nélkül el lehet mondani, hogy a rugalmas jövedelemelosztási rendszer a termelőszövetkezetekben már évek óta nagy hajtóerő, és komoly szerepe van a közöny elleni küzdelemben és az érdekeltség megteremtésében.

/folyt. köv./

a tot elnöke ezután a termelőszövetkezetek beruházásáról és műszaki fejlesztéséről beszélt. kétségtelenül komoly sikernek számít, hogy 1967 és 1972 között 54 milliárd forint értékű beruházást valósítottak meg a közös gazdaságok. valójában egyedülálló munka kezdődött meg a mezőgazdaság technikai elmaradottságának felszámolásával, az iparszerű mezőgazdaság alapjainak lerakásával. a teljesítmény értékét növeli, hogy a legtöbb esetben a fejlesztést önállóan, üzemi kivitelezéssel kellett megoldani. a gazdaságok aránylag kevés hibát követtek el a fejlesztésnél, de helyenként az előkészítő munka színvonala alacsony volt, emiatt gyakran drága építési módszereket alkalmaztak és a beruházások lebonyolítása is elhúzódott. a gazdaságok azonban a nehézségekből tanultak; a később indított munkálatokra a körültekintőbb előkészítés a jellemző, a tervezésnél is jobban figyelembe vették a helyi lehetőségeket és adottságokat.

a fejlesztésnél a beruházásoknál a következő 5 években nagyon körültekintően kell eldönteni, hogy mit oldanak meg műszaki fejlesztéssel, és milyen mértékben támaszkodnak továbbra is a kézi munkaerőre. a fejlesztési forrásokat olyan ágazatokban kell felhasználni, amelyekben a termelési feladatok jó anyagi ösztönzés mellett sem oldhatók meg a hagyományos, vagy félintenzív eljárásokkal. lényeges az is, hogy a műszaki fejlesztésnél, a beruházások kijelölésénél kevesebb legyen az olyan döntés, amelynek terheit nem a gazdaság, hanem az állam viseli. egyet kell érteni a felelőtlen vagy szakszerűtlen gazdálkodás üzemi és személyi szankcionálásával, de fel kell lépni a jövőben a mechanikus általánosításokkal szemben is, amelyek figyelmen kívül hagyják a tsz-ek szűkös lehetőségeit.

ezután a szövetkezeti önkormányzat fejlődését méltatta:

- a termelőszövetkezetekben megnőtt a közgyűlés jogköre és szerepe, erősödött a gazdálkodás szövetkezeti jellege. a közösség ügyeinek eldöntésében kétségkívül nagyobb szerepet kapott a tagság. erősödött tehát az üzemi vezetés társadalmi bázisa és egyben fokozódott a belső társadalmi ellenőrzés is. ennek következtében a tsz-ek a gazdálkodásban kevesebb hibát követtek el, illetve a helytelen intézkedések hatását feltárták és volt idő a kijavításra. a magyar szövetkezeti mozgalomban a vezetés általános feladata lett a csoportérdekek szolgálata és képviselése, természetesen a törvényesség keretében és az általános politikai feltételek között. a szövetkezetek vezetői a gazdálkodás eredményeiért, egyensúlyáért, a közös vagyon gyarapodásáért, a tagságnak tartoznak felelősséggel, s ezzel szolgálják leghatásosabban a népgazdaság érdekeit is.

/folyt. köv./

M

az együttműködés nemcsak az új üzemek építésénél lehet győmölcsöző, hanem a meglévők termelési kapcsolatának fokozásánál is bátrabban kellene előbbre lépniök az érdekelteknek.

a tot elnöke kitért arra, hogy a tsz-ek egyre nagyobb értékű ipari eredetű anyagot használnak fel. termelési költségeik 60 százalékát ilyen jellegű vásárlások teszik ki és arra lehet számítani, hogy ez az arány a következő években tovább nő. figyelemzett azonban arra, hogy az ipari eredetű eszközök - gépek, alkatrészek és vegyszerek - ára a mezőgazdasági termékek áránál gyorsabban emelkedik, és nem alakult ki az a módszer sem, amelyik az arányok viszonylagos tartósságát biztosítaná és ellensúlyozná az árváltozások hatását. a tot elnöke megállapította, hogy az adó- és támogatási rendszer alapjaiban véve megfelelő, majd a tsz-ek gazdálkodásáról számolt be:

- a növénytermesztés jövedelmezősége általában kielégítő. ebben az ágazatban azonban egyaránt lehet találni kiugróan jövedelmező és ráfizetéses termékeket. az állattenyésztés csak szerény mértékben járul hozzá a személyi jövedelmekhez és a felhalmozáshoz. különösen gyenge a szarvasmarhatenyésztés jövedelmezősége, de igaz, hogy alacsony a tenyésztési és a tartási színvonal is. szerény az élelmiszerfeldolgozás és a kereskedelmi tevékenység nyereséghányada is. a következő időszakban nagy szükség van a termelékenység fokozására, néhány területen azonban - például a szarvasmarhatenyésztésnél - csak a jövedelmezőséget javító sokoldalú intézkedésektől lehet megfelelő eredményeket várni.

a beszámoló ezután kitért arra, hogy a mezőgazdasági tsz-ek saját elhatározásaik szerint használták fel jövedelmüket. rendszeresen növelték a tagok részesedését, de figyelemmel voltak a jövőre, a folyamatos, lehetőség szerint bővített gazdálkodás anyagi követelményeire. józanságot és mértéktartást tükröz, hogy a részesedés lassabban nőtt, mint a termelés. a jövedelemelosztás és a munkadíjazás módszereinek megállapítása - igen helyesen - a termelőszövetkezetekre tartozik. túlzás nélkül el lehet mondani, hogy a rugalmas jövedelemelosztási rendszer a termelőszövetkezetekben már évek óta nagy hajtóerő, és komoly szerepe van a közöny elleni küzdelemben és az érdekeltség megteremtésében.

/folyt. köv./

a tot elnöke ezután a termelőszövetkezetek beruházásáról és műszaki fejlesztéséről beszélt. kétségtelenül komoly sikernek számít, hogy 1967 és 1972 között 54 milliárd forint értékű beruházást valósítottak meg a közös gazdaságok. valójában egyedülálló munka kezdődött meg a mezőgazdaság technikai elmaradottságának felszámolásával, az iparszerű mezőgazdaság alapjainak lerakásával. a teljesítmény értékét növeli, hogy a legtöbb esetben a fejlesztést önállóan, üzemi kivitelezéssel kellett megoldani. a gazdaságok aránylag kevés hibát követtek el a fejlesztésnél, de helyenként az előkészítő munka színvonala alacsony volt, emiatt gyakran drága építési módszereket alkalmaztak és a beruházások lebonyolítása is elhúzódott. a gazdaságok azonban a nehézségekből tanultak; a később indított munkálatokra a körültekintőbb előkészítés a jellemző, a tervezésnél is jobban figyelembe vették a helyi lehetőségeket és adottságokat.

a fejlesztésnél a beruházásoknál a következő 5 évben nagyon körültekintően kell eldönteni, hogy mit oldanak meg műszaki fejlesztéssel, és milyen mértékben támaszkodnak továbbra is a kézi munkaerőre. a fejlesztési forrásokat olyan ágazatokban kell felhasználni, amelyekben a termelési feladatok jó anyagi ösztönzés mellett sem oldhatók meg a hagyományos, vagy félintenzív eljárásokkal. lényeges az is, hogy a műszaki fejlesztésnél, a beruházások kijelölésénél kevesebb legyen az olyan döntés, amelynek terheit nem a gazdaság, hanem az állam viseli. egyet kell érteni a felelőtlen vagy szakszerűtlen gazdálkodás üzemi és személyi szankcionálásával, de fel kell lépni a jövőben a mechanikus áttalánosításokkal szemben is, amelyek figyelmen kívül hagyják a tsz-ek szűkös lehetőségeit.

ezután a szövetkezeti önkormányzat fejlődését méltatta:

- a termelőszövetkezetekben megnőtt a közgyűlés jogköre és szerepe, erősödött a gazdálkodás szövetkezeti jellege. a közösség ügyeinek eldöntésében kétségkívül nagyobb szerepet kapott a tagság. erősödött tehát az üzemi vezetés társadalmi bázisa és egyben fokozódott a belső társadalmi ellenőrzés is. ennek következtében a tsz-ek a gazdálkodásban kevesebb hibát követtek el, illetve a helytelen intézkedések hatását feltárták és volt idő a kijavításra. a magyar szövetkezeti mozgalomban a vezetés általános feladata lett a csoportérdekek szolgálata és képviselése, természetesen a törvényesség keretében és az általános politikai feltételek között. a szövetkezetek vezetői a gazdálkodás eredményeiért, egyensúlyáért, a közös vagyon gyarapodásáért, a tagságnak tartoznak felelősséggel, s ezzel szolgálják leghatásosabban a népgazdaság érdekeit is.

/folyt. köv./

bt 1. / a tot beszámolója 9. folyt./ bh

- az utóbbi években kézzelfoghatóbbá vált a termelőszövetkezeti élet demokratizmusa. a tisztségviselők titkos választásának bevezetése jótékony hatást gyakorolt a tagok és vezetők viszonyára, a közösségi élet légkörére. a vezetők kiválasztásánál a korábbi évekhez képest ritkábban fordultak elő hibák. a megválasztott termelőszövetkezeti vezetők túlnyomó többsége a szocialista nagyüzem vezetésére alkalmas, szakmai, politikai és erkölcsi vonatkozásban egyaránt megbízható.

az önkormányzat tartalmának bővülése, a demokritizmus erősödése a vezetőkkel szemben támasztott követelményeket is fokozta. néhány év alatt az elnököknek, a főagronómusoknak és a főkönyvelőknek csaknem fele cserélődött ki, - jórészt a megnövekedett követelmények miatt. a többieknek olyan feladatokhoz kellett felnöniük, amelyek korábban nagyrészt ismeretlenek voltak előttük, de ezek a vezetők helytálltak és jól éltek a lehetőségekkel.

a tot elnöke ezután azokkal a szélsőséges esetekkel foglalkozott, amikor lazasággal párosuló atyafiságos-családi vezetés uralkodik el egyes termelőszövetkezetekben, ami nem egyeztethető össze a vállalatyszerű gazdálkodással és a szocialista közösségi élet szabályival. olyan vezetők is vannak, akiknek terhes a termelőszövetkezeti demokrácia, és előfordul, hogy háttérbe szorítják a tagok jogait; nem a tagok, hanem valamiféle vélt magasabb érdekek képviselőjeként lépnek fel és személyi hatalmat építenek ki maguk körül. az ilyen vezetési stílus türehetetlen, terhes a tagságnak, és mindenhol, ahol előfordul, fel kell ellene venni a harcot.

a tot elnöke ezután a téesz mozgalom új hajtásaival, a termelőszövetkezetek társadalmi, érdekképviseleti szerveinek, a területi szövetségeknek és a termelőszövetkezetek országos tanácsának munkájával foglalkozott. úgy értékelte, hogy az érdekképviseleti szervek megfelelték annak a várakozásnak, amellyel alapítóik létrehozták őket. számottevő szerepet töltenek be a közéleti demokratizmus fejlesztésében és munkásságukkal bővíti a politikailag aktív, tájékozott és felelősen gondolkozó közéleti emberek táborát. a termelőszövetkezetek megbecsülik az érdekképviseleti szervek testületeiben dolgozó munkáját, nagyra értékelik ennek a funkciónak a társadalmi jelentőségét.

gyakorlat igazolta annak helyességét, hogy a szövetségek és a tot szervei hatóságai feladatokat nem látnak el, nem gazdálkodnak a szövetkezetek helyett, hanem csak képviselői jellegű feladatokat töltenek be. bevált az a szervezési elv, amely szerint a tot a területi szövetségek és a szövetkezetek nem alkotnak alá- és fölérendeltségen alapuló szervezetet. arra van szükség, hogy az érdekképv

jtse-
nek ki a szövetkezetek gazdasági együttműködésének szervezésénél.

/folyt. köv./

- 10 -

bb. 1. / a tot beszámolója... 10. folyt./rj

helyes az is, ha egyebek között kezdeményező szerepet vállalnak a termelőszövetkezetek kölcsönös támogatási alapjainak létrehozásánál. a té-eszek érdekvédelmi szerveinek az eddiginél jobban fel kell lépniük a szövetkezeti mozgalom eltorzulásaival szemben, például a hatáskörök túllépésénél.

szabó István foglalkozott a termelőszövetkezetek országos tanácsának munkájával, azzal a segítséggel, amelyet ez az érdekképviseleti szerv a termelőszövetkezeteknek ad.

a termelőszövetkezeti tagság összetételének módosulásáról kifejtette: ezen a téren nem tapasztalni az utóbbi években túlságosan nagy változást. a taglétszám kismértékben csökkent, az alkalmazottaké ugyanakkor lassu emelkedést mutat. a nők aránya elérte a 40 százalékot, a nyugdíjas, járadékos tagok száma pedig 50,000 fővel emelkedett öt év alatt. az utóbbi időben lassult az elvándorlás és kialakult a termelőszövetkezeti törzsgárda, az a 600-650 ezer főnyi keresőképes, a közös munkában évek óta rendszeresen részt vevő tagság, amelyre a termelőszövetkezetek bizton számíthatnak. a téesz-tagok szakmai képzettsége javul, az általános és a szakmai műveltség fejlődése mellett azonban ma még korántsem kielégítő a tagság kulturális helyzete. a gyorsabb előrehaladásnak részben a művelődési lehetőségek hiánya állja útját, de többet lehetne tenni a meglévő lehetőségek kihasználásában is.

szabó István kifejtette, jelentős változást lehet tapasztalni a tsz tagság szemléletében is. a tagok tulajdonosi tudata és érzellete legtöbbször már nem a bevitt vagyonhoz, hanem a közösen létrehozott nagyüzemi gazdasághoz kötődik. ezért bátrabban kellene a jövőben próbálkozni a közös vagyon gyarapításához való hozzájárulás anyagi elismerésével, a tulajdonosi jogállás tartalmának megújításával, erősítésével. ily módon nagyobb szerephez juthatna a téeszek életében például a tagok vagyoni hozzájárulása. a tagok megtakarított összegeiket hosszabb-rövidebb időre átengedhetnék a szövetkezeteknek. ez az ugynevezett tagsági kölcsön, a szocialista szövetkezeti gazdálkodásba vetett bizalom egyfajta megnyilvánulása, amely nemcsak anyagi forrás, de a tagok anyagi érdekeltségének, a kollektív ügyekben való részvételnek is nagyhatású módszere lehet.

/folyt.köv./

- 11 -

részletesen foglalkozott szabó István a termelőszövetkezeti tagok személyi jövedelmének alakulásával. ebben a tekintetben a közös gazdaságok a csúcstól 1969-ben érték el. ebben az időben megszűnt a parasztság jövedelmi színvonalában történelmileg kialakult nagymértékű lemaradás, és a személyes jövedelem közvetlen rendelkezésű része elérte az ipari munkásságét. a fejlődés vonalát az elemi károk terhe 1970-ben azonban kissé megtörte és 1971-ben is csak elérni sikerült a két évvel korábbi szintet. ez bizonyítékul szolgál arra, hogy a termelőszövetkezeti tagok a gazdálkodás eredményében közvetlenül érdekeltek, és valóban tényleges kockázatot viselnek. a személyi jövedelmekkel kapcsolatban a tot elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy a téeszekben a társadalmi juttatások mértéke alacsonyabb, mint más szocialista vállalatoknál. az sem közömbös, hogy a téeszekben - az időszakos kényszerszüneteket figyelembe véve is, - lényegesen hosszabb a munkahét annál, mint az iparban.

a jövedelmekben különben országsszerte eltérések mutatkoznak, amelyek nemcsak a teljesítmények közötti különbségekre vezethetők vissza, hanem a természeti viszonyok is nagyban éreztetik hatásukat. országsszerte azonban az a tendencia, hogy a hasonló munkakörben dolgozó téesz vezetők és tagok kereseti lehetőségei egyre inkább kiegyenlítődnek.

a tot elnöke felemelte szavát azok ellen, akik a tot irányelveit túllépve olyan jövedelmet vesznek fel, amely nem áll arányban a végzett munkával, és így megsértik a szocialista elosztás elveit és az erkölcsi közfelfogást. sürgette, hogy a tsz-ek a jövőben a túlzott anyagiasság ellen az önkormányzat eszközével hatékonyabban lépjenek fel.

külön méltatta azokat a határozatokat, amelyek segítették a termelőszövetkezeti tagságról való társadalmi gondoskodás fokozottabb érvényesülését. ezek a rendelkezések - mint rámutatott - történelmi mulasztást tettek jóvá és nagy lemaradás behozását tették lehetővé. a tsz-ekben is intézményessé vált az öregségi és rokkantsági nyugdíjrendszer és ma már minden többgyermekes családhoz rendszeresen megérkezik a családi pótlék. a kisgyermekes anyák gyermekgondozási segélye, a betegségi segélyezés, a betegellátás és gyógykezelés mind nagyra értékelt vívmányai társadalmunknak. de még így is van különbség az ellátások tartalmában és mértékében.

/folyt.köv./

NA

köztudomásu például, hogy öt évvel magasabb a nyugdíjkorhatár a termelőszövetkezetekben. a párt- és a kormányhatározatai alapján bizni lehet abban, hogy a negyedik ötéves terv idején a különbségek tovább mérséklődnek, a tot elnöke azonban hangsúlyozta, hogy a nyugdíjkorhatárban megelvő eltéréseket a terv-időszakban még nem lehet megszüntetni.

kifejezte azt a véleményét, hogy a falusi és a városi életforma közötti különbségeket csak fokozatosan lehet csökkenteni, a tanyavilág eltüntetése pedig változatlanul hosszadalmas és áldozatos munkát igénylő folyamat. az üzlethálózatban, az áruellátásban a falvak, kis települések még most is jelentős hátrányban vannak. módot kell adni arra, hogy a helyi gazdasági és társadalmi erők, a tanácsok, a té-eszek a falusi ellátást, az alapvető szolgáltatásokat saját erőből javíthassák. ezzel szemben nem lehet egyetérténi azzal a szemlélettel, amely csak a tészek anyagi áldozatvállalásától várja a tanyai, falusi viszonyok kulturálódását. ebben a tekintetben csak az állam, a tanácsok, a szövetkezetek és a vállalatok együttműködésével lehet előbbre lépni, de kétségtelül a szövetkezeteknek kell a legtöbbet kezdeményezniük.

befejezésül kérte a kongresszust: tanácskozásával adjon iránymutatást az érdekképviselői szervezeteknek, a termelőszövetkezeteknek, s tegye meg a további fejlődéshez szükséges javaslatokat az állami szervezeteknek, majd az országos tanács nevében megköszönte a párt és a kormány politikai és erkölcsi támogatását, amellyel segítették a termelőszövetkezetek érdekképviselői szerveinek munkáját.

/mt1/

1 esteként

--

NA

bb. 2. újabb nemzetközi akciók vietnam békéjéért - sebestyén nándorné nyilatkozata

1/y/tr/rj hi la

1972. március 29.

a közlemeltben stockholmban ülésezett a stockholmi vietnam-konferencia végrehajtó bizottsága, hogy értékelje a vietnam iránti szolidaritás jegyében megrendezett párizsi világtalálkozó eredményeit és kijelölje a további teendőket. milyen határozatok születtek a tanácskozáson, - erről nyilatkozott sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára, aki a stockholmi tanácskozáson hazánkat képviselte.

- a végrehajtó bizottság elhatározta, hogy a párizsi vietnami szolidaritási találkozó részvevőivel, továbbá az újonnan megjelent mozgalmakkal, szervezetekkel kibővíti a végrehajtó bizottságot - mondta. stockholmban a végrehajtó bizottság keretében 11 fős iroda alakult amelynek Magyarország is tagja lett. a tanácskozáson sok szó esett arról, hogy sajnos a párizsi konferencia óta nem javult a helyzet indokínában, s ennek további akciókra, fokozott aktivitásra kell indítania világszerte a szolidaritási mozgalmakat. az egyesült államok jelenleg óránként kétmillió dollárt, naponta átlag több mint 54 millió dollárt költ „elektronikus háborújára”, több felszólaló utalt arra, hogy az indokínai háboruban - csak nixon elnöksége alatt - az amerikai repülőgépek két és félszer annyit bombát szórta a térségre, mint a második világháboruban a fasiszta németországra.

ezért a vietnam-konferencia végrehajtó bizottsága úgy határozott, levélben fordul a világ valamennyi haladó mozgalmához, hogy a párizsi találkozó szellemében fokozzák munkájukat, minél több akciót szervezzenek a háború befejezéséért, azért, hogy rákényszerítsék amerikat a vietnamiak, az indokínaiak által kidolgozott ésszerű békejavaslatok elfogadására. ez biztosítékot jelentene arra, hogy a nixon által naponta hangoztatott hadifogolykérdés is megoldódik. a feladat sürget, hiszen husvét hetében az amerika-barát erők világszerte megtévesztő kampányt indítanak a vietnamban lévő amerikai foglyok szabadonbocsátásáért. a manőver az amerikai közvélemény megtévesztését szolgálja. a nemzetközi jogászok rámutattak arra, hogy egyetlen háboruban sem volt szokás a hadifoglyokat menetközben szabadlábra helyezni, csak a békekötés után, s ezt nemzetközi érvű jogszabályok, törvények rendezik. a stockholmi végrehajtó bizottság határozatot hozott tehát a hadifogolykérdésről, s felszólította a mozgalmakat, hogy ezt széles körben ismertessék. ezenkívül kérjenek fel hozzáértő szakembereket, a nemzetközi törvényszerűségeket, a nemzetközi jogász szövetséget, hogy tudományos érvekkel támasszák alá a vietnamiak igazságát és a stockholmi konferencia felhívását is.

/folyt.köv./

- 14 -

bb. 2. / újabb nemzetközi.... folyt./rj

az ülésen elfogadott másik határozat állásfoglalás a bombázásokról: ezt az indokolta, hogy ez év első két hónapjában az amerikaiak vdk elleni bombatámadásainak mértéke meghaladta az elmúlt év első tíz hónapjában folytatott bombatámadások erejét a határozat felszólítja a stockholmi konferencián képviselt szervezeteket, hogy erőteljes kampányokat szervezzenek a bombázások beszüntetéséért. többen javasolták, hogy a stockholmi konferencia június második felében, a genfi egyezmények évfordulója alkalmából szervezzen egyhetes nemzetközi kampányt. az eseménysorozat a párizsi világtalálkozó határozatainak megvalósítását, az amerikaiak nyolcpontos, úgynevezett t „béketervének”, leleplezését, valamint a vietnamiaknak a kérdés megoldásával kapcsolatos terveit ismertetné szerte a világon.

a magyar békemozgalom is kapcsolódik e javaslathoz. feladataink között szerepel, hogy ebben az időpontban szolidaritási hetet rendezünk e célok érdekében. jelenleg, a hazafias népfront kongresszusára készülve rendezvényeinken jó alkalom nyílik arra, hogy a stockholmi tanácskozás eredményeit, valamint a párizsi világtalálkozó határozatait nyilvánosságra hozzuk. bizunk abban, hogy sok jó kezdeményezés születik a továbbiakban is vietnam, laosz és kambodzsra hős népeinek anyagi támogatására. központi akciót nem tervezünk, reméljük, hogy a társadalmi szervezetek, tömegszervezetek, vállalatok, intézmények továbbra is gyarapítják önkéntes adományaikkal a magyar szolidaritási bizottság 235,96852 sz. csekkszámát. célunk az, hogy továbbra is aktív segítséget nyújtsunk társadalmi összefogással indokína népeinek felszabadításához. /mti/

bb. 3. galériát kap a szentendrei művésztelep - újabb állandó kiállítások nyílnak pest megyében

vid/gö/fm/rj la

1972. március 29.

a kiállítóhelyekkel együtt tizenhét múzeum működik pest megyében. az idén újabb létesítményekkel gazdagodik az ország legnépesebb megyéjének múzeumhálózata. júniusban nyílik meg szentendren az újáépített ferenczy károly múzeum. a hétmillió forintos építkezéssel lehetővé válik, hogy ide költözhessenek a pest megyei múzeumok igazgatósága is. hamarosan átadják rendeltetésének a szentendrei művésztelep galériáját, ahol elsőként az alapító tagok műveit állítják ki. a város egyik nevezetessége, a szoborkert május 1-től fogadja a látogatókat. anyag több művész alkotásaival gyarapodott. zsámbékon egy hazánkban páratlan lámpagyűjteménynek ad otthont a községi tanács.

/folyt.köv./

- 15 -

bb. 3. / galériát kap... 1. folyt./rj

a különböző korokból származó világítóeszközöket- köztük több értékes ritkaságot- a község lakója borus ferenc gyűjtötte össze. állandó helytörténeti és néprajzi kiállítás létesítését tervezi a sziget-szentmiklósi tanács is, amelyen a 700 éves település tárgyi és írásos emlékeit mutatják be. /mti/

--

bb. 4. magyar énekkar az egyetemi kórusok new-york-i világ-fesztiválján

1/ro/tr/rj h1 la

1972. március 29.

nagy utra készül az elte bartók béla énekkara: április 5-én negyventagu kórus utazik az egyesült államokba baross gábor karnagy vezetésével, hogy résztvegyenek a new-york-i harmadik egyetemi kórus-világfesztiválon, amelyet április 23. és május 1. között rendeznek. a magyar egyetemi kórus az amerikai fővárosban háromszor lép fel önálló esten és a többi részvevő kórusal együtt közös hangversenyeken new-york-i szereplésük során a cappella estjűkön kívül nagy preklasszikus művek kórusrészletei, többek között haendel messiásának „halleluja”, kórusa, bach h-moll miséjének zárószáma, a „dona nobis pacem”, valamint spirituálék, modern kóruskompozíciók egészítik ki a repertoárt. előadásukban felcsendül charles ives „psalm, 90”, című műve is.

az öt kontinens 15 országából érkező énekkarok, valamint az amerikai együttes összesen 640 énekese adja elő william schuman mai élő amerikai szerző „declaration chorale”, című kompozícióját világbemutatóként.

a bartók béla kórus a new-york-i fesztivál előtt kéthetes turné vesz részt. hangversenykörútjukon nyolc városban lépnek fel. koncert-sorozatukban preklasszikus művektől mai magyar zeneszerzők énekkar-ra komponált művéig a kórusirodalom széles skáláját szólaltatják meg. kiemelkednek bartók, kodály, bárdos, balázs kompozíciói. a vidéki turné végeztével - a fesztivál előtt - a washingtoni kennedy centerben már együtt lépnek fel a részvevő énekkarok, amelyek között európát a brnoi, szececini, amszterdami, hamburgi kórusok képviselik, továbbá indiai, japán, latin-amerikai, brazil és argentin, ausztráliai, óceániai énekkarok fellépése teszi valóban világjellegűvé a harmadik new-yorki egyetemi kórusfesztivált. /mti/

--

-16-

bb. 5. bengáli tigris a veszprémi állatkertben

vid/kz/rj la

1972. március 29.

barna medvék családjában ritkaságnak számító fehér örvű bocsok születtek a veszprémi állatkertben. a négy bocsot a napokban választották külön anyjuktól. a veszprémi állatkert állománya idegenből származó új lakóval, egy fiatal bengáliai tigrissel is gazdagodott. a veszprémi üzemek és az állatkert dolgozói társadalmi munkában készítették el a tigris szállását.

a fehérörvű barnamedve-bocsokat és a bengáliai tigrist husvétkor már láthatja a közönség. /mti/

--

bb. 6. szériában készül a lehel-tyler- 1975-ig 400 millió forintért exportál hűtőbutorokat a transelektro

1/ba/fk/rj 1e la

1972. március 29.

már szériában készülnek a hűtőgépgyárban az amerikai licenc alapján gyártott hűtőbutorok. a jászárokszálláson 60 millió forintos költséggel felépített 8 ezer négyzetméteres fedett csarnokban a napokban kezdődött meg a sorozatgyártás. a transelektro külkereskedelmi vállalatnál már számos külföldi cég érdeklődik a nagy élelmiszerüzletek, abc-áruházak nélkülözhetetlen berendezései iránt. jó üzleti kilátásokat ígér a transelektronak az is, hogy az abc-rendszerű eladási forma világszerte egyre nagyobb teret hódít, s a statisztikák szerint az élelmiszeráruházak gombamód szaporodnak.

az amerikai tyler-céggel kötött egyezmény alapján a hűtőgépgyár a tyler-céggel kötött egyezmény alapján a hűtőgépgyár a tyler hűtőlánc teljes gyártási dokumentációját megkapta. a szerződés szerint a tyler cég tokiótól mexikóvárosig terjedő hatalmas üzleti hálózattal is segíti a jászberényi gyár termékeinek értékesítését. ebben a vonatkozásban területi eladási megállapodást is aláírtak.

a tervek szerint 1975-ig a transelektro a szocialista és tőkés piacon 400 millió forintért értékesít lehel hűtőláncokat. az 1972-es esztendőben a nagy európai kereskedelmi seregszemléken, vásárokon és árubemutatókon ismerkedhet a közönség a lehel-tylerrel. elsőként a murmanszki nagy vendéglátóipari kiállításon, majd bukarestben, szófiában, poznanban és zágrábban állítja ki a jászberényi gyár legújabb termékét a transelektro. /mti/

--

NA

-17-

90 honismereti kiállítás a ráckevei gimnáziumban
vid fm gö bh la

1972. március 29.

tíz évvel ezelőtt alakították meg a ráckevei ady endre gimnázium honismereti szakkörét. a diákok azóta szorgalmasan járták a ráckevei járás községeit, feldolgozták a települések múltját, s felkutatták tárgyi, valamint írásos emlékeit. egy évtized alatt számos ősi munkaeszközt, köztük mángorlót, fafogu karapolót, /gereblyét/, évszázados edényeket, ivókorsókat gyűjtöttek. az írásos emlékek között őrzik egy áporikai nemesi család 1848-ban keltezett levelezését és okmányait. a szakkör tagjai népdalokat, mondákat, meséket is gyűjtöttek.

a gazdag anyagból most kiállítást rendeznek a gimnáziumban, ahol gyűjteményük legértékesebb darabjait mutatják be./mti/

bb 8. művészeti diákturák zebegénybe

vid fm gö bh la

1972. március 29.

követésre méltó kezdeményezést valósít meg a nyáron a zebegényi szőnyi istván emlékmúzeum baráti köre. az ország tanulóifjúsága számára lehetővé kívánják tenni, hogy a vakáció idején megismerkedhessenek szőnyi istván és a tavaly elhunyt gorka géza kossuth-díjas keramikus művész munkásságával, hagyatékával. a baráti kör kétnapos turákat szervez, amelyeknek résztvevő i zebegényben, az emlékmúzeum kertjében lévő kempingben laknak, s innen tesznek kirándulásokat a környékre. a program rendkívül gazdag. a két művész házában tett látogatáson kívül megismerkedhetnek a diákok váci műemlékeivel, a város múzeumának gazdag anyagával, a szobi bürzsöny múzeum kiállításával. a zebegényben töltött estén művészfilmeket vetítenek, valamint zenés irodalmi műsort, vetélkedőt rendeznek számukra. a május, június és szeptember hónapokban megrendezendő kirándulásokon alkalmanként 120 diák és hat pedagógus vesz részt.
/mti/

-18-

bb 9. üdvözlét az olvasónak - könyvheti ,, kérdezz-felelek,, a 6-os stúdióban

i ró/tm szö bh la

1972. március 29.

a magyar rádió irodalmi fősztálya - a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése segítségével - az idei könyvhéten: június elején két, egyenes adásban elhangzó kérdezz-felelek társasjátékot rendez a 6-os stúdióban.

hogyan lehet résztvevőként e két műsorba bekerülni? kétféleképpen is. április 5-e és május 10-e között a petőfi rádió reggeli és esti új könyvek című adásában 12 alkalommal /gongütéssel elválasztva a könyvismertetés szövegétől/ 12 olyan szó hangzik majd el, amelyek értelmes összerakásából egy kérdőmondat állítható össze. a kérdőmondatra adott választ május 16-ig a magyar rádió irodalmi fősztályára /budapest 5. postafiók 118. címre kell beküldeni.

akik a játékban részt kívánnak venni, minden nap figyeljék az új könyvek című adást, mert az egyes szavakat nem sorrendben és nem előre meghatározott napokon hallhatják majd. könnyítésül április 5-től kezdve a nagyobb könyvesboltok kirakataiban ,, 12 szó,, címmel feltűnő helyen megtalálhatók majd a legfrissebben ismertetett könyvek között az elhangzott szavak is. a beérkezett helyes válaszok alapján sorsolják ki azokat a résztvevőket, akik a két könyvheti műsorra meghívást kapnak. a megfejtők - nevük és pontos címük megjelölésén kívül - a levelezőlapra írják rá azt is, hogy részt kívánnak-e venni a műsorban. a helyes megfejtők között 5000 forint értékű könyvutalványt is kisorsolnak.

a másik lehetőség, amellyel szintén be lehet kerülni a könyvheti műsor résztvevői közé: a magvető és a szépirodalmi könyvkiadó május közepén a rádióban elhangzó rejtvényműsora lesz. ebben az adásban ismertetik azt is: hogyan lehet bejutni a 6-os stúdió közönségtáborába. a társasjáték első díja egy orion rádió, ezen kívül tízezer forint összértékben könyvutalványokat is nyerhetnek a játék résztvevői./mti/

NA

-19-

bb 10. a tavaszi diszruhában a récék - megkezdődött a fészekrakás fehér-tón

vid kz bh la

1972. március 29.

a dél-alföld legismertebb természetvédelmi területén, a fehér-tői rezervátumban, a legkorábban érkezett bibicék már párokban járnak s megkezdődött a nászrepülésük. a vadzizek jellegzetes madarai, a tőkés récék nimjai tavaszi nászruhát öltötték, tollazatuk ilyenkor a legszebb, legdiszesebb. a bibic és a récepárok gyűjtik a száraz leveleket, gallyakat és készítik egyszerű fészkeiket. a nádi sármányok és egyéb apró madarak és építik költőhelyüket. szokatlanul népes csapatokban időznek még az átvonulók közül a nagy godák. a galamb-nagyságu, hosszú csőrű madarak hazája észak-európa, de még tízezres tömegben tartózkodnak a rezervációban. ornitológusok szerint azért nem mennek tovább, mert a szárazság miatt a halastavak nem töltődtek még fel teljesen. a sekély vízben a nagy godák le tudnak állni és az iszapban bőséges élelmet találnak./mti/

..

bb 11. kamaratánc fesztivál zalaegerszegen, nemzetközi szakszervezeti népitánc fesztivál szegeden - népitáncosaink idei terveiből

1 nn/pá hi bh la

1972. március 29.

a következő hetekben, hónapokban számos esetben nyílik alkalma hazai műkedvelő táncosainknak tehetségük kipróbálására, erejük felmérésére. tíz különféle rendezvény látja vendégül az ország legjobb műkedvelőit, akik nem egy alkalommal találkozhatnak majd a szomszédos baráti országok, európa számos együttesével is. április 7. és 9. között zajlik, immár ötödik alkalommal, a zalai kamaratánc fesztivál. zalaegerszegen a legkiválóbb amatőr táncgyüttesek mellett koreográfusok és előadók is összejönnek majd, hogy kicseréljék tapasztalataikat, megbeszéljék terveiket. csaknem ezzel egyidőben van egerben a felsőoktatási intézmények táncgyüttesének országos találkozója. ezt a heves megyei kisz bizottság patronálja. a versenyszerű bemutatót a helyszínen szakmai megbeszélés követi.

/folyt. köv./

-20-

NA

bb 11. / kamaratánc folyt./ bh

julius első két napján adnak egymásnak találkozót a kisipari szervezetek táncgyüttesei. a pécsi programot országos táncverseny, szakmai tanácskozás és gálaest színesíti. a fesztiválon vendégként bolgár, lengyel és román együttesek is fellépnek. julius 17-én kezdődik és öt napon át tart a iv. nemzetközi szakszervezeti népitánc fesztivál szegeden. a legjobb magyar szakszervezeti táncsoportok mellett mintegy tíz külföldi együttes is bemutatja tudását. a műsorban nemzetközi népitánc verseny s modern kompozíciók versenye szerepel. 1972-ben újdonsággként a magyarok világszövetsége a külföldön működő magyar népitánc-együttesek vezetői részére továbbképző tanfolyamokat rendez, amelyhez szemléltetésül felhasználják a seregszemlén látottakat. újszerű formában rendezik meg a gálaestet is, amely „hegyenvölgyön lakodalom”, címmel a szegedi szabadtéri játékok egyik fő programja lesz, többszáz hazai és külföldi táncos közreműködésével.

a dunántúli népitáncosok találkozóját, amelyet julius 29-30-án tartanak balatonföldváron, felvonulás, menettánc verseny, táncosok bálja, „arany-sarkantyú”, férfi szólótánc vetélkedő, szakmai viték és két gálaműsor egészíti ki. sokakat vonz majd előreláthatóan a földművelésszervezeti táncgyüttesek országos találkozója, s a szekszárdi népitánc fesztivál és a debreceni népitánc fesztivál is. ez utóbbit egybekapcsolják a virágkarnevál eseményeivel.

veszprém megye tanácsa rendezi több mint 10 éve a nemzetiségek hagyományos táncfesztiválját, amelyet az idén is augusztus 19-én és 20-án tartanak. a magyarországi nemzetiségi szervezetekkel közösen szervezett programban többek között bács, baranya, somogy, békés, pest megye legjobb énekesei, táncosai lépnek színpadra, nemzetiségenként 15-15 perces összeállítással. a programban szerepel ugyanakkor a magyarországi nemzetiségek központi együttese, valamint a keszthelyi agrártudományi intézet együttese is. a táncosok „évadja”, a sátoraljaujhelyi „északmagyarországi tájfestivál”, - lal zárul szeptember 2-, 3-án. /mti/

..

NA

-21-

bb 12. párokba szakadtak a foglyok

vid/kz/bn/la

1972. március 29.

az idei tavasz a szokottnál korábban visszacsalogatta a különböző madarakat. heves megye déli részének nagy kiterjedésű apróvadász övezeteiben tavaszt jeleznek már a foglyok is. ezek a nálunk teletöltő madarak a hideg időt csoportokba verődve töltik, de a tavasz érkezésével párokba szakadnak. a hevesi rónán már megtörtént a párválasztás: mintegy harmincezer fogoly tölti nászát a bokrosodó gabonátáblákon. /mti/

--

-22-

bb 13. tőkés import megtakarítás fölösleges csapágykészletek újraértékesítésével

i v/pá/ny 1e/la

1972. március 29.

a ferroglobus vezetői régóta figyelemmel kísérik, hogyan alakulnak a különböző népgazdasági ágakhoz tartozó vállalatoknál a fölösleges csapágykészletek. míg a gépiparban ugyanis több helyen hiányzik a csapágy, addig más vállalatoknál - becslések szerint - ma már országszerte körülbelül 50 millió forint értékű csapágy hever a raktárakban. ennek egyik oka, hogy a termékstruktúra megváltozása miatt néhol feleslegessé váltak a készletek, a másik pedig az, hogy korábban sok helyen „biztonsági okokból”, a kelletténél több csapágyat vásároltak.

a ferroglobus vezetői elhatározták, hogy a gépiparban hiányzó, máshol pedig - esetleg - fölösleges csapágyakat felvásárolják és újraértékesítik. e célra új raktárat építettek, melynek áprilisi megnyitására 150-200 vállalatától gyűjtötték össze a fölösleges csapágyakat, számszerint csaknem 15 ezer darabot. nagy mennyiségű golyóscsapágyat vásároltak például a megszűnő szénbányáktól. a felvásárolt összes csapágy 15-20 százaléka tőkés importból származik. /mti/

--

bb 14. dunaujváros alumínium lapokon

vid/kz/ny la

1972. március 29.

befejezéshez közeledik dunaujváros tizenegy évvel ezelőtt megkezdett alapfeltérképezése. a geodéziai és térképészeti vállalat szakemberei nem csak a lakóházakat, az utakat, a tereket, de még a közvilágítás lámpáit és a közvilágítás lámpáit is feltüntetik a térképeken. az alaptérképeket összesen hetven térképlapra rajzolják fel a szakemberek. a térképlapokat, hogy évtizedeken át mérettartóak legyenek, alumínium lemezekre kásirozzák fel. eddig ötvenhárom, asztallap nagyságú résztérkép készült el. /mti/

7.55/ny

--
-23-

925/10

bb 12. párokba szakadtak a foglyok

vid kz bn la

1972. március 29.

az idei tavasz a szokottnál korábban visszacsalogatta a költöző madarakat. heves megye déli részének nagy kiterjedésű apróvadás övezeteiben tavaszt jeleznek már a foglyok is. ezek a nálunk telelő madarak a hideg időt csoportokba verődve töltik, de a tavasz érkezésével párokba szakadnak. a hevesi rónán már megtörtént a párválasztás: mintegy harmincezer fogoly tölti nászát a bokrosodó gabonatóblákon. /mti/

--

bb 13. tökéletes import megtakarítás fölösleges csapágykészletek újraértékesítésével

1 v/pá/ny 1e la

1972. március 29.

a ferroglobus vezetői régóta figyelemmel kísérik, hogyan alakulnak a különböző népgazdasági ágakhoz tartozó vállalatoknál a fölösleges csapágykészletek. míg a gépiparban ugyanis több helyen hiányzik a csapágy, addig más vállalatoknál - becslések szerint - ma már országsszerte körülbelül 50 millió forint értékű csapágy hever a raktárakban. ennek egyik oka, hogy a termékstruktúra megváltozása miatt néhol feleslegessé váltak a készletek, a másik pedig az, hogy korábban sok helyen „biztonsági okokból”, a kellenél több csapágyat vásároltak.

a ferroglobus vezetői elhatározták, hogy a gépiparban hiányzó, máshol pedig - esetleg - fölösleges csapágyakat felvásárolják és újraértékesítik. e célra új raktárat építettek, melynek áprilisi megnyitására 150-200 vállalatból gyűjtötték össze a fölösleges csapágyakat, számszerint csaknem 15 ezer darabot. nagy mennyiségű golyóscsapágyat vásároltak például a megszűnő szénbányáktól. a felvásárolt összes csapágy 15-20 százaléka tökéletes importból származik. /mti/

--

bb 14. dunaujváros alumínium lapokon

vid/kz/ny la

1972. március 29.

befejezéshez közeledik dunaujváros tizenegy évvel ezelőtt megkezdett alapfeltérképezése. a geodéziai és térképészeti vállalat szakemberei nem csak a lakóházakat, az utakat, a tereteket, de még a közvilágítás lámpáit és a közvilágítás lámpáit is feltüntetik a térképeken. az alaptérképeket összesen hetven térképlapra rajzolják fel a szakemberek. a térképlapokat, hogy évtizedeken át mérettartóak legyenek, alumínium lemezekre kasírozzák fel. eddig ötvenhárom, asztallap nagyságú résztérkép készült el. /mti/

7.55/ny

-23-

925/10

bb 15. fejdiskola - fejdőgép szerviz

vid/kz/ny la

1972. március 29.

dunántul egyetlen fejdiskolája a fejár megyei sinatelepen, az állami gazdaságban működik. egyszerre 36 tehenészt tud fogadni a szakosító tanfolyam, ahol újabb tehenészeti telepvezetők számára munkaszervezési, tejkezelési és takarmányozási szaktanfolyamokat is rendeznek. az idén először az agárdi állami gazdaságban és az enyingi állami gazdaságban kihelyezett fejdiskola működött. a fejdiskola újabb fejdőgép-szerelőket képez, és itt rendezik be a svéd gyártmányu alfa-laval fejdőgépek szervizét is./mti/

..-

bb 16. kétszer fürdöztik erzsébetet

i-don/ny sző la

1972. március 29.

szerdán reggel látványos munka kezdődött az erzsébet hidon: a köztisztasági hivatal nagy apparátussal - né vizesautóval és ötven fős brigáddal - vonult a helyszínre, hogy lemossa a hid karcsun ívelő törzsét. a köztisztasági dolgozók szerdán az északi oldalát vették birtokukba, amihez le kellett zárni a pestről budára vezető egyik forgalmi sávot és járdát.

„erzsébetet,, kétszer fürdöztik. először hidegvizvel mosák le, majd utána melegvizben fürdetik meg alaposan. a munkához rengeteg vízre van szüksége a köztisztasági hivatalnak, amely ezúttal u - a vízkorlátozásra való tekintettel - ipari, illetve fertőtlenített dunai vizet használ. az erzsébet hid déli oldalát csütörtökön mossák le a köztisztasági dolgozók./mti/

..-

bb. 17. szerda hajnalban kisiklott a 24-es jelzésű villamos

1 bé/tr/e -cz

1972. március 29.

szerda hajnalban a 9. kerületben a máriás utca és a soroksári ut kereszteződésénél kisiklott a 24-es jelzésű villamos, mint a szakemberek megállapították, váltóhiba miatt. az ötven perces forgalmi akadály idején elterelték a villamos-járatot. /mti/

..-

-24-

9.40/e

9⁵⁵/₁₀

zbbb. 18. mosta az utakat az eső és a köztisztasági hivatal

1 bé/tr/e -cz

1972. március 29.

kedden a késő esti órákban budapest különböző kerületeiből többen felhívták a vízműveket azzal a panasszal, hogy a lakásukban nincs víz, ugyanakkor előtűk az utcákat, tereket locsolják a köztisztasági hivatal gépei. az esőzés és a vízhiány ellenére az éjszaka 38 locsolóautó üzemelt, csaknem minden kerületbe jutott egy-egy, de teljes üzem volt a rózsadombon, a várban, a váci úton, a pozsonyi úton, a józsef attila lakótelepen, a szépölgyi úton. a vízművek a lakosság sorozatos figyelmeztetését követően kérte a köztisztasági vállalat illetékeseit a locsolás csökkentésére, ugyanakkor ezzel a kéressel fordult a főváros kertészetéhez is. /mti/

..-

bb. 19. megnyílt a mezőgazdasági termelészövetkezetek 2. országos kongresszusa

t jf-sb/tm/e -cz

1972. március 29.

a több mint kétezer küldöttválasztó gyűlésen felhatalmazott 442 kongresszusi küldött, 2 373 mezőgazdasági termelészövetkezet, 235 mezőgazdasági szakszövetkezet és 21 halászati termelészövetkezet képviselőjeként foglalt helyet szerdán reggel a parlament kongresszusi termének padsoraiban, a mezőgazdasági termelészövetkezetek 2. országos kongresszusának színhelyén. összeült tehát a mezőgazdasági termelészövetkezetek parlamentje, amelyen a országos termelészövetkezetek tanácsa meghívására megjelent a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom támogatóinak számos kiváltsága, a hazai politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élet jelentős közéleti személyisége, mintegy 200 vendég is. a kongresszus résztvevői a magyar mezőgazdaság termelésének, a lakosság étel-miszer-ellátásának majd háromnegyed részét fedező szövetkezeti közös gazdaságok munkájának, jövőjének formálásában hallatják szavukat, tanácskoznak és foglalnak állást.

a kongresszus elnökségében helyet foglalt losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, valamint fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, nyers rezső, az mszmp központi bizottságának titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, továbbá a kormány több tagja, a tot elnökségének tagjai, a hazafias népfront országos tanácsának, a hazai szövetkezeti testvér-szövetségek, az okisz és a szövetség vezetői, a mezőgazdasági termelészövetkezetek több veteránja, kitüntetett tagja, megyei vezetők, tudósok, írók és jelentős közéleti személyiségek.

/folyt.köv./

9.55/e

- 25 -

10¹⁰/₁₀

bb. 19. /megnyilt a mező...folyt./e

berki sándor, a mezőszilasi mezőföld termelészövetkezet elnöke, a tot elnökhelyettese nyitotta meg a kongresszust, majd a tanácskozás résztvevői egyperces néma felállással adóztak a magyar termelészövetkezeti mozgalom nagyjai közül az utóbbi években elhunytak emlékének. berki sándor előterjesztésére ezután megválasztották a kongresszus munkabizottságait, a mandátumvizsgáló, a jelölő, a szavazatszedő és a szerkesztő bizottságot. ezután berki sándornak a tot nevében benyújtott előterjesztésére a jelentévk egyhangú szavazással elfogadták a napirendet, amely szerint a háromnapos tanácskozáson megvitatják a termelészövetkezetek országos tanácsának beszámolóját a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom helyzetéről, módosítják a tot alapszabályát és tagokat választanak az országos tanácsba.

ezután szabó istván, a tot elnöke megtartotta a termelészövetkezetek országos tanácsának beszámolóját a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom helyzetéről.

/a mai bb. 1. számú kiadásunkban közöltük szabó istván beszámolóját. szabó istván beszámolója után rövid szünet következik, majd megkezdődik a vita. a déli ebédszünet után az első felszólaló fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja./
/folyt.köv./

bb. 20. rendőrségi hírek

bé/tr/e -cz

1972. március 29.

borsod megyében leninváros és polgár közötti utvonalon szabó istván 30 éves gépkocsivezető, görbeházi lakos tehergépkocsival szabálytalan kanyarodás közben összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő sándor márton 33 éves műszaki vezető, leninvárosi lakos által vezetett személygépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a borsod megyei rendőrfőkapitányság eljárást indított a tehergépkocsi vezetője ellen.

/folyt.köv./
10.08/e

- 26 -

10²⁰
10

bb. 20. /rendőrségi...folyt./e

fejér megyében dunaujváros belterületén nagy jános 23 éves gépkocsivezető, bölcskei lakos tehergépkocsival nem tartotta be a követési távolságot és hirtelen fékezés következtében áttért az uttest menetirány szerinti baloldalára, s ott összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő nagy jeno, 34 éves motorszerelő, dunaujvárosi lakos vezette oldalkocsis motorkerékpárral. a baleset következtében az oldalkocsis motorkerékpár vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a fejér megyei rendőrfőkapitányság eljárást indított a balesetet okozó tehergépkocsivezető ellen.

somogy megyében a sídfok-balatonszabadi közötti utvonalon sídfoktól körülbelül két kilométerre a sorompó nélküli vasuti kereszteződésben horváth józsef 24 éves gépkocsivezető, ajkai lakos volán autóbusszal a figyelmeztető tábla és a vonat jelzése ellenére sem állt meg, és összeütközött a kaposvárról sídfok felé közlekedő személyvonattal. az összeütközés következtében a mozdony, az első kocsija és az autóbusz felborult, s az autóbusz egyetlen utasa, pintér erzsébet 23 éves háztartásbeli, sídfoki lakos a helyszínen meghalt. az autóbusz vezetője horváth józsef életveszélyes, pálfy károly 52 éves mozdonyvezető, kaposvári lakos súlyos sérülést szenvedett, míg a mozdony fűtője könnyebben megsérült. a sérülteket kórházba szállították a mentők. a vonat 40 utasa közül senki sem sérült meg. a forgalmat a reggeli órákig átszállással bonyolították le.

veszprém megyében csikvándi lakásán kocsi sándor 77 éves tsz-nyugdíjas éles, kemény tárgyjal többször fejbesújtotta feleségét, kocsi sándorné 66 éves háztartásbelit, majd cselekménye elkövetése után a közelben lévő üres telken egy fára felakasztotta magát és a helyszínen meghalt. feleségét súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mti/

bb. 22. holtan találták

bé/e -cz

1972. március 29.

a 13. kerület vizafogó utca és cserhalmi utca kereszteződésénél lévő híd alatt a rákospatakban holtan találták halász páf 60 éves fűtő, budapest, 13. kerület, teve utca 45. szám alatti lakost. az eddigi adatok szerint a szerencsétlen ember a vízbefulladás miatt meghalt. a haláleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

10.25/e
10³¹
10

- 27 -

bb. 21. hazaérkezett moszkvából a magyar kormányküldöttség
t hi/tr/e -cz
1972. március 29.

szerdán hazaérkezett moszkvából a magyar kormányküldöttség. a delegációt, amely a szovjetunió minisztertanácsának meghívására látogatott a szovjet fővárosba, moszkvába, a minisztertanács elnöke vezette. a küldöttség tagjai voltak: vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. szekér gyula nehézipari miniszter és párdi imre, az országos tervehivatal elnöke.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, péter jános külügyminiszter, dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke. jelen volt az érkezésnél v. j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is. /mti/

bb. 23. közlekedési balesetek

bé/e -cz
1972. március 29.

torda jános 35 éves rakodómunkás, budapesti lakos oldalkocsis motorkerékpárját nem az ut- és a forgalmi viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és a 17. kerület pesti ut 45.sz. előtt egy lámpaoszlopnak ütközött. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

fitos ferenc 22 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a 24-es autóbusszal a 15. kerület pestújhegyi ut 52. szám előtti megállóból nyitott ajtóval indult és az utasok közül rózsa katalin 79 éves nyugdíjas, budapesti lakos kiesett. a mentők életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. az autóbusz vezetője ellen a rendőrség eljárást indított. vezetői engedélyét bevonta.

a 13. kerület szabócs utca 30. szám előtt posztós károly 35 éves hűtőgépszerelő, budapesti lakos álló jármű előtt lépett az uttestre, és egy tehergépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mti/

10.32/e

- 28 -

10⁵⁰/₁₀

bb. 24. földgázból állítják elő a hegesztéshez szükséges dissousgázt a borsodi vegyikombinátban

vid/e ká -cz
1972. március 29.

a borsodi vegyikombinátban óránként több mint huszezer köbméter földgázt használnak fel kémiai célokra. a kazincbarcikai gyár volt az első, ahol tíz esztendővel ezelőtt ebből a hazai nyersanyagból szintetikus ammóniát és nitrogén műtrágyát készítettek. azóta az egész magyar nitrogén műtrágyagyártás a földgáz bontásával történik. a hajduszoboszlórról érkező gázból 1970-ben kezdték meg a pvc előállítását és az idén már a hazai pvc termelés több mint kétharmadának alapját a földgáz képezi. a vegyikombinát dolgozói hazánk felszabadulásának évfordulója tiszteletére újabb termék: a hegesztési célokra alkalmas dissousgáz gyártását kezdték meg földgázból. ebből a gázból - amelyet eddig karbidból készítettek - évente kétezer tonnát adnak a feldolgozó iparnak. a hegesztéshez szükséges palackos gáz szállítását szerdán kezdték meg. /mti/

bb. 25. minusz vizállás a tiszán és a maroson

vid/e ká -cz
1972. március 29.

napok óta minusz vizállást jelez a szegedi hidnál lévő mérce, ami tavasz elején ritkán fordul elő. tavaly ilyenkor például plusz 400 centiméteres szintet mértek. jelenleg éppen 10 méterrel alacsonyabb a tiszta az 1970. évi nagy árvíz tetőz magasságánál. a folyó másodpercenként alig 300 köbméter vizet szállít. szeged vízszolgáltatása furott kutakra épül és így a tiszta csekély hozama szerencsére ivóvíz-problémát nem okoz. a mezőgazdasági öntöző hálózatot azonban csak nagy erőfeszítések árán, a torkolati vízkivételi művek berendezéseinek teljes igénybevételével tudják feltölteni. amíg közepes vizállásnál négy méter magasra, most ennek kétszeresére kell emelni a tiszta és a kőrös vizét, hogy eljuttassák az öntözőfürtökbe. a maroson is hasonló a helyzet. a folyón nem tudták megkezdeni a homokkitermelést, a mélymerülésű uszályokkal ugyanis lehetetlen közlekedni. ezért a tiszta magyarországi legdélibb szakaszán dolgozik a kotróhajó, hogy a fontos építőanyag kitermelésében ne legyen nagyobb fennakadás. a szállítás azonban költséges, mert a vízfolyással szemben kell felvontatni a megterhelt uszályokat. /mti/

10.42/e

- 29 -

10⁵⁰/₁₀

bb. 19. /megnyilt a mezőgazdasági...2.folyt./e

szabó Istvánnak, a tot elnökének nagy tapssal fogadott beszámolóját szünet követte.

/a beszámolót a mai bb.1. sz. kiadásunkon közöltük. a szövegre az alábbi javítást adjuk:

a harmadik folytatás 2. bekezdésének 4. sorától:

„...cukor világpiaci ára hasonló helyzet alakult ki a konzerv- és a dohányiparban is.,,

ezzel a javítással az embargót feloldjuk!/

/folyt.köv./

bb. 26. gyermekrajz kiállítás ráckeveén

vid/gö/e ká -cz

1972. március 29.

Ráckeveén, az Árpád Múzeum kupolatermében szerdán nyitották meg a pest megyei uttorók gyermekrajz kiállítását. A zsűri 85 pályázó 300 alkotása közül válogatta ki azt a 130, különböző technikával készült grafikát, festményt, textilképet, papírragasztást, kerámiát és mozaikot, amelyet bemutatnak a kiállításon. A megnyitó után kihirdették a rajzpályázat eredményét, s átadták a legjobbaknak a díjakat, jutalmakat. /mt1/

bb. 27. finisben a répcelaki szénsavgyár új tisztítósorának építése - 45 millió új patron kerül az idén forgalomba

vid/e kz -cz

1972. március 29.

Befejező szakaszába érkezett a répcelaki szénsavgyár új tisztítósorának az építése. Előreláthatólag májusban kezdi el a termelést: óránként 4-5 tonna tisztított szénsavat ad. Hazánkban teljesen új technológiával tisztítja majd a természetes széndioxidot, ezért „k,, - kísérleti - sornak nevezték el „szülei,, a vegyterv szakemberei. Ez lesz a gyár második tisztítóSORA az emlékezetes robbanás után. Nagy szükség lesz a munkájára, mivel hazánkban óriási a szódavíz- és számottevő a szárazjég fogyasztás. Csaknem másfélmillió szifonkészüléket használnak, s ezeket 70 millió patron szolgálja ki. A patronok évente hétszer-nyolcszor fordulnak meg a gyár és a boltok között. Az új sorról lekerülő széndioxidból megduplázzák a szárazjéggyártást, ami egy egész sor iparág nélkülözhetetlen segédanyaga.

/folyt.köv./

12.33/e

- 30 -

12⁵⁰
Tb

bb. 27. /finisben...folyt./e

A melegebb idő beköszöntével várhatóan ismét nő a patronigény. Ennek érdekében az idén 45 millió új patronot vásárol a gyár a bakony művektől és csehszlovákiától. A megtöltésük óriási feladatot ró a gyárra. Töltőgépeik csúcsidőben éjjel-nappal dolgoznak.

A patronok minőségének javítása, az üresek számának csökkentése érdekében lecserélik a régi rossz patronokat. Hatszázötvenmillió új patron dugócskát vásárolnak, ami megakadályozza a széndioxid elszökését. Műszerész vigyázza a mérlegelő automatákat, s azonnal beavatkozik, ha valahol rosszul mérnek. Szigorúan ellenőrzik, hogy a csomagolószalagra egyetlen olyan doboz se kerüljön, amelyből akár egy patron is hiányzik. Néhány gépen már ellenőrző berendezés szűri ki az üres patronokat. /mt1/

bb. 28. ugyanannyi garanciát adnak a kijavított dömperekre, mint a gyár az új járművekre

vid/e kz -cz

1972. március 29.

A G-116-os mintájú tiztonnás dömpereket az országban egyedül a szombathelyi mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat pácsonyi gyáregységében javítják. Ez fokozott felelősséget ró a dolgozókra. Ezért megfogadták, s vállalták, hogy csak kifogástalanul javított gépeket adnak ki a kezükből. Ugyanannyi garanciát adnak a kijavított dömperekre, mint amennyit a vörös csillag traktorgyár az új járművekre.

A nagyjavítással az aranykoszorus jelvényel kitüntetett tyitov szocialista brigád foglalkozik. A brigád a felújított dömperek motorjait először ugynevezett fékpadon járattja be. Minden sebességfokozatban három órán keresztül működtetik a motort. Ezután az összeszerelt dömpert 25 órán át futtatják a közutakon, hogy az esetleges rejtett hibák is előkerüljenek. Az üzemből csak többszörösen ellenőrzött, minőségileg kifogástalan dömpereket adnak vissza a megrendelőknék. /mt1/

12.38/e

- 31 -

12⁵⁰
Tb

bb. 29. „italbolt öveztek,, az üzemek környékén - fokozzák az alkoholelleses küzdelmet vas megyében

vid/e kz

1972. március 29.

Mióta a munkahelyeken megtiltották a szeszesitalok árusítását, gombamódra szaporodnak az italboltok a vas megyei üzemek környékén -, állapították meg szerdán az szmt társadalombiztosítási bizottságának ülésén. ráadásul a zugkimérések száma is gyarapodott, ami még nehezíti a helyzetet. a szeszfogyasztók sajnálatosan nagy tábora ilyen módon könnyűszerrel beszerezheti napi adagját, s az üzemi vezetők, a szakszervezetek és a vöröskereszt erőfeszítései nagyrészt hiábavalók. mindössze annyit tehetnek, hogy nem engednek munkábaállni ittas dolgozót és igazolatlan mulasztásukat nyilván tartják. előadásokat, kiállításokat, ankétokat, filmvetítéseket rendeznek az alkoholizmus ellen az üzemekben.

az eddigi erőfeszítések nem sok eredménnyel jártak: vas megye a bor, a tömény italok és a sörfogyasztás terén vezető helyet foglal el a megyék sorában. az ülésen ezért „haditervet,, készítettek a hatásosabb alkoholelleses kampányra. mindenekelőtt a felvilágosító munkát fokozzák. az osztályfőnököket, az ifjusági szervezeteket, a körzeti és az üzemi orvosokat is bevonják a munkába. szervezettebbé teszik az alkoholisták utógondozását.

javasolták az ülésen: növeljék az alkoholmentes italok számát és minőségét és sürgették, hogy a vendéglátóhelyek végre tartassák be az előírást, hogy ittas embert és fiatalokat nem szolgálnak ki.

sokadszor hangzott el az a javaslat is, hogy ifjusági rendezvényeken kizárólag szeszmentes italokat árusítsanak és a távolsági vonatokról tiltsák ki a szeszesitalok forgalmazását. /mti

bb. 30. virágpompában a kiskunsági barackosok

vid/e kz

1972. március 29.

tavaszi pompájában diszlik a duna-tisza közli határ. az idén a szokottnál jóval korábban borultak virágba a híres kiskunsági barackosok. szemet gyönyörködtető látvány a zárt kajszisok rózsaszín szirmfelhője. különlegessége a vidéknek, kecskemét határában a négy méter magas virágzó sövénybarack ültetvény. a kései fagyok után a vártnál gazdagabb a baracknyílás, a megtermékenyülésen mulik, milyen lesz a termés. az ünnepek alatt lesz teljes a kertek virágpompája, s így sokan keresik fel majd a vidéket, hogy gyönyörködjenek benne. /mti/

12.43/e

- 32 -

12⁵⁰
10

bb. 31. öt ország autósai találkoznak húsvétkor vas megyében

vid/kz/ny

1972. március 29.

a savaria rendezvénysorozat kiemelkedő eseményeként az idén nyolcadszor rendezik meg a húsvéti nemzetközi autóstalálkozót kőszegen és szombathelyen. a találkozó iránt minden eddiginél nagyobb az érdeklődés. már mintegy 300 hazai, osztrák, jugoszláv, csehszlovák és olasz autós jelezte előre az érkezését.

a találkozó résztvevőit szombaton, április 1-én Ünneppályán fogadják a határállomásokon. este a kőszegi jurisics vár lovagtermében a vasas központi művészegyüttese ad műsort részükre.

vasárnap délelőtt a nemzetközi autós hegyi turát és az ügyességi versenyt bonyolítják le. délután a vendégek orgonahanvergenyen vehetnek részt, ismerkedhetnek a város nevezetességeivel, s kirándulhatnak a festői szépségű hegyekbe. este a jurisics vár összes termében nagyszabású nemzetközi autósballt tartanak, s kiosztják a tura- és az ügyességi verseny díjait.

a találkozó harmadik napján nemzetközi goo-cart versenyt rendeznek szombathelyen. a vendégek megtekintik a megyeszékhely római kori emlékeit, új létesítményeit, kirándulnak a ság-hegyre, ellátogatnak a jáki templomhoz és a sárvári nádasy várba is. /mti/

bb. 32. a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága és az szmt megyei elnökségének együttes ülése

vid/kz/ny

1972. március 29.

bács-kiskun megye tanácsának végrehajtó bizottsága és az szmt megyei elnöksége szerdán együttes ülésen tárgyalta a tanácsai vállalatok szocialista versenymozgalmának 1971. évi eredményeit. az ülésen döntöttek a vállalati kitüntető címek adományozásáról is.

megállapították: a megyei tanács vállalatainál tovább szélesedett a szocialista munkaverseny. tavaly már 6000-en küzdöttek a szocialista brigád cím elnyeréséért, s 854-en érdemelték ki a kiváló dolgozó kitüntetést. ötven fiatal munkás lett a „szakma ifju mestere,,.

az együttes ülésen közös határozatot hoztak, amelyben a „kiváló vállalat,, címet a megyei műanyag- és gumifeldolgozó, valamint a kiskunhalasi építőipari vállalatnak ítelték oda. a két vállalat tavaly kiemelkedő eredményt ért el és korrekt vállalati magatartást tanúsított. további nyolc tanácsai vállalat elismerő oklevelet kap. /mti/

12.45/ny

-33-

13⁰⁰
10

bb. 33. április 1-től elindul a dunai átkelő hajójárat

1 -don/e zs -cz

1972. március 29.

április 1-től a bkv elindítja a jászai mari tér és a casino között közlekedő átkelő hajójáratát. a hajók hétköznapi 9-től 18 óráig, szombatokon és ünnepnapokon pedig 9-től 19 óráig közlekednek. /mti/

bb. 34. forgalomkorlátozás a rudas lászló utca és a dózsa györgy ut kereszteződésében

tr/e zs -cz

1972. március 29.

gázcsőfektetési munkák miatt április 5-től a 6. kerületi rudas lászló utca és dózsa györgy ut kereszteződésében részleges forgalomkorlátozás lép életbe. eszerint a rudas lászló utcából a dózsa györgy utra a váci ut irányában balra nagy ívben kanyarodni tilos. terelő utvonal: rudas lászló utca - rippl-rónai utca, szondy utca - dózsa györgy ut. az illetékesek kéri a gépjárművezetőket, hogy a kihelyezett jelzőtáblák utasításait tartsák be, a kereszteződésben fokozott figyelemmel közlekedjenek. /mti/

bb. 35. elhunyt takács pál, a magyar szabványügyi hivatal volt elnöke

sl/fk/e 1e -cz

1972. március 29.

hatvanhárom éves korában rövid szenvedés után elhunyt takács pál nyugdíjas, a munkásmozgalom régi harcosa, aki a magyar szabványügyi hivatalnak két évtizeden át volt az elnöke. nevéhez fűződik a magyar állami szabványosítás megszervezése és továbbfejlesztése. a magyar szabványügyi hivatal az elhunytat saját halottjának tekinti. temetéséről később történik intézkedés. /mti/

13.10/e

- 34 -

14⁰⁰
Tó

bb. 36. áram nélkül kőbánya egy része

1 -don/e -cz

1972. március 29.

szerdán a 10. kerületi ceglédi uti lakótelepen és környékén lakók áram nélkül maradtak. mint megállapították, a körzet áramellátását biztosító kisfeszültségű vezetékek leszakadtak. a helyszínen kiderült, hogy garai dénes, a fővárosi szállítási vállalat gépkocsivezetője ittasan vezette dömperét, amellyel nekiszaladt a 220 voltos vezetékeket tartó oszlopnak, s kidöntötte.

az elektromos művek rákosszentmihályi kirendeltsége azonnal a helyszínre vonult. a helyreállítással várhatóan szerda délután 4 órára végeznek. /mti/

bb. 37. kevesebb a „parádi víz”, - csökkent a gyógyforrások vízhozama heves megyében

vid/e kz -cz

1972. március 29.

heves megye vízellátásában is erősen érezteti hatását a tartós szárazság. az ilyenkor bővizű hegyipatakokban most sekély víz csörgedez. a mezőgazdasági területek öntözését szolgáló víztározók többségében sem gyűlt össze a kellő mennyiségű csapadék.

a mátrában több mint ötven természetes ásványvíz lelőhelyet tartanak számon. ezeknek is gyérült a vízhozama, bár az erdei források vize egyébként a tavaszi rügyfakadás idején a legbővebb. az egyik legnépszerűbb üdítőital, a „parádi víz”, is megsínylette a csapadéktalan, fukar telet. forrása a szokásos tavaszi „áradással”, ellentétben az idei tavaszon mintegy husz százalékos apadást mutat, s így naponta mintegy 300-400 üveggel kevesebb gyógyhatású „parádi vizet”, tölthetnek.

a geológiai ismeretek szerint a lehulló csapadék 4-5 hónap múlva érezteti hatását a forrásoknál. ebből arra lehet következtetni, hogy az erdei források tovább apadnak utánpótlás hiányában. /mti/

13.34/e

- 35 -

14⁰⁰
Tó

bb. 38. időjárásjelentés

-cz/e

1972. március 29.

a meteorológiai intézet jelenti március 29-én, szerdán
13.00 órakor:

kevesebb eső

szárazföldünk időjárása rendkívül változékony. az óceán, valamint a balti-tenger térsége fölött nagykiterjedésű alacsony nyomású rendszer helyezkedik el. így a nyugat-északnyugati áramlás hűvös, nedves levegőt szállít nyugat- és közép-európán át délkelet felé. hatására sok helyen esik az eső, helyenként futó záporok alakulnak ki. észak-európában többfelé havazik. a hőmérséklet csúcspontja közép-európában, így a kárpát-medencében is 2-4 fokkal alacsonyabb az évszaknak megfelelőnél. a következő 36 óra folyamán az országunk időjárása változékony marad.

hazánkban kedden általában változóan felhős idő volt és 1-6, de délnyugaton még 8-10 órán át sütött a nap. a déli órákban a hűvös óceáni levegő egy újabb erőteljes hulláma érte el hazánk északnyugati határait. a szél megélénkült, majd többfelé alakult ki eső, záporosod. az északi megyékből zivatart is jelentettek. a magasabb hegyekben havazott. a hideg levegő előrenyomulását jelentős hőmérsékletcsökkenés is jelezte. rövid idő alatt 8-10 fokot csökkent a levegő hőmérséklete. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 5 mm között volt, helyenként elérte az 5-10, délnyugaton 10-17 millimétert. nagykanizsáról 21 mm esőmennyiséget jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet 15-21 fok között volt. ma hajnalra 1-6 fokig hűlt le a levegő. délelőtt felhőátvonulások voltak, néhány helyről záporosodt jelentettek. a kékestetőn havazott. a hőmérséklet 11 órára 6-12 fokig emelkedett. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 10.6 fok volt, 2.2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig:

felhőátvonulások, szórványosan kialakuló záporral, egy-két helyen esetleg zivatarral. mérsékelt, időnként élénk, helyenként átmenetileg erős nyugati szél. az éjszakai lehülés kissé erősödik. várható lagalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 10-15 fok között.

a duna vízállása budapestnél 98 centiméter. /mti/

13.43/e

- 36 -

14²⁵/₁₀

bb. 39. a budapesti fürdők ünnepi nyitvatartása

1 -don/e zs -cz

1972. március 29.

a fővárosi fürdőigazgatóság április 2-án, vasárnap valamennyi fürdőt vasárnapi rend szerint üzemelteti. április 3-án, hétfőn a gellért pezsgőfürdő, a széchenyi és a szabadság strandfürdő, valamint a lukács és a rudas uszoda rendes vasárnapi rend szerint tart nyitva; a gyógy- és a tisztasági fürdők zárva lesznek. április 4-én, kedden a gellért pezsgőfürdőben, valamint a lukács és a rudas uszodában rendes vasárnapi üzemmenet lesz; a gyógy- és a tisztasági fürdők zárva tartanak. /mti/ A széchenyi és a szabadság strandfürdőben,
-...-

bb. 40. iskolát avattak csepelen

t gy/mm/e zs -cz

1972. március 29.

szerdán új általános iskolával gyarapodott csepel: megnyitotta kapuit az épülő városközpont első oktatási intézménye.

a modern kétemeletes iskolát másfél év alatt építették fel a lebontásra váró ligeti károly utcai intézmény szomszédságában. a 15 millió forintba került „panel-iskolát”, a megnyitó ünnepség után birtokukba vették a gyerekek. a 12 világos tanteremben jelenleg 450 kisdíák folytatja tanulmányait. a városközpontban év végéig újabb 300 család jut lakáshoz, s az új tanévet előre láthatólag már 500-an kezdik meg a modern iskolában. a földszinten jól felszerelt tornaterem, természettudományi előadó, orvosi rendelő, tanulószoba és három napközi foglalkoztató kapott helyet. a diákok gazdagon berendezett politechnikai műhelyeket is kaptak. a lányok öt gáztüzhelyen teljes konyhafelszerelés segítségével sajátíthatják el a háztartási ismereteket. a fiuk számára fa- és fémmunkákhoz alakítottak ki barkács-munkapadokat. /mti/

13.48/e

- 37 -

14²⁵/₁₀

bb. 41. szervezési-termelési hibák hátráltatják a zöldségtermelés fejlesztését baranyában - kertészeti tájkörzetek kialakítását határozta el a megyei végrehajtó bizottság

vid/e kz -cz

1972. március 29.

a mecseki iparvidék, elsősorban pécs és komló, valamint a bányásztelepülések zöldségellátásának helyzetéről, a zöldségtermelés fejlesztéséről tárgyalt pécsen tartott szerdai ülésén a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága, megállapította a kertészkedés hanyatlását leginkább szervezési és termelési hibák idézték elő, s ugyancsak hátráltatják jelenleg is a fejlődését.

a termelés igen elaprózott, a múlt évben például 62 szövetkezeti gazdaság foglalkozott zöldségtermeléssel, kétharmaduknál azonban az ötven holdat sem érte el a termőterület nagysága. az ilyen kis terület eleve kizárja a nagyüzemi technológia alkalmazását. az elavult technológia következtében rendkívül alacsonyok a termés hozamok. ha csak az országos átlagot elérik a mezőgazdasági üzemek, akkor évente 950 vagonnal több kertészeti termék kerülhetne piacra, s ez fejenként 22 kilóval nagyobb zöldségfogyasztást és 28 millió forintos többletbevételt eredményezne. a gazdaságok nem öntözik a kertészetüket: tavaly például, amikor súlyos aszály volt, a 9 000 holdnyi öntözőkapacitásnak alig egyötödét használták ki. közismert a zöldség nagy műtrágya-igénye, ennek ellenére kevesebb műtrágyát használtak fel, mint például a búzához vagy a kukoricához.

mindezen okok következtében a lakosság ellátásához szükséges zöldség tetemes részét - mintegy 1 200 vagonnyit - távoli vidékekről kellett baranyába szállítani tavaly. ez természetesen megdrágította a termékeket és rontotta minőségüket, ami a mecseki iparvidék piacain kedvezőtlen helyzetet teremtett. a kormány-nak a kertészkedés fejlesztésére, a lakosság zöldségellátásának megjavítására hozott határozata nyomán máris bizakodás tapasztalható és némileg javult is a helyzet. az idén több mint félezer holddal nagyobb területen kertészkednek a mezőgazdasági üzemek, mint tavaly. ez az ország legdélibb, legmelegebb vidéke, ezért kitűnő lehetőség van a primárúrló fólia alatti hajtására. a zöldségprogram megvalósítása során husz százalékkal nőtt a fóliás kertészetek területe és ilymódon az idén már 180 000 négyzetméternyi fólia alatt terem korai zöldség.

/folyt.köv./
14.00/e

- 38 -

14²⁵
Tc

bb. 41. /szervezési...folyt./e

a megyei tanács végrehajtó bizottsága elhatározta: kertészeti tájkörzeteket alakítanak ki baranyában, hogy ilymódon az egyes zöldségfélék a természeti adottságoknak és a közgazdasági viszonyoknak leginkább megfelelő területekre kerüljenek. a kertész-szakember képzés erősítése végett villányban - a zöldség- és szőlőtermelő szakmunkásképző intézet mellett - új kollégium épül. egyidejűleg bővítik és korszerűsítik a mecseki iparvidék zöldségbolt-hálózatát. minden lehetőség megvan tehát arra, hogy az egy fogyasztóra jelenleg jutó zöldség, gyümölcs és burgonya mennyisége 1975-ig legalább 50 kilóval emelkedjék és elérje a 230 kilót. /mti/

bb. 44. feltöltik a kis-dunát

vid-kz/mné/e -cz

1972. március 29.

az aszályos télben kiszáradt a kis-dunaág, amelyből más években az ercsi béke termelőszövetkezet az öntözővizet kapta. a mesterséges csapadékra nagy szükség van, ezért a szövetkezet vezetői vízátemelő szivattyukat telepítettek a nagy-duna partjára, s ezekkel feltöltik a kiszáradt medret. a vízátemelés kétségtelenül költséges, de a szövetkezet vezetői szerint feltétlenül megéri, mert nemcsak a cukorrépat, de a legelőket, a szépen áttelelt őszibuzát, továbbá a lucernát és a silókukoricát is öntözni tudják majd. a víz hasznosításához a szövetkezetben megvannak a feltételek: a földeket kiépített csőrendszer hálózza be. /mti/

BB. 43. a lakásépítkezésekről tanácskozott a tolna megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/kz/ny -cz

1972. március 29.

tolna megye magánépítkezési mind több társasházat építenek az otp segítségével. 1970-ig száznál kevesebb ilyen lakás épült évente, azóta pedig két és félszer annyi - állapították meg a tolna megyei tanács végrehajtó bizottságának a lakásépítkezések helyzetének alakulásával foglalkozó szerdai ülésén. a tervek szerint az idén 288 társasház épül a megyében, s ebből kétszáz otp szervezésében. már tavaly megkezdődött a megyében a lakásépítő szövetkezetek szervezése is. dombóváron 34 lakás építésére fogtak ily módon össze.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott a társasházak építésének elősegítésére. felhívta a városi és a nagyközségi tanácsok végrehajtó bizottságait, hogy teremtsenek kedvező felételeket az ilyen építkezésekhez. /mti/

14.55/ny

-39-

14²⁵
Tc

bb 42. április 1-től nyári menetrend a légi közlekedésben -
a malév sajtótájékoztatója

1 kf/tr/ny 1e -cz

1972. március 29.

hagyományos tavaszi menetrendi tájékoztatóját szerdán tartotta a vörösmarty téri székházában a magyar légiközlekedési vállalat.

Zamek Vladimir, a vezérigazgató első helyettese bejelentette, hogy a nemzetközi légiforgalomban - így a malév-nál is - április 1-én életbelép a nyári menetrend. a malév első „nyári járata”, reggel 7 óra 20 perckor indul a ferihegyről berlinbe. a nyári időszakban a malév és 16 partnere heti 238 járatot indít a magyar főváros légikikötőjéből. a malév nemzetközi utvonathálózata európa, a közel-kelet és észak-afrika 28 országának 35 városára terjed ki, s 32 városban van saját képviselője, 21-ben pedig információs és tájékoztató irodája.

változás az új menetrendben, hogy április 3-tól a budapest-bécs közötti légi járat utvonatát brüsszelig meghosszabbítják. a nyári időszakban is érvényesek az egységes nemzetközi díjtételek és az egyes kedvezmények. magyarországi és európai legtöbb ország, valamint a közel-kelet közötti légiforgalomban például családkedvezményt adnak; a családfelelős a teljes menetteri jegy árát, a hozzátartozók a díj felét fizetik. ugyancsak érvényes az 50 százalékos gyermek- és a 25 százalékos diák-kedvezmény, a csoportos utazásnál pedig öt- tíz százalékkal olcsóbb a menetdíj.

a vezérigazgató első helyettese elmondotta azt is, hogy a múlt évben a malév 339.380 utast és csaknem hatmillió tonna árut szállított menetrendszerű és különjáratain. a ferihegyi repülőtér több mint nyolcszáz ezres utasforgalmat bonyolított le. a malév air tours önálló utazási iroda csaknem huszezer turistát hozott magyarországra.

Légiközlekedési vállalatunk az idén forgalmának stabilizálására gépeinek gazdaságos kihasználására törekszik. a forgalom jó lebonyolításán, az utasok zavartalan kiszolgálásán kívül egyéb nagy feladatok is hárulnak a malév és a ferihegyi repülőtér dolgozóira. a légikikötőben ugyanis nagyszabású rekonstrukciós munka kezdődik, az utasforgalmi részt a jelenleginek kétszeresére bővítik, egyszerűsítik, gyorsítják az utaskezelési munkákat. új típusú gép, a tu-154-es fogadására is készül az idén a malév. az első, háromhajtóműves, gázturbinás 160 személyes gépet, egy év múlva helyezik üzembe. /mti/

14.10/ny

-40-

bb. 45. Lángálló műbőrök

vid-kz/mné/e -cz

1972. március 29.

a győri graboplast pamutszövő- és műbőrgyár, amely már jelenleg is több mint 30 műbőr-fajtát állít elő, s szállít, részben a szocialista, részben a tőkés országok autógyárainak, továbbá bővítési választékát. tömör- és habszerkezetű, továbbá többfajta lángáteresztő és lángálló műbőr előállításának technológiáját dolgozták ki. az új műbőrök gyártását még ebben az évben megkezdik. a piacutatók arra is felfigyeltek, hogy a legújabb irányzatok szerint a személygépkocsik ülésének burkolására a műbőrnél jobbnak tartják a sűrűszövésű nylon-szövetet. a graboplast az ilyen anyagok gyártására is felkészült. a győri nagyüzemnek elsőrendű érdeke, hogy lépést tartson az igények változásaival, mert hiszen már jelenleg évente többmillió négyzetméter műbőrt szállít a volga, a zaporozsec és a skoda, továbbá a volkswagen, a fiat és a ford autókhoz. /mti/

bb. 46. fock jenő nyilatkozata a magyar kormányküldöttség moszkvai látogatásáról

t hi/pá/e zs -cz

1972. március 29.

fock jenő miniszterelnök a repülőtéren nyilatkozott a magyar kormányküldöttség moszkvai útjának eredményeiről. elmondta, hogy látogatása tulajdonképpen a néhány héttel ezelőtt lezajlott brezsnyev-kádár találkozó folytatása volt. akkor ugyanis - amint arról a sajtó beszámolt - olyan elhatározás született, hogy a miniszterelnökök rövid időn belül találkoznak és tárgyalásokat folytatnak a két ország sokoldalú kapcsolatairól. ezt szolgálta a mostani látogatás.

- a tárgyalásokat koszigin elvtárrsal és közvetlen munkatársaival folytattuk -, mondotta a továbbiakban. - áttekintettük a most folyamatban lévő ötéves terv keretében megkötött egyezmények végrehajtását. ezzel kapcsolatban kölcsönösen az volt a véleményünk, hogy ez a munka rendben folyik. egyébként a tárgyalásokon a magunk részéről abból indultunk ki, hogy lehetőség szerint 1980-85-ig egyezzünk meg az egymást kölcsönösen érintő legfontosabb kérdésekben, azaz pontosabban: mi már most szeretnénk tudni, mennyi nyersanyagot kapunk a szovjetuniótól 1980-85-ben.

/folyt.köv./
14.25/e

- 41 -

14.25/10

bb. 46. /focok jenő...folyt./e

ebben a kérdésben végleges választ szovjet részről természetesen nem tudtak adni. Őszintén szólva ilyesmire nem is számítottam, csupán arra akartam felhívni szovjet partnereink figyelmét, hogy mi - nyersanyag-szegény ország lévén - nem tudunk tervezni úgy, hogy a nyersanyag-szükségletünk - azon belül elsősorban a fűtőanyagunk: olaj, földgáz - ne legyen biztosítva. meg kell mondanom, hogy a szovjet elvtársak a legnagyobb megértéssel fogadták ezt a törekvésünket.

- egy sor olyan problémáról is tárgyaltunk - a jelenlegi ötéves terv feladatain túlmenően -, amelyeknek megoldásával a magunk részéről szeretnénk iparunk szerkezetét javítani, a magyar népgazdaság adottságainak jobban megfelelő ipari strukturát kialakítani. ebben is szükségünk van szovjet barátaink megértésére, segítő szándékára. s már itthon igyekeztünk olyan javaslatokon törni a fejünket, amelyek nemcsak számunkra hasznosak és szükségesek, hanem a szovjet elvtársakat is közvetlenül érdeklik, a szovjetunió szempontjából is előnyösek. ezekben a kérdésekben sem tudtunk véglegesen megállapodni, azonban szovjet részről igen nagy érdeklődés nyilvánult meg az általunk felvetett témák iránt. ezek ugyanis egyben olyan javaslatok, amelyek a szovjet nyersanyagkitermelő iparágak fejlődését is előmozdíthatják. ide tartoznak például az automatikák és más különféle berendezési tárgyak, amelyek a nyersolaj- és a földgázvezetékek megépítésénél nélkülözhetetlenek. könnyűiparunk, élelmiszeriparunk, továbbá gépiparunk olyan ágazatai iránt, amelyek elősegíthetik a szovjet nyersanyag-kitermelést, szintén nagy érdeklődést tapasztaltunk.

- megállapodtunk abban is, hogy még az idén - november-december hónapban - ismét találkozunk koszigin elvtárssal, s akkor egy sor - 1975-ig szóló - egyezményt meghosszabbítunk 1980-85-ig. továbbá az olyan - mindkét ország számára előnyös - nagyjelentőségű egyezményeket, mint például a timföld-alumínium-egyezmény, nemcsak meghosszabbítjuk, hanem kibővítjük olyan formában, hogy amilyen mértékben képesek vagyunk több timföldet szállítani, olyan mértékben a teljes alumínium-mennyiséget visszakapjuk, s azt különféle célokra tetszés szerint felhasználhatjuk.

- végeredményben ami a megbeszéléseink gazdasági részét illeti, tárgyalásainkat nagyon hasznosnak, nagyon eredményesnek tartom. külön öröm volt számomra, hogy kádár elvtárs és brezsnyev elvtárs eszmecseréjén kialakult szívélyes légkör a mostani megbeszéléseket nagymértékben megkönnyítette.
/folyt.köv./

14.30/e

- 42 -

14⁴⁵/₁₀

bb. 46. /ffocok jenő...2.folyt./e

elmondta a miniszterelnök azt is, hogy - a gazdasági témákon kívül - csaknem kétórás megbeszélést folytatott leonyid brezsnyevvel, az szkp főtitkárával egyéb kérdésekről is. ezen a találkozón részben a két országot kölcsönösen érintő témákról, gazdasági és egyéb kapcsolatokról, részben a szocialista országok közös érdekeiről - köztük a kgst-vel összefüggő kérdésekről - továbbá a legnagyobb jelentőségű nemzetközi problémákról volt szó, úgy, ahogyan pillanatnyilag a szovjet vezető szervek - és személyesen brezsnyev elvtárs - látják, értékelik. ezt a beszélgetést - mondotta a miniszterelnök - nagyon fontosnak tartom, s azt hiszem, nemcsak jómagam, de brezsnyev elvtárs is úgy érzi: valóban őszintén, szívből, a legbensőbb dolgainkat mondtuk el egymásnak. /mti/

bb. 47. hataérkezett a knck-ból a gazdasági delegáció

t bé/fk /ny

1972.március 29.

szerdán hazaérkezett a koreai népi demokratikus köztársaságból a szili géza nehézipari miniszterhelyettes vezette gazdasági delegáció. ott-tartózkodásuk alatt tárgyalásokat folytattak a műszaki-gazdasági együttműködésről. /mti/

bb 48. százötvenezer tonna előny - teljes nagyüzem a dunaujvárosi kikötőben

vid/kz/mné/ny -cz

1972. március 29.

átlagos időjárású években csak március végén kezdődik meg a munka a dunaujvárosi kikötőben. az idén néhány napig már januárban és februárban is dolgoztak, márciusban pedig a hónap elejétől teljes nagyüzem volt. néhány hét alatt 100 ezer tonnányi vasércet raktak ki az uszályokból, s így - a januári-februári munkát is figyelembe véve - a hagyományos március végi idénykezdést megelőzve, tehát lényegében terven felül, 150 ezer tonna vasércet továbbítottak az év elejétől a vasműbe. emellett jelentős mennyiségű lemezt is uszályokba raktak. a kikötőkbe az utóbbi hetekben már folyamatosan futottak be a szovjet vasércel rakott uszályok. jelenleg is 13 vár kirakásra. a vasércen kívül az idén több mint 100 ezer tonna kokszolható szén is érkezik vízi úton a szovjetunióból. /mti/

14.35/ny

-43-

14⁴⁵/₁₀

bb 49. dr. herbert weiz látogatása székesfehérváron

vid/fm/ny -cz

1972. március 29.

a hazánkban tartózkodó dr. herbert weiz, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese - dr. ajtai miklósnak, a minisztertanács elnökhelyettesének és dr. herbert plaschkenak, az ndk budapesti nagykövetének társaságában - szerdán székesfehérvárra látogatott. a vendégek először az agárdi állami gazdaságot keresték fel, ahol váncsa jeno igazgató bemutatta a megye legnagyobb mezőgazdasági üzemét. székesfehérváron dr. tapolczai jeno, a fejér megyei tanács elnöke fogadta herbert weiz miniszterelnökhelyettesét és tájékoztatta a megye életéről, eredményeiről. délután a vendégek megtekintették székesfehérvár alumínium-üzemét: a könnyűféműben a présművet, a szélesszalag-hengerművet és a készárugyártó üzemét, majd a fém munkás székesfehérvári gyárában fejeződött be a fejér megyei látogatás./mti

--

bb 50. megjutalmazták a társadalmi munkaversenyben legjobb eredményt elért szabolcsi településeket és személyeket

vid/fm/ny -cz

1972. március 29.

az 1971. évre meghirdetett társadalmi munkaverseny értékeléséről, a legjobbak jutalmazásáról tárgyalt szerdai együttes ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága és a hazafias népfront megyei elnöksége.

a két testület felhívására kibontakozott széleskörű verseny eredményeként tavaly a megye lakossága 68 millió forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a települések szebbé tételéhez, a kommunális, egészségügyi, szociális és kulturális ellátás javításához. negyvenegy településen az egy lakosra eső közhasznú munka értéke elérte vagy meghaladta a 100 forintot, de a megyei átlag is 114.5 forint.

a két megyei testület határozata alapján a társadalmi munkavégzésben legjobb eredményt elért kilenc település között összesen 3.3 millió forint jutalmat osztanak ki, amelyet községfejlesztési célokra használhatnak fel. a társadalmi munkavégzésben kitűnt 46 személyt tárgyjutalomban részesítik, s megkapják a „kitűnő társadalmi munkáért”, illetve „társadalmi munkáért”, jelvényt is. a szervezésben és irányításban kitűnt járások vándorszőlőt kapnak. a jutalmakat a népfronttal közösen tartott ünnepi tanácsüléseken adják át./mti/

14.45/ny

-44-

Tóth

bb 19. / megnyilt a mező.....4.folyt/ny

a termelés dinamikus fejlődési ütemével azonban nem tartott lépést a bruttó jövedelem növekedése, s még kevésbé a tiszta jövedelemé, amely a vállalatszerű gazdálkodásban fontos fejlesztési forrásokat hozza létre. így a fejlesztési alap tavaly kevesebb volt, mint az előző két évben. ezért javasolta, hogy valamennyi szövetkezet az eddiginél sokkal körültekintőbben és rendszeresebben vizsgálja gazdálkodásának jövedelmezőségét. szóval tette, hogy a termelőszövetkezetek gazdálkodását, működését érintő jogszabályok, rendelkezések gyakran késve jelennek meg, s ennél fogva sok utólagos munkára, az üzemtervek és egyéb elképzelések megváltoztatására kényszerítik a termelőszövetkezeteket. kifogásolta, hogy a rendelkezések szövegezése sem mindig eléggé közérthető. a termelőszövetkezetek számviteli rendszerében gyakran bekövetkezett módosítások, változások is sok gondot okoztak. valószínűleg e zavaró körülmények is hozzájárultak ahhoz, hogy fejér megye 58 termelőszövetkezete közül az év alatt 18 közös gazdaságban cserélődtek ki a főkönyvelők.

hangsúlyozta, hogy a kongresszust nagyon fontos munkaértékelésnek tekintik a fejér megyei szövetkezetek, amelyeknek képviselőiben részt vesz ezen a fontos tanácskozáson. az eredményekre büszkék, és úgy ítélik meg, hogy ezekben visszatükröződik a párt helyes szövetkezeti politikája. szilárd meggyőződésük, hogy ezen az úton haladva rövidesen megszüntethetik a még gyorsabb ütemű fejlődést hátráltató akadályokat, s teljesítik a negyedik ötéves tervben előirányzott fontos élelmiszer-gazdasági feladatokat.

ezután megkezdődött az ebédszünet.
/folyt. köv. /

bb 51. új nővérszállót avattak hatvanban

vid fm bh -cz

1972. március 29.

hatvan város egészségügyi hálózata új intézménnyel gazdagodott. a nemrég megnyitott ötszáz ágyas kórház szomszédságában szerdán átadták rendeltetésének az újonnan épült 66 személyes nővérszállót. fehér istván, a városi tanács elnöke avató beszédében hangsúlyozta, hogy a heves megyei tanács építőipari vállalatának kifogástalan, gyors munkája a kitűzött határidő előtt tette lehetővé a beköltözést. elmondotta, hogy a városi tanács több mint hatmillió forintot költött a kétfelületes nővérszálló építésére./mti/

--

- 45/ny -

15.20 bh

NF 1532

bb 19. / megnyílt a mező.....3.folyt/ny

a szünet után megkezdődött a vita a beszámoló és az alapszabály-módosító javaslat fölött.

elsőként faggyas jénő tarpai téesz-elnök szólalt fel. elismeréssel emlékezett meg azokról a magas szintű jogszabályokról, amelyek a téeszek segítésére, a termelés föllendítésére az elmúlt években láttak napvilágot. a szatmár-beregi tájhoz tartozó 88 termelészövetkezet tagjai éltek a lehetőségekkel: 1967- és 1971 között 60 százalékkal növelték a halmozott termelési értéket.

ezután a falusi nemzedékváltás problémáit elemezte. a szatmár-beregi táj szövetkezeteiben ez annál is inkább nagy gondot okoz, mert a gazdaságok 75 százaléka a kedvezőtlen adottságu téeszek közé tartozik, az egy főre jutó évi jövedelem 9-12 ezer forint - tehát a termelészövetkezetek országos átlagánál alacsonyabb - és emiatt gyorsabb az elvándorlás, mint amilyen arányban a kézi munkát gépekkel lehet helyettesíteni. a fiatalok viszont kiegyensúlyozottabb, biztonságosabb jövedelmét szeretnék, azt, hogy egyéni jövedelmük jobban függjön a termelészövetkezet eredményességétől, és egyre inkább a nép-gazdaság más ágazataiéhoz hasonló juttatásokat várnak el a termelészövetkezetektől is. a fiatalok tudják, hogy a még meglévő szociális és anyagi különbségeket egyik napról a másikra nem lehet megváltoztatni, de azt kérik, hogy ezen a helyzeten az ediginél gyorsabb ütemben változtassanak, különösen a gyenge téeszekben, ahol az átlagosnál nehezebben boldogulnak. faggyas jénő javasolta: az illetékes szervek készítsenek programot a még meglévő különbségek fokozatos felszámolására. ez minden bizonnyal kedvező visszhangot váltana ki a fiatalok körében is.

az elnök elismeréssel szólt arról az állami és társadalmi segítségről, amelyet a szamosközi árvíz-sújtotta termelészövetkezetek élveztek 1970-ben. beszámolt arról, hogy a téeszek hogyan építették újjá a tönkrement gazdasági épületeket és miképpen állították helyre a gazdálkodást. hangsúlyozta: az anyagi segítség mellett legalább olyan nagy jelentősége volt annak az erkölcsi támogatásnak, amelyet a nehéz időkben a téeszek kaptak.

fierpasz károly, az agárdi gárdonyi géza termelészövetkezet elnöke számos jelentős termelési eredményről, de szövetkezeti gondjairól is beszámolt a kongresszusnak. elmondotta, hogy tavaly hektáronként búzából 34.6, kukoricából 42.6 mázsás átlagtermést takarítottak be. a sertésállomány 1969-hez viszonyítva 27, 1970-hez mérve pedig 12 százalékkal nőtt. a termelészövetkezet bruttó termelési értéke 45, a szövetkezeti tiszta vagyon 60, a téesz-tagok személyi jövedelme pedig 16 százalékkal növekedett.

/folyt köv/
15.05/ny

VK 1510

bb 52. megtámadta a rendőrt - négy évi szabadságvesztésre ítélték

vid fm bh -cz

1972. március 29.

nyilvános verekedést kezdeményezett tavaly a móri napok egyik ünnepségén a többszörösen büntetett előéletű, idült alkoholista, stolzenberger ferenc, 25 éves móri lakos. a megtámadottak egy szolgálaton kívüli, de egyenruhában lévő rendőrtől kértek segítséget, aki a verekedés abbahagyására szólította fel a móri ,, erős fiut,,. stolzenberger azonban a rendőrré támadt, akinek a dulakodásban eltört a kézfeje.

a rendőr sérülése ellenére is - próbálta megfékezni a nagyerejű stolzenbergert, ez azonban csak egy beavatkozó segítségével sikerült. miközben a verekedőt a rendőrkapitányságra kísérték, az szökést kísérelt meg, sikertelenül. a rendőrkapitányságon ismét agresszív módon viselkedett.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa stolzenberger ferencet visszaesőként elkövetett, hivatalos személy elleni erőszakért, és súlyos testi sértésért négy évi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

bb 54. segíteni kell a hátrányos helyzetű szakmunkástanulókat

vid fm bh -cz

1972. március 29.

szerdán hajduszoboszlón befejeződött a bács- kiskun, békés, szolnok, csongrád és hajdu-bihar megye - szakszervezeti könyvtárosainak kétnapos értekezlete. a szakemberek arról tanácskoztak: hogyan tudják a könyvtárak segíteni a hátrányos helyzetben lévő szakmunkástanulókat. a bemutatók és viták után egyöntetűen helyeselték a debreceni kezdeményezést: a szakmunkástanulók könyvbarát klubjának létrehozását. a tíz debreceni nagyüzem példája bizonyítja, hogy a fiatalok tanulmányi eredménye javult, az üzemmel való kapcsolatuk pedig közvetlenebb lett a könyvbarát klub létrehozása után. a járműjavító és a magyar gördülőcsapágó művek példája nyomán ezentul minden héten tartanak összejövetelt a korábbi kétheti foglalkozások helyett. javasolták, hogy a könyvbarát klubok tagjai rendszeresen találkozzanak a város többi ifjusági klubjainak tagjaival, s rendezzenek közösen műsoros összejöveteleket./mti/

--
- 46 -

15.25 bh

MA-1540

bb. 53. komócsin zoltán látogatása zala megyében

vid/fm/rj -cz

1972. március 29.

komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán zala megyébe látogatott. zalaegerszegen, a megyei pártbizottságon varga gyulával az mszmp zala megyei bizottságának első titkárával, tóth lajossal, a megyei pártbizottság titkárával és ujjvári sándor megyei tanácselnökkel az időszerű pártpolitikai kérdésekről folytatott eszmecsere. ezt követően - varga gyula és ujjvári sándor társaságában - felkereste a ganz-mávag zalaegerszegi gyáregységét. a gyárkapuban pukánszky ferenc, a városi pártbizottság első titkára, bálint jános, a gyáregység igazgatója és nagy lászló, a gyáregység pártalapszervezeteinek csucstitkára fogadta a vendégeket. bálint jános tájékoztatást adott arról, hogy a gyáregységben többek között motorvonat- és mozdony- alkatrészeket, közepes és nehéz vaszerkezeteket, valamint motorvonatokhoz szükséges hűtőberendezéseket gyártanak nagy sorozatban. nagy lászló a gyáregységben folyó társadalmi, politikai munkát ismertette.

komócsin zoltán - a megyei és városi vezetőkkel együtt - megtekintette a 900 dolgozót foglalkoztató gyáregység üzemeit. a forgácsoló üzemben zuriány páál üzemevezető a motorvonat-alkatrészgyártás folyamatait, a lakatosüzemben pedig végh józsef üzemevezető a hűtőgyártás folyamatait mutatta be. végül a korszerűen felszerelt tanműhelyeket keresték fel, ahol 332 szakmunkástanuló ismerkedik a lakatos- és esztergályos-szakmával. szegletti sándor tanműhelyvezető arról is tájékoztatta a párt központi bizottságának titkárát, hogy nemcsak saját utánpótlásukra, hanem a mom zalaegerszegrre települő gyáregysége részére is képeznek szakmunkásokat.

komócsin zoltán az üzemlátogatás után a zalaegerszegi ifjusági házban zala megye politikai életének képviselőivel találkozott. a kommunista aktiva-ülést varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára nyitotta meg, majd komócsin zoltán az időszerű nemzetközi kérdésekről tartott tájékoztatót. /mti/

--

15.30 rj

- 47 -

MA-1540

ább. 55. autótulajdonosokat csaptak be

vid/fm/rj -cz

1972. március 29.

Csalás büntette miatt ítélte el az esztergomi megyei bíróság Gaál István tatabányai gépkocsiszerelőt és Papp Mátyás, tatabányai máv-alkalmazottat. az elsőrendű vádlott, Gaál elhatározta, hogy újsághirdetésre válaszolva használt gépkocsikat vásárol kizárólag részletfizetésre. előre megfontolt szándéka volt, hogy minden esetben csak egyetlen részletet fizet ki. tervét meg is valósította, egymás után vásárolta jóhiszemű áldozataitól az autókat, a részleteket azonban egyetlen esetben sem törlesztette. Gaál számított arra, hogy miután vagyon-talan, nem tudják majd behajtani rajta tartozását. az első alkalommal 40 000 forintért kínáltak gálnak megvételre egy személygépkocsit, ő azonban még ráigért 18 000 forintot, csahogy részletre megkaphassa. a vásárláskor Gaál mindössze 1.500 forint előleget adott az autótulajdonosnak, és pár nap múlva tulajdott a kocsin 18 000 forintért. az így szerzett pénzt elszórakozta, csupán 4000 forintot tett félre a következő és hasonló módon történő gépkocsivásárlásra.

a harmadik autóvásárlásba már bekapcsolódott Papp Mátyás is, s ekkor már csak 500 forint előleget fizettek ki azért a gépkocsierért, amelyért gazdája 30 000 forintot kért. még az 500 forintot is sebtében „koldulták össze”, ismerőseiktől. ezt az autót a két cimbora 9000 forintért adta tovább.

a megyei bíróság a büntetett előéletű Gaál Istvánt két- és félévi, a büntetlen előéletű Papp Mátyást pedig nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet jogerős. /mti/

bb. 56. Benke Valéria látogatása székesfehérvárott

vid/fm/rj -cz

1972. március 29.

Benke Valéria, az MSZMP politikai bizottságának tagja szerdán Székesfehérvárra látogatott. a megyei pártbizottságon Herczeg Károly, az MSZMP Fejér megyei bizottságának első titkára, Takács Imre, a megyei pártbizottság titkára és Kalmár Dezső, az MSZMP székesfehérvári városi bizottságának első titkára fogadta. a vendéget tájékoztatták Fejér megye és Székesfehérvár életéről, fejlődéséről, majd délután felkeresték a videoton gyárat. Benke Valéria Papp István vezérigazgató és Lévai András, a gyár pártbizottságának első titkára társaságában - megtekintette a televízió- és rádióüzemet, majd aktívaértekezleten tartott tájékoztatót az időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről. /mti/

15.38 rjδ

- 48 -

M-1570

bb 57. tanácskozás az országgyűlés soronkövetkező ülészakáról

t pr mm zs bh -cz

1972. március 29.

Apró Antal elnökletével szerdán a parlamentben értekezletet tartottak az országgyűlés tisztségviselői, állandó bizottságainak elnökei, valamint a képviselő csoportok vezetői. a tanácskozáson - amelyen részt vett Varga Gáborné, az országgyűlés elnöke is, - dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter tájékoztatta a képviselőket az új egészségügyi törvény tervezetének főbb vonásairól. a miniszter egyebek között elmondotta, hogy sürgető társadalmi igény teszi szükségessé - szocialista fejlődésünk pedig lehetővé teszi - az új, az egészségügy megváltozott arculatát tükröző törvény megalkotását. a magyar egészségügyről szóló érvényes paragrafusok alapja egy 1876-ban hozott törvény, s noha azt a felszabadulás óta számos egészségügyi jogszabály módosította, - köztük a gyógyszerészetről szóló törvény, az orvosi rendtartást szabályozó, illetve az elmebetegek gondozásával kapcsolatos törvényerejű rendelet - ma már semmiképp sem felel meg a követelményeknek. az új egészségügyi törvény megalkotását indokolja továbbá az is, hogy az orvostudomány friss eredményeinek gyakorlati alkalmazása sok esetben követeli meg a magasszintű jogszabályi rendezést.

Apró Antal, az országgyűlés elnöke ezt követően emlékeztette a képviselőket arra, hogy csaknem egy esztendeje, az országgyűlés tavaly júniusi ülészakán választottak bizottságot az alkotmány módosításának előkészítésére. tevékenységének eredményeként a közelmúlt napokban már közbe tették a módosított alkotmány tervezetének teljes szövegét, annak elvi kérdéseit elfogadta az MSZMP központi bizottsága, s egyetértett a módosítás tervezetével a minisztertanács is. Apró Antal leszögezte: helyes volt a tervezetet társadalmi vitára bocsátani, ezt igazolja az a sok hasznos javaslat, észrevétel, amely a különböző állami és társadalmi szervektől érkezett.

Apró Antal végezetül az országgyűlés következő ülészakának tennivalóiról számolt be a képviselőknek. az értekezleten felszólalt dr. Orbán László, dr. Prieszol Olga, Sándor József, dr. Vida Miklós, Oláh János és dr. Pesta László. /mti/

bb 58. Szabó Iván szobrászművész farsang-kiallítása

vid fm bh -cz

1972. március 29.

a debreceni déri múzeumban szerdán megnyílt Szabó Iván kétszeres munkácsy-díjas, kiváló művész kiállítása. a tárlaton debrecenben harmadik alkalommal kiállító szobrászművészek, az utóbbi három évben alkotott farsang-kiallításai láthatók. a nagyméretű fába vésett műveket a népművészeti hagyományok felhasználásával alkotta meg a művész. „a nyár heves...”, „a fűszállott a páva...”, című művei a szabadság eszméjének lírikus ábrázolásai. /mti/

- 49 -

15.40 bh

M-1570

bb 59. kecskeméti kerekasztal-konferencia kodály zoltán
nevelési elveiről

vid fm bh -cz

1972. március 29.

a kodály-émlékév alkalmából több zenei vonatkozású esemény
színhelye e héten kecskemét. szerdán kerekasztal konferenciát
rendezett a zeneszerző szülővárosa „ kodály zoltán nevelési
elveinek alkalmazása más /nem zenei/ területen „ címmel, a
konferencia előadói ismert, neves tudósok voltak: dienes zoltán
amerikai professzor, székácsné dr. vida mária egyetemi docens,
varga tamás, az országos pedagógiai intézet matematikai tanszék-
vezetője és dr. kontra györgy orvos-biológus, az intézet tanára.
az előadók a zene és a matematika, illetve az orvostudomány,
a biológia és a képzőművészet kapcsolatát elemezték./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 49. számú „ dr. herbert weiz látogatása szé-
kesfehérvárott, című hírünk utolsó mondatát kérjük törölni
és helyette a következő szöveget felhasználni:

„ délután a vendégek meglátogatták a székesfehérvári
könnyűfémipart, ahol dr. dobos györgy, a magyar alumíniumipari
tröszt vezérigazgatója ismertette a gyár munkáját és nemzet-
közi kapcsolatait. végül megtekintették a présipart, a széles-
szalaghengeripart és a készáruipart üzemét./mti/

-. -

bb 61. erdőtüz

i tf tr b h gy

1972. március 29.

ütött ki - eddig ismeretlen okból - a borsodi erdő- és fafel-
dolgozó vállalat parasznyi erdészetéhez tartozó fenyves-töl-
gyesben, amelyet hat éve telepítettek: 18 és fél hektáron leégett
az erdő. több mint 700 000 forint kár keletkezett. a tűz elfoj-
tásában segítettek a miskolci állami és a helyi önkéntes tűz-
oltóknak az erdészet dolgozói és a helybeli lakosok is./mti/

-. -

- 50 -

15.45 bh

NA 15JJ

bb 60. kisorsolták a v. és vi. békekölcsönt - kifizetés április
10-től

1 kf/pá ie bh hgy

1972. március 29.

szerdán befejeződtek az idei első államkölcsön huzások.

ezen a napon először az v. békekölcsönt sorsolták: 497 200
kötvényre, 63 712 800 forintot. a százezer forintos főnyereményt
a nyolcadik osztály 52364 sorozat 13 számú kötvény nyerte. ezen
kívül 11-11 ötvénezer és 25 ezer forintos, 22 tízezer forintos
és 66 ötezer forintos nagynyereményt is kisorsoltak.

a vi. békekölcsönből 744 000 kötvényre 95 267 800
forint jutott nyeremény és törlesztés formájában. a kölcsön
százezer forintos főnyereményét a xv. osztály 75 118 sorozat 06
számú kötvény nyerte. a főnyereményen kívül 16-16 ötvénezer- és
huszonötezer forintos, 32 tízezer forintos és 96 ötezer forintos
nagynyeremény jutott a szerencsés nyerteseknek.

az idei első kétnapos sorsoláson az i., az v. és a vi.
békekölcsönből összesen 1 349 000 kötvény számát húzták ki
187 298 200 forint nyereménnyel és törlesztéssel. a nyertes
kötvények beváltása április 10-én kezdődik./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 46-os számú hírünk: / fock jend nyilatkozata /
1-es folytatása második bekezdésének első mondatát :
/megállapodtunk abban is.... meghosszabbítunk 1980-85-ig /

visszavonjuk,

és helyette az alábbi mondatot kérjük közölni:

még az idén meghosszabbítunk egy sor 1975-ig szóló egyez-
ményt 1980-85-ig. továbbá ay olyan.... stb./mti/

-. -

NA 1640

-57 -

bb 62. az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsának
ülése

t vt/tr zs bh hgy

1972. március 29.

az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsa szerdán plenáris ülésen tárgyalta meg 1971. évi tevékenységét, és idei munkaprogramját. az utóbbi esztendőben foglalkoztak a kéz- bőr védelmében és a közlekedési ágazatokban végzendő egészségügyi felvilágosítással, a dohányzás elleni küzdelemmel, az újszülöttek és csecsemők védelmében a szülők körében folytatandó egészségügyi neveléssel. a tanács javaslatára kezdődött meg a „telefon-doktor”, szolgálat, amelynek népszerűségét hetenként sokezer hívás bizonyítja.

a tanács további munkaprogramjában egyebek között a következő témák kaptak helyet: „ideges felnőtt- ideges gyermek”, a gyermek idegességének okai és a megelőzés feladatai, „a szabadidő egészségügyi szempontból helyes felhasználása”, „az ifjúság dohányzásának kérdései”, „a családtervezéssel családvédelemmel kapcsolatos egészségügyi feladatok”, ./mti/

bb. 63. aczél györgy a hazafias népfront baranya megyei küldött-
értekezletén

vid/fm/rj hgy

1972. március 29.

szerdán pécselt tartották meg a hazafias népfront baranya megyei küldöttértekezletét. az eseményen résztvett aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a megye és a város országgyűlési képviselője, továbbá novics jános, az mszmp baranya megyei bizottságának titkára, barati józsef, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, és ognyenovics milán, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtítkára, a megye országgyűlési képviselője.

a tanácskozás előtt megemlékeztek janus pannonius, a nagy humanista költő halálának ötszázadik évfordulójáról, amelynek ünnepei ezekben a napokban zajlanak a mecsek-aljai városban. ezután megkezdte munkáját a küldöttértekezlet.

/folyt.köv./

NA 1705

- 52 -

bb. 63. / aczél györgy... a1. folyt./rj

az elmúlt négy esztendőben baranyában végzett népfrontmunka tapasztalatait, eredményeit írásbeli előterjesztés összegezte. a beszámoló a közjogi funkciók körében végzett munka eredményei között kiemelte: a megyei elnökségnek országosan is elismerésre méltó kezdeményezés volt az a szociológiai felmérés, amely az állampolgárok korszerű állami és állampolgári ismereteit, jogaik érvényesítésének és kötelezettségeik teljesítésének tapasztalatait vette számba. ezek egyértelműen azt igazolták, hogy a szocialista demokrácia továbbfejlesztése szükségessé teszi az állampolgárok korszerű állami, szocialista közéleti ismereteinek, műveltségének fejlesztését. nagy figyelmet fordítottak a társadalmi aktivitás fokozására. a megyei elnökség kezdeményezésére indult meg a falugyűlések sorozata az új tanácstörvény alapján. a tanácsokkal együttműködve több mint háromszáz falugyűlést tartottak csaknem huszezer részvevővel.

a hagyományoknak megfelelően a politikai munkában jelentős helyet foglalt el a békemozgalom, a népek közötti barátság eszméjét fejlesztő, ápoló munka. megkülönböztetett figyelmet fordítottak a magyar-szovjet kapcsolatok erősítésére.

a népfrontmozgalom különösen sokat tett a hazafiaság és nemzetközi ség érzésének fejlesztése érdekében. széleskörben kibontakozott a honismereti mozgalom; jelenleg 41 jól működő honismereti szakkört tartanak számon a megyében.

az elmúlt négy év alatt több mint háromszáz kulturális, szociális létesítmény valósult meg a népfrontbizottságok kezdeményezésére és közreműködésével. a társadalmi munka értéke évente átlagosan 20-25 millió forint a megyében.

az írásos anyagot sztergár jánosnak, a hazafias népfront megyei bizottsága titkárának szóbeli előterjesztéseegészítette ki, amelyben a jövő feladatait körvonalazta. ismertette a választási gyűléseken szerzett tapasztalatokat, amelyekre a további munkát építeni lehet. pécselt például ilyen érdeklődés és aktivitás még egyetlen népfrontválasztás esetében sem volt, mint most. ennek okát főképpen abban látják, hogy sikerült a munkások érdeklődését, aktivitását felkelteni. az üzemi munkásgyűlések nem egyszerűen csak új szint jelentettek, hanem a politikai érdeklődés és aktivitás fő tényezői voltak. külön említésre méltó, hogy több mint tízezer nő és közel hét ezer fiatal vett részt a választási gyűléseken.

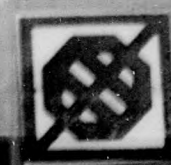
a következő években több figyelmet kívánnak fordítani a felszabadulás óta elért eredmények ismertetésére, méltóképpen emlékeznek meg nemzetünk kiemelkedő személyiségeiről, történelmünk jelentős évfordulóiról, így például dózsa györgy születésének 500., petőfi születésének 100., a pest, buda és óbuda egyesüléséből született budapest megalakulásának századik évfordulójáról.

/folyt.köv./

16.45 rj

NA 1710

- 53 -

bb. 63. / aczél györgy... 2. folyt./rj

a beszámolót vita követte amelynek során felszólalt aczél györgy is. többek között arról beszélt, hogy baranyában szinte az egész ország problémája megtekinthető kicsiben. a lakosság rétegei között megtalálható a munkásság, a parasztság, az értelmiség, a kereskedők, nagyszámu bányász dolgozik és több nemzetiség él együtt, ami egyuttal a népfrontmunka feladatait is jelzi. felhívta a figyelmet arra, hogy a népfrontmozgalom sokat tehet a hazafias érzés elmélyítése, a hazafiság és nemzetköziség helyes értelmezésének érvényesítéséért. a népfrontnak harcolnia kell azért, hogy az itt élő nemzetiségek éljenek alkotmányadta jogaikkal. a szocialista demokráciáról szólva hangsúlyozta: ne úgy fogják fel, mint jótékonysági intézményt vagy amit adományozni lehet, hanem akként, hogy az emberek százai szóljanak bele a közügyekbe és érezzék magukat a közügyek részesének.

a küldötttertekezleten megválasztották a 87 tagu megyei népfrontbizottságot és az v. kongresszus 35 baranya megyei küldöttét. a hazafias népfront baranya megyei bizottsága elnökévé ismét dr. ádám Antal egyetemi tanárt, titkárává pedig újból sztergár Jánost választották. /mti/

--

bb 64. ülést tartott a szabolics megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid fm bh hgy

1972. március 29.

a szabolics-szatmár megyei tanács végrehajtóbizottságának szerdai ülésén beszámoló hangzott el a lakott területek villamosenergia és távhőellátásáról. a villamosítás érdekessége, hogy hazánkban elsőnek szabolicsi településen, mátészalkán gyulladt ki a villanyfény, 1888-ban. a faluvillamosítás ugyancsak itt fejlődött be: aporligeten 1963-ban. a hálózatfejlesztés különösen az elmúlt tíz évben volt gyorsütemű. ez idő alatt a kisfeszültségű hálózat hossza 1478- km-ről 2974 km-re, a bekapcsolt lakások száma 66 000-ről 133 000-re emelkedett. a lakásoknak azonban még így is valamivel több mint tíz százalékában nincs villany, s az egy lakosra eső fogyasztásban a megye az országos átlag alatt van.

a távhőszolgáltatás csak nyiregyházán valósult meg. 1952-ben kezdték a gőztermelést egy régi típusu kazánnal. korszerű kazánok üzembe helyezésével 1970-re az óránkénti gőztermelés 72 tonnára emelkedett. számos ipari üzem igényének kielégítésén kívül 1430 lakást is távfűtéssel látnak el. a középtávu terv szerint a kapacitás és a hálózat bővítésével az újonnan épülő lakások ezreit kapcsolják majd be a távfűtésbe. mti/

--
- 54 -

17.05 bh

NA 17¹⁰

bb 65. ülést tartott a kpvd sz központi vezetősége

t kf pá ie bh hgy

1972. március 29.

szerdán ülést tartott a kereskedelmi-, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. a tanácskozáson részt vett molnár károly belkereskedelmi és dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes is. az ülésen értékelték a kulturális és nevelő munkáról, valamint az agitációról és propagandáról hozott szakszervezeti határozat végrehajtását. az elnökség beszámolóját ligeti lászló főtitkár ismertette.

a beszámoló felhívta az aktivisták figyelmét: az eddiginél jobban ösztöndözzék a dolgozókat a magasabb iskolai végzettség megszerzésére, a szélesebb körű szakmai műveltség elérésére. a szakszervezet felmérése szerint ugyanis a szakmához tartozó dolgozók általános műveltsége az utóbbi években elmaradt a követelményektől, s ennek is része van a gyakori panaszokra okot adó kulturálatlan magatartásban.

a kpvd sz tagságának túlnyomó többsége asszony és leány. a beszámoló ennek megfelelő hangsúllyal foglalkozott a dolgozó nők művelődési lehetőségeivel, azok fejlesztésének akadályaival. megállapította, hogy a legfőbb gond a szabadidő hiánya, amire elsősorban a kereskedelemben és a vendéglátásban alkalmazott nők panaszkodnak. /mti/

--

bb 66. kiváló vasutas ujtók és feltalálók kitüntetése

i kf/pá ie b h hgy

1972. március 29.

szerdán a MÁV vezérigazgatóságon szücs zoltán vezérigazgatóhelyettes átadta a „kiváló ujtó és feltaláló”, kitüntetések az azoknak a vasutasoknak, akik az elmúlt évben különösen nagy népgazdasági eredményt hozó ujtással, találmánnyal segítettek a vasut munkáját.

a MÁV-nél 1971-ben 4911 ujtást nyújtottak be, 382-vel többet, mint az előző esztendőben. az elfogadott ujtások száma több mint háromszázzal haladta meg az 1970. évit. az ujtásokból elért vállalati eredmény a múlt évben 84 millió forint volt, s négy millió forintot fizettek ki ujtási díjként a vasutnál.

az elmúlt öt év során a vasut ujtói és feltalálói munkájuk anyagi elismeréseként mintegy 15 millió forint díjban részesültek. az erkölcsi elismerésről 402 kiváló ujtó, illetve kiváló feltaláló kitüntetés tanuskodik.

aa szerdai ünnepségen további 132 kiváló ujtó és feltaláló kitüntetést adtak át. /mti/

--
- 55 -

17.10 bh

NA 17¹⁰

bb 67. pullai árpád a hazafias népfront győr-sopron megyei küldöttértekezletén

vid fm bh hgy

1972. március 29.

szerdán, győrtt tartották meg a hazafias népfront győr-sopron megyei küldöttértekezletét. az elnökségben helyet foglalt pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, méhes lajos, az mszmp központi bizottságának tagja, a vas- fém- és villamosenergiái dolgozók szakszervezetének főtitkára, dr. szabó kálmán, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja, zámbo józsef, az mszmp győr-sopron megyei bizottságának titkára, lombos ferenc, a győr-sopron megyei tanács elnöke. jelen voltak nyugat-szlovákia nemzeti frontjának képviselői.

weiszböck rezsőnének a megyei népfrontbizottság elnökségi tagjának, országgyűlési képviselőnek a megnyitója után dr. hajós vilmos megyei népfronttitkár szóbeli tájékoztatóval egészítette ki a megyei népfrontbizottság írásban előterjesztett beszámolóját.

Tízper

többek között elmondotta, hogy a népfront választások után a megyében jelentősen megváltozott a bizottságok összetétele: a nők aránya átlagosan 35, a fiatalabb korosztályt képviselő tagoké pedig 20 százalék. örvendetes, hogy a győrbe, mosonmagyaróvárra, sopronba, kapuvárra, csornára és a megye más üzemeibe bejáró munkások közül sokan vállaltak aktív részvételt lakóterületük népfrontmozgalmában.

javasolta a megyei népfronttitkár, hogy a győr-sopron megyei népfront bizottságok hatékonyan segítsék elő a főváros közelgő centenáriumi Ünnepeinek országos Ünneppé tételét. a javaslattal a megyei küldöttértekezlet egyetértett.

az értekezleten felszólalt pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára is. többek között rámutatott arra, hogy belpolitikai életünkben jelentős és hasznos munkát végez a hazafias népfront. történelmi tapasztalataink alapján a szocialista társadalom felépítése össz népi erőfeszítést követel; éppen ezért kell népfrontpolitikát folytatnunk, amely alkalmas minden alkotó erő összefogására. a központi bizottság titkára szólott a népfront szerepéről a szocialista demokrácia fejlesztésében. majd azt fejtegette milyen szerepe van a népfrontnak, általában a vezetőknek a társadalomban a még fellelhető, nem szocialista jellegű, egészségtelen vonások - a megnövekedett egoizmus, a pénzimádat, az egyéni utak keresése - elleni védekezésben.

ezt követően örömmel állapította meg, hogy a közéletben növekedett a nők aránya. a nőkérdés azonban társadalompolitikai kérdés. hogy a közélet területén a jövőben még nagyobb számban juthassanak szóhoz a nők, többek között megkülönböztetett figyelmet kell fordítani tanulási lehetőségek biztosítására.

a vita lezárása után a küldöttértekezlet megválasztotta a 83 tagú megyei népfront valamint az országos kongresszus 33 üldöttét. az új népfront bizottság elnökévé ismét takács andrást, titkárává pedig újból dr. hajós vilmost választották meg./mti/

17.20 bh

NA 17.20

- 56 -

bb. 68. védettség 15 műemléki környezetnek - munkaerő-gondok a kereskedelemben - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t/pr/gg/zs/rj hgy

1972. március 29.

szerdán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. a városrendezési és építészeti főosztály javaslata alapján budapesten 15 műemléki környezetet nyilvánítottak védetté, biztosítva ezeknek a jellegzetes városrészeknek szépségét, zavartalan érvényesülését. a műemléki környezet védettsége - huzta alá a végrehajtó bizottság - nem jelent egyben építési tilalmat is, az itt építkezőknek azonban feltétlenül figyelembe kell venniük a műemlékfelügyelőség előírásait. /a műemléki környezet nem azonos az ugynevezett védett területtel - ez utóbbiból a fővárosban csupán egy van, a budai vár./

az 1. kerületben a tabán nyert műemléki rangot, tekintettel a döbrentei utca néhány, a barokk-kori budára emlékeztető épületére. felvették a listára a corvin teret és a batthyány teret is, az előbbinek tojgun pasa dzsámijának maradványa, az utóbbinak barokk-kori hangulata ad értéket. a 11. kerületben a ságvári liget, illetve mátyás király nyéki vadászkastélyának romja szerepel a listán, a 111. kerületben a helytartói palota, a kiscelli muzeum, a klasszicista zsinagóga és az óbudai római katolikus templom környéke, illetve az aquincumi polgár város és amfitátrum kapott védettséget. az v. kerületben a belvárosi templom és környéke, a viii. kerületben a nemzeti muzeum, a xi. kerületben az albertfalvai castrum, a margitszigeten a domonkos, a ferences és a premontrei romok, míg a xxii. kerületben a nagytétényi barokk kori kastély és környezete érdemelte ki a megkülönböztetést. műemléki környezetté nyilvánították a hősök terét is, s ehhez a területhez tartozóan a széchenyi főud épületét, valamint az állatkert pavilonjait.

a végrehajtó bizottság elemezte a fővárosi tanácsi kereskedelem munkaerő helyzetét. megállapították, hogy a budapesti kiskereskedelmi forgalom 1960 és 1970 között 22,2 milliárd forintról 41 milliárd forintra növekedett, a kereskedelmi és vendéglátóipari alkalmazottak létszáma viszont alaposan elmaradt az áruforgalom emelkedésétől. az élelmiszerkereskedelem és a vendéglátás helyzetét súlyosnak kell tekinteni, hiszen a vizsgálatok szerint a létszámgény biztosítására a fővárosi munkaerő-forrás nem nyújt lehetőséget.

/folyt.köv./

17.20 rj

- 57 -

NA 17.20

a tanácsai kereskedelmi vállalatok a negyedik ötéves terv esztendeire mindössze 7 százalékos, összesen 4200 fős létszámnövekedést terveztek, az egy főre jutó forgalom ugyanakkor 6.5 százalékkal emelkedik. a tervezett forgalomfelfutás 6500 új kereskedelmi és vendéglátóipari dolgozó alkalmazását indokolná... /1971-ben a tanácsai kis-kereskedelemben az előző évinél 5,4 százalékkal magasabb forgalmat 1.3 százalékkal kisebb létszámmal bonyolítottak le. nem jobb a helyzet a vendéglátásban sem, ahol ugyan a létszám maradt, de a forgalom 3,3 százalékkal emelkedett./

a szakemberek vizsgálatai szerint 1971 negyedik negyedévében a kereskedelmi vállalatok létszámhiánya megközelítette az 5000 főt, megnövekedett a munkaerő-forgalom: a budapesti tanácsai kereskedelemben ezer dolgozóra 1160 belépő, illetve kilépő munkás jut. különösen rossz a vendéglátás helyzete, itt a legmagasabb a fluktuáció. a vándorkedvet növeli, hogy a kereskedelemben kialakult munkaidőbeosztási rendszer jelentősen eltér az általánosan szokásos munkarendtől, az eladók késő délutánig vannak az üzletekben, rendszeres a túlórázás és a vasárnapi munka. keresetük is jóval alatta van a más népgazdasági ágakban foglalkoztatottakénál, nem mindig kedvezőek a munkakörülmények sem. a kereskedelem munkaerő helyzetének javítására tett intézkedések enyhítették ugyan a feszültséget, a vállalatok problémáit azonban nem oldhatták meg. a végrehajtó bizottság állásfoglalása szerint a meglévő lehetőségek hatékonyabb kihasználásával, a korszerű munkaerőgazdálkodási és szervezési tevékenység fokozásával kell törekedni a munkaerőhiány mérséklésére. észszerű létszám-átcsoportosításokat kell végrehajtani, s közgazdasági elemzésekkel kell feltárni, hogy milyen munkakörökben kötnek le felesleges, másutt hatékonyabban foglalkoztatható dolgozókat. optimálisabb nyitvatartási időket kell meghatározni, s a munkaerő-állomány fokozottabb megbecsülése érdekében arra kell törekedni, hogy a személyi jövedelmek erőteljesebben kapcsolódjanak az egyéni teljesítményekhez.

a végrehajtó bizottság végezetül jóváhagyta a kerületi ingatlankezelő vállalatok összevonását, valamint a fővárosi ingatlankezelő műszaki vállalat megalapítását. a vb az elmúlt év decemberében rendelte el a kerületi ikv-k 15 vállalatára történő összevonását, s egyidejűleg határozott ezeknek a vállalatoknak a kerületi tanácsok felügyelet alá helyezéséről. az összevonásokkal - a lakóházjavítási tevékenység fejlesztéséről szóló kormányhatározat értelmében - kedvezőbb vállalati szervezet alakítható ki. /mt1/

--

17.20 rj

- 58 -

NA 1800

az ebédszünet után az elnöklő Szeniczey Lajosné, a kis-kunlacházi új barázda termelészövetkezet elnöke Fehér Lajosnak az MSZMP politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének adta meg a szót. Fehér Lajos a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében köszöntötte a kongresszust s a mezőgazdasági termelészövetkezeti mozgalom több mint egymillió tagját. felszólalásában elemzte azt a nagy utat, amelyet a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom az öt évvel ezelőtt megtartott 1. kongresszus óta tett meg. rámutatott a gazdálkodásban elért jelentős eredményekre, és kitért a gyorsabb előrehaladást akadályozó gondokra, nehézségekre. is. válaszolt azokra a kérdésekre, amelyek a kongresszust előkészítő tévesz-közgyűléseken és területi küldöttválasztó értekezleteken hangzottak el, majd rámutatott azokra a feladatokra, amelyeknek megvalósítása meggyorsíthatja a mezőgazdaság szövetkezeti mozgalmának fejlődését, tovább erősítheti a munkás-paraszt szövetiséget.

/ Fehér Lajos beszédének részletes ismertetésére később visszatérünk/

Fehér Lajos nagy tapssal fogadott beszéde után Fazekas Bálint, a tompai Kossuth termelészövetkezet elnöke kifejtette, hogy a szövetkezeti gazdálkodásban igen nagy jelentősége van a számviteli munkának, de túlzottnak tartotta az adatszolgáltatási követelményeket. példákkal bizonyította, hogy a gazdaságokban milyen nagy munkát ad a sokszor fölösleges összesítések elkészítése. amíg például a zárszámadási adatokhoz 1967-ben még „csak” 30 táblázatra és 500 sornyi kimutatásra volt szükség, idén ugyanehhez a munkához 36 táblázatnyi kimutatás és 1200 sor kell. egy-egy tévesznek 1972-ben 20.000-rel több adatot kell feltüntetnie a különféle kimutatásokban, kétszer annyit mint öt évvel ezelőtt. ilyen adminisztrációra a téveszekben nincs is lehetőség, márcsak azért sem, mert sokszor a mindennapi munkára sincs megfelelően képzett közgazdasági szakember.

felhívta a figyelmet az állami támogatási rendszer néhány olyan vonására, amely - véleménye szerint - hátrányos a gyenge adottságú téveszek számára.

/folyt.köv./

17.35 rj

- 59 -

NA 1805

bb. 19. / megnyilt... 6. folyt./rj

ezeknek a gazdaságoknak egy része ugyanis nagyobb szőlő- és gyümölcsstermesztő területekkel rendelkezik, a mezőgazdaságnak ezek az ágazatai azonban nincsenek megfelelően dotálva és a hitelpolitikában sem élveznek különösebb kedvezményeket. nehezményezte hogy a zöldségtermesztés föllendítésére hozott kormányhatározat végrehajtási rendelkezései még nem jelentek meg, emiatt az érintett téselekben a tervezésnél némi bizonytalanság lépett fel. a kormányintézkedés például 30 százalékos ártámogatást helyezett kilátásba a fölhatermesztéssel foglalkozó gazdaságoknak, ez a tény azonban a tervezéshez nem elegendő, mert tudni kellene azt is, hogy egyáltalán milyen beruházási tételék tartoznak ebbe a témakörbe. kérte, hogy a komplex zöldségtermesztést megvalósító gazdaságoknak adjanak az eddiginél hathatósabb támogatást az illetékes szervek.

dóra Mihály, a budapesti béke termelészövetkezet elnöke a főváros tizennégy közös gazdaságának munkájáról elmondotta: a téselek kihasználta a különböző kormányintézkedések és a vállalat-szerű gazdálkodás nyújtotta előnyöket és egyre eredményesebben gazdálkodnak. termelési értékük például az 1967. évi 583 millió forintról az elmúlt évben több mint 1.7 milliárd forintra növekedett. az 13 000 hektáron gazdálkodó üzemek tavaly 3000 vagonnyi friss zöldséget és hajatott burgonyát, 16 millió tojást, 300 vagonnyi húst és 500 vagon feldolgozott élelmiszert küldtek a budapesti üzletekbe. az áru egy részét saját üzlethálózatukban értékesítették.

az elnök a fővárosi termelészövetkezetek példájával igazolta: szükség van a tsz-ek kiegészítő tevékenységére. kifejtette, hogy a mezőgazdasági termékek egy része ráfizetéses, az ipari termékek ára is magas, ezért a fővárosi téselek a kiegészítő tevékenységből származó jövedelem nélkül nem is tudták volna fejleszteni a termelést. a budapesti közös gazdaságok a melléküzemágak szervezésénél és munkájánál mindig is szem előtt tartották a törvényes előírásokat - ezt igazolták a népi ellenőrzés vizsgálatai, - és a jövőben sem tűnnek el törvénysértést.

befejezésül felvetette, hogy a téselek sok esetben még mindig kiszolgáltatottak a velük kapcsolatban levő vállalatoknak. a termelészövetkezeti árukért az üzemek például szinte sohasem fizetnek azonnal, ugyanakkor azonban elvárják, hogy a gazdaságok nyomban teljesítsék anyagi kötelezettségeiket.

a beszámolót és az alapszabály-módosító javaslatot jónak találta és elfogadásra javasolta.

/folyt.köv./

17.43 rj

MF 1810

- 60 -

bb 69. csütörtökön nyílik a merkur belvárosi autószalonja

t kf/mm ie bh hgy

1972. március 29.

elkészült a merkur legkorszerűbb, sorrendben a 3, budapesti autószalonja a belvárosban, a martinelli téren. csütörtökön délelőtt nyíló szalont - a merkur idei legfontosabb tevékenységének ismertetésével egybekötött tájékoztatón - szerdán délután dr. orosz jános főosztályvezető mutatta be a sajtó képviselőinek.

elmondotta egyebek között, hogy az ötéves terv végéig mintegy 350 ezer - az idén 60 ezer - személygépkocsi kerül forgalomba. ehhez meg kell teremteni a technikai, a műszaki feltételeket, megfelelő hálózatot kell kialakítani. első lépésként a gubacsi hidfőnél a harmadik negyedévben készül az évi 15 ezer kocsi 0-reviziójára alkalmas forgalmi műszaki telep. az afit-tal együttműködve a iv. negyedévben debrecenben és győrött létesítenek gépkocsi-átadó telepet. megkezdődött a merkur csepeli telepének rekonstrukciója is, amelynek jövő év végi befejezése után 15 ezer gépkocsi 9 revíziójára és ugyanannyi jármű garanciális javítására kulturált kiszolgálására lesz lehetőség.

ugyancsak a vállalat szolgáltatásainak minőségét javítja az a mostani 690 négyzetméter alapterületű, a földszinten 7 kocsi tüzetes bemutatására, a galérián különféle járműtartozékok és ápolási szerek árusítására alkalmas szalon, ahol a vevő- és műszaki szolgálat, a gépkocsik vásárlásához, üzemeltetéséhez tanácsokat is ad. a tervek szerint a következő években pécsent, miskolcon, debrecenben és győrött nyit autószalont a vállalat./mti/

..

bb 71. üdvözlő távirat Lengyel államférfiaknak

fk zs bh hgy

1972. március 29.

losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratba üdvözölte henryk jablonskit, a lengyel népköztársaság államtanácsa elnökévé történt megválasztása alkalmából. apró antal, az országgyűlés elnöke stanislaw gucwa-nak, a szejm új elnökének küldött üdvözlő táviratot./mti/

..

- 61 -

17.35 bh

MF 1810

bb 70. aláírták a magyar-kubai egészségügyi együttműködési tervet

vt t mm zs bh hgy

1972. március 29.

három évre szóló magyar kubai egészségügyi együttműködési tervet írt alá szerdán az egészségügyi minisztériumban dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese és dr. gerald simon, a kubai köztársaság egészségügyi miniszterének első helyettese. az ünnepélyes aláírásnál jelen volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, továbbá az egészségügyi és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa, valamint floreal chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete is.

az aláírást követően dr. farádi lászló hangsúlyozta: az elmúlt napokban úgy értékeltük, hogy eredményesen fejlődik együttműködésünk. nagy lépést jelent előre, hogy a kubai és a magyar egészségügyi szolgálat együttműködése a most aláírt dokumentum alapján konkrétabbá válik. nemcsak egyes személyek fogadására, ösztöndíjasok, tanulmányutakat tevők kölcsönös fogadására szorítkozik, hanem egyes fontos egészségügyi intézmények tapasztalatait cserélt folytatnak és tudományos munkájukat is igyekeznek összehangolni. a következő években várhatóan országaink vezető közegészségügyi intézetei és vérellátó intézetei között már konkrét eredményeket hozó együttműködés alakul ki. a magunk részéről mindent meg fogunk tenni a kubai és a magyar egészségügyi szolgálat szorosabb együttműködése érdekében és teljesíteni kívánjuk azokat a feladatokat, amelyek az együttműködésből reánk hárulnak.

dr. gerald simon egyebek közt aláhuzta, hogy a kubai egészségügyi fejlődésében fontos szerepet játszott a testvéri országok - köztük hazánk - segítsége és támogatása. az orvostudomány különböző ágaiban igen nagyra értékeljük a magyar orvosok segítségét - folytatta. véleményem szerint a mostani munkaterv lehetővé teszi a közvetlen kapcsolatok szélesítését, a tudományos együttműködés elmélyítését egészségügyi területen.

a kubai egészségügyiküldöttség csütörtökön tovább utazik hazánkból./mti/

--

- 62 -

17.45 bh

NF 1810

bb 72. a népfront vidéki munkásaktivistái budapesten

1 tf/tf zs bh hgy

1972. március 29.

a hazafias népfront belgrád rakparti székházában bugár jánosné, az országos tanács főtitkárhelyettese szerdán találkozott a népfrontmozgalom vidéki munkásaktivistáival, akik a februári népfront-választásokon kaptak tisztséget a különböző helyi bizottságokban. „munkások a népfrontban”, címmel tájékoztató hangzott el; majd a 19 megyéből érkezett száz népfrontmunkás élénk eszmecserét folytatott arról, hogy az ipari munkások, üzemi dolgozók sokoldalúan segíthetik a népfront tevékenységét a lakóterületeken, a község- és város-politika formálásában, a helytörténeti kutatásokban, -a szülői munkaközösségekben, a család és az iskola kapcsolatainak javításában, az ifjúsággal való fokozottabb törődésben./mti/

--

bb 73. jelen és múlt - kőbányai helytörténeti kiállítás

t gy/tr zs bh hgy

1972. március 29.

jelen és múlt címmel helytörténeti kiállítást nyitottak meg szerdán a patakú istván művelődési központban. a kiállításon művészeti alkotásokon elevenedik meg a nagymultu város-rész régi és mai arculata. a művelődési központ képzőművész körének tagja, bekes ferenc több mint harminc festményét, grafikáját mutatják be. a művészi dokumentumok érdekessége, hogy egymás mellett sorakoznak a hajdani, több éve lebontott épületek és a harmat utcai lakótelep modern negyedének képei. a kiállítás két hétig várja az érdeklődőket./mti/

--

- 63 -

17.55 bh

NF 1810

bb. 19. /megnyilt.... 7. lolyt./rj

ezután szünet következett, majd borbély gábor, a kisz kb titkára köszöntötte a kongresszus résztvevőit a kommunista ifjúsági szövetség nevében. elmondotta, hogy a tapasztalatok szerint a termelészövetkezetek az utóbbi időben mind nagyobb figyelmet fordítanak a fiatalok munkakörülményeinek, szociális és kulturális ellátásának javítására. segítik a pályakezdő fiatal szakembereket, s mind nagyobb lehetőséget nyújtanak a fiatalok közéleti tevékenységének kibontakoztatásához. a mezőgazdasági szövetkezetek fiataljai éltek ezekkel a lehetőségekkel. sokan bekerültek a különböző termelészövetkezeti választott szervekbe, ezen túlmenően fontos feladat azonban, hogy a felelős tisztségeket betöltő fiatalok még teljesebben gyakorolják demokratikus jogukat, képviseljék és mozgósítsák a téesz-ifjúságot a közös gazdaságok előtt álló feladatok sikeres megvalósítására.

két évvel ezelőtt a termelészövetkezetek országos tanácsa és a kisz központi bizottsága együttműködési megállapodásban rögzítette feladatait a fiatalok helyzetének javításában, s hasonló megállapodást kötöttek a megyékben és a termelészövetkezetekben is. a kisz központi bizottsága fontos feladatának tartja, hogy a fiatalok széles rétegeivel ismertesse a szövetkezetpolitikai elveket, megértesse a szövetkezés gondolatát. ezért támogatja azt az elképzelést is, hogy már az iskolai oktatás során alkalmuk nyíljon a szövetkezetpolitikai elvek megismerésére.

a kisz nemrégiben megtartott viii. kongresszusán felvetődött az a javaslat, hogy a termelészövetkezeti munkaerő-gondok enyhítésére próbálkozzanak a fiatal családtagok foglalkoztatásával. kiderült azonban, hogy ez a foglalkoztatási forma nem ösztönöz a szövetkezeti munkavállalásra, nem szívesen vállalják a fiatalok. borbély gábor ezért megoldásként azt indítványozta a kongresszusnak, hogy ne családtagként, hanem termelészövetkezeti tagként foglalkoztassák a fiatalokat. megemlítette azt is, hogy az utóbbi időben megkétszereződött a fiatal termelészövetkezeti tagok száma, s ez a körülmény lehetőséget nyújt a termelészövetkezetekben újabb kisz-szervezetek megalkotására, az ifjúság szervezeti életének erősítésére. szükség lenne arra is, hogy a termelészövetkezetek területi szövetségeiben is létrehozzák az ifjúsági képviselőket.

/folyt.köv./

17.45 rj
18.45 rj

-64 -

NA 1900

bb. 19. / megnyilt... 8. folyt./rj

baksai antal, a baksai ezüstkalász termelészövetkezet elnöke, a baranya megyei mecsek- és dráva menti területi téesz-szövetség küldötte hangsúlyozta, hogy a termelészövetkezeti mozgalom fejlesztésében rendkívül nagy tartalékot jelent a munkaszervezés és a vezetés javítása. véleménye szerint az a szervezési módszer jó, amely minden munkaterület vezetőjében nagy felelősségérzetet alakít ki. érdekeltté kell tenni a vezetőket munkaterületük eredményeiben és igazságosan kell alkalmazni a felelősségrevonás eszközeit is. a mezőgazdaság egyik leghatékonyabb „beruházásának”, lehet tekinteni a szakemberek kihelyezését s rendszeres utánpótlását. véleménye szerint azonban kiválasztás nem mindig megfelelő, hatékonyabban kellene élni a rátermettségi vizsgálat különböző módszereivel. ugyanakkor a szakemberképzést össze kell hangolni a termelészövetkezetek igényeivel hogy valóban a legszükségesebb munkaterületek szakszerű irányításához kapjanak jól képzett erőket.

a termelészövetkezeteknek saját erőből, megfelelő ösztöndíjakkal is segíteniük kell a szakember-utánpótlást. de nem elegendő a tisztes anyagi juttatás, a társadalmi megbecsülésre is legalább olyan szükség van. ne csak a hibát vegyék észre, hanem az eredményeket is és ne sajnálják a jó szót a kisebb sikerekért sem.

horváth istvánné, a sopronhorpácsi alkotmány tsz főkönyvelője, a nőbizottságának elnöke a termelészövetkezetben dolgozó asszonyok és lányok helyzetével foglalkozott. elmondotta, hogy a téesz-mozgalom eredményeiről példamutatóan vették ki részüket a nők, akik ma már igen sok szállal kötődnek a gazdaságokhoz. munkájuk nélkülözhetetlen a termelésben, különösen a munkaigényes növényi kultúrák termesztésében vállalnak nagy szerepet. fáradozásukért cserébe azt várják, hogy a termelészövetkezeti vezetők törődjenek velük többet és tegyenek többet a munkakörülmények javításáért.

a téeszekben tevékenykedő nőbizottságok beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. hatáskörük kiterjed a termelészövetkezetek tevékenységére. javaslataikat is egyre inkább figyelembe veszik a tervezésnél. arra van szükség, hogy a téeszekben dolgozó asszonyokkal és lányokkal az eddiginél gyakrabban és részletesebben ismertessék az üzemi terveket, elképzeléseket, mert a téesz-vezetők csak akkor számíthatnak a nődolgozók megalapozott tanácsaira, ha időnként információt adnak a helyi elképzelésekről. a nőbizottságok sokfelé már bátran sikraszállnak a nők helyzetének javításáért.

/folyt.köv./

18.50 rj

- 65 -

NA 1915

1bb. 19. / megnyilt... 9. folyt./rj

kezdemenyezésükre egész sor gazdaságban üzemi konyha, fürdő, napközi létesült az elmúlt időszakban, .

dr. bereczki lászló, a rákóczi falvai rákóczi termelészövetkezet elnöke arról szolt, hogy a magyar mezőgazdaság ma több értéket, árut és terményt ad, mint korábban bármikor a termelésnek azonban még nagy tartalékaik vannak; ezzel kapcsolatban kifejtette: néhol találkozni a termelészövetkezeti vezetők körében azzal a helytelen állásponttal, hogy nincs szükség fejlesztésre, jobb ragaszkodni a „biztonsághoz”, sok tévesz 10-15 év alatt alig fejlődött, gazdasági épületeik nem bővültek, mert vezetők az egészséges, értelmes kockázatvállalás helyett a stagnálást azaz megalkuvást választották. figyelmeztetett arra, nem elég évről-évre csak a rutinfeladatokkal törődni, mert a látszólagos biztonság tulajdonképpen már elmaradottságot jelent. sikraszállt az olyan üzemi vezetők mellett, akik óvatosan és megfontoltan hozzák döntéseiket, de bátran mernek előbbre lépni és vállalják a nehézségeket, a kockázatot.

kifogásolta, hogy egyes termelészövetkezeti vezetők a különféle gazdasági ösztönzők és rendelkezések között „manővereznek”, sokfelé több szó esik manapság az ösztönzőkről, mint a termelésről, majd megállapította: örvendetes tapasztalat, hogy a fiatalok és az öregek mind közelebb kerülnek egymáshoz, mind eredményesebben tudnak együttműködni.

a termelészövetkezetek 11. országos kongresszusának szerdai tanácskozását az elnökölő szeniczey lajosné zárta be.

a kongresszus csütörtökön reggel 9 órakor folytatja munkáját.

/mti/

--

bb. 76. időjárásjelentés

rj hgy

a meteorológiai intézet jelenti 1972. március 29-én szerdán este 19 órakor:

változékony idő

felhőátvonulások, szórványosan kialakuló záporral. mérsékelt, időnként élénk, helyenként átmenetileg erős nyugati szél. az éjszakai lehülés kissé erősödik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 10-15 fok között.

/mti/

--

19.13 rj

- 66 -

NA 1970

bb 74. aláírták a magyar rádió és televízió, valamint a szovjet rádió és televízió 1972-73. évi munkatervét

t nn/fk bh hgy

1972. március 29.

szerdán a magyar rádió elnöki tanácstermében dr. hárs istván, a magyar rádió és televízió első elnökhelyettese és a.a. rapohin, a szovjetunió minisztertanácsa televízió és rádió állami bizottsága elnökhelyettese aláírták a két fél 1972-73. évre szóló együttműködési munkatervét. az aláírásnál jelen volt v.j. pavlov a szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is.

x x x

az új munkatervben különös figyelmet fordítanak a szovjetunió fennállása 50. évfordulója alkalmából készitendő rádió- és televízió műsorokra, cseréjükre, elősegítik a kgst tagországok gazdasági integrációja továbbfejlesztésére, az együttműködés tökéletesítésére és elmélyítésére szolgáló műsorok megvalósítását. mindkét országban olyan tv-programokat készitenek majd, amelyek a varsói szerződés tagállami hadseregeinek harci barátságáról szólnak. moszkva-budapest címmel kapcsolatos adás készül a két ország gazdasági, tudományos-műszaki, és kulturális együttműködéséről. a magyar televízió az idén megrendezi az észti és az ukrán televízió estjét. a szovjet televízió a lenini pionirszervezet fennállásának 50. évfordulója alkalmából elküldi budapestre az „ismered a szovjetunió pionirszervezetét?”, című nemzetközi versenyprogramját és más műsorokat. az 1973-ban ismét megrendező interfórum című zenei műsorban fiatal szovjet művészek is fellépnek majd.

a szovjet rádió tájékoztatja majd a magyar hallgatókat az ország gazdasági életének eredményeiről, a bevezetett új gazdasági módszerekről. a magyar műsorokra támaszkodva megemlékezik petőfi születésének 150. évfordulójáról. a szovjetunió részt vesz a „mit tudunk petőfi sándorról?” című nemzetközi kvizműsorban, amelyre 1973. március-áprilisában kerül sor. az mrt az idén megemlékezik a. szkrjabin, jövőre pedig sz. rachmaninov és saljapin születésének 100. évfordulójáról. a magyar rádió elküldi moszkvába kodály zoltán születésének 90. évfordulója alkalmából 1972-ben sugárzott műsorait. közös szórakoztató műsor készül „jó reggelt budapest”, illetve „jó reggelt moszkva”, címmel./mti/

--

NA 1970

- 67 -

bb 75. csehszlovákia muzeumi és műemlékei címmel kiállítás
nyílt budapesti csehszlovák kultúra kiállító - termében

t nn/fk bh hgy

1972. március 29.

csehszlovákia 480 muzeumát és műemlékeit mutatja be az a tárlat, amelyet szerdán nyitott meg vaclav pabal, a csehszlovák központi muzeumi tanács igazgatója. a tárlat április 12-ig fogadja az érdeklődőket, akik több száz képen ismerkedhetnek meg a szomszédos állam híres muzeumaival és különleges műkincseivel.
/mti/

--

bb 77. negyven dokumentumfilmet készít a tv

t nn/fk bh hgy

1972. március 29.

az idén mintegy 40 társadalmi, politikai dokumentumfilmet készít a tv dokumentum-, film osztálya - jelentette be radványi dezső osztályvezető a szerdán tartott tájékoztatón. ujabban már folyamatos filmeket is forgatnak. tavaly télen kezdtek hozzá, s még egy évig készül „a nagy f-esek”, című produkció, amely a hátrányos helyzetű fiatalok problémáit elemzi. több fiatal sorsának alakulását követhetjük nyomon, csaknem másfél éven át. ugyancsak film készül egy olyan édesanyáról, akiről még terhesége idején megállapították, hogy ikrei lesznek. a tv ott lesz a névadó-ünnepségen, az egy éves születésnapon, s a nézőket folyamatosan tájékoztatják az ikrek mindennapjairól.

bokor péter a „századunk”, sorozat rendezője újabb műsora anyagának gyűjtésén dolgozik. „nagy válság”, címmel az 1933-as világgazdasági válságot, ennek okait, következményeit ismerteti meg a nézőkkel. a századunk nagy siker az ndk-ban is, ahol mind a 28 részt levetítik, a francia televízió pedig most tárgyal a sorozat műsorra tűzéséről. kende mártá bábos, rajzos, zenés néprajzi filmet készít 13 részben „tükrös”, címmel bródy verával és koós ivánnal közösen. wiedermann károly májusban kezd hozzá csehszlovákiában filmje készítéséhez, amely az ott harcolt magyar partizánok hőstetteiről szól. kiss józsef készíti a százéves budapestet köszöntő 80 perces, négy tételű színes filmjét. ennek a bemutatójára előreláthatólag karácsony táján kerül sor. wiedermann hétszer 10 perces filmet készít olyan magyarországi gyűjtőkről, akiknek világviszonylatban is ritkaságok találhatóak kollekciójukban. nemsokára a közönség elé kerül a „morbus hungaricus”, című produkció, amely a tbc elleni küzdelem utolsó három évtizedének eredményeit tekinti át. urbán ernő közösen szilcs lászlóval egy járási párttitkár mindennapjait mutatja be. az „ólombetűs vallomások”, sorozat következő szereplői: baróti géza és pálfy józsef./mti/

--

- 68 -

19.35 bh

MF

bb 78 kiállítás nyílt walter gropius életművéből

1 sb/mm ie bh hgy

1972. március 29.

a magyar építőművészek szövetségének székházában szerdán délután dr. major máté egyetemi tanár megnyitotta walter gropiusnak, a világhírű építésznek életművét bemutató kiállítást, amelyet a bauhaus archívum anyagából állítottak össze. a kiállítást április 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig - szombaton déli 12 óráig a szövetség bp. viii. kerület dienes lászló utcai 2. szám alatti székházában./mti/

--

bb 79. raktártűz bácsbokodon

1 ms/fk bh hgy

1972. március 29.

kedden délután eddig ismeretlen okból kigyulladt a bácsbokodi vegyes és építőipari ktsz készáru raktára, amelyben 453 köbméter teljesen kész, összeállítható vikendház elemet tároltak. ezenkívül még 56 köbméter különböző faanyag is tüzet fogott. a tűzoltók nagy apparátussal vonultak ki, a tűz megfékezésén a bajai, a kiskunhalasi, a kalocsai, a szekszárdi és a mohácsi állami tűzoltóságok kívül a jánoshalmi, a bácsalmási és a bácsbokodi önkéntes tűzoltók is dolgoztak. három órai megfeszített munkával sikerült is a tüzet eloltani. a kár így is meghaladja a kétmilliárd forintot./mti/

--

bb. 81. török kereskedelmi delegáció érkezett budapestre.

i/sl/fk/rj hgy

1972. március 29.

19.45 bh

szerdán török kereskedelmi delegáció érkezett budapestre. a külkereskedelmi minisztériumban sorsa kerülő albániai tárgyalásokon turgut carikli, a kereskedelmi minisztérium vezetője vezeti a török küldöttséget./mti/

--

19.45.bh

- 69 -

M 205

bb 80. e m b a r g ó : március 31. péntek 5 óráig!

/ csak a péntek reggel megjelenő lapok közölhetik/

fehér Lajos beszéde a termelőszövetkezetek országos kongresszusán

sb 1e bh hgy

1972. március 29.

tisztelt kongresszus!

kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében meleg szeretettel köszöntöm a termelőszövetkezetek 11. országos kongresszusát, - a kongresszus minden résztvevőjét, s önkön keresztül a mezőgazdasági szövetkezetek több mint egymillió tagját.

megkülönböztetett tisztelettel üdvözlöm ebből az alkalmából a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom veteránjait, az első szövetkezetek alapítóit. erőt, egészséget kívánva kérem őket, hogy tapasztalataik átadásával segítsék tovább a mezőgazdasági szövetkezetek fejlődését.

az öt évvel ezelőtt megtartott 1. kongresszussal egyidőben az egész népgazdaság irányításában jelentős gazdasági és szervezeti intézkedések történtek, s azt a célt szolgálták, hogy tovább haladjunk a szocializmus teljes felépítésének útján, fejlődjék, erősödjék szocialista államunk. ezért is volt akkor különösen nagy jelentősége a termelőszövetkezeti parasztság első kongresszusának amelyen pártunk IX. kongresszusa határozatainak megfelelően vitatták meg a küldöttek a termelőszövetkezet főbb mozgalmai és gazdasági kérdéseit. d

azóta jelentős fejlődés következett be - a gazdaság-irányítási reformnak megfelelően - a mezőgazdasági szövetkezetek önálló vállalatszerű és önkormányzati működésében, valamint külső kapcsolataik alakulásában. e gazdaságpolitikai és szövetkezeti politikai intézkedések - amelyek megvalósításának mindannyian részesei vagyunk -, nagy feladat elé állították a szövetkezetek tagjait, de ugyanakkor nagy örömet is jelentettek számukra. a párt és a kormány alig öt évvel a szocialista átszervezés befejezése után, méltányolva a szövetkezeti parasztság erőfeszítéseit és szorgalmas munkáját: a népgazdaság erejéhez mérten jelentős intézkedéseket tett a szövetkezetek gazdasági önállóságának és a tagok életkörülményeinek javítására.

/folyt. köv./

- 70 -

20.00 bh

NA 2010

bb 80. fehér Lajos 1. folyt./ bh

most ezen a kongresszuson, újabb öt év elteltével megállapíthatjuk, hogy a szövetkezeti parasztság megfelelt a bizalomnak, jól sáfárkodott a lehetőségekkel, s ennek eredményeként

jelentőse fejlődött a termelőszövetkezetek gazdasági tevékenysége, tovább erősödött a szövetkezeti parasztságunk társadalmi tudata,

egysége nőtt gazdasági ereje és ezzel tovább erősödött népi államunk politikai alapja, a munkás-paraszt szövetség!

kedves barátaim!

hogyan alakult a párt és a kormány szövetkezetpolitikája a két kongresszus között, miként hatott ez a termelőszövetkezeti mozgalomra?

örömmel állapíthatjuk meg: az elmúlt évek során az egész magyar szövetkezeti mozgalomban, az elméleti és a gyakorlati tevékenységben nagy fellendülés következett be. széleskörű vita

bontakozott ki a szövetkezetek helyzetéről, helyéről, szerepéről a szocializmus építésében. a viták s a gyakorlati élet tapasztalatai alapján e kérdések kikristályosodtak. így egységes elvi álláspont alakult ki a szövetkezet és az állam kapcsolatáról, az egyszerűbb mezőgazdasági szövetkezetekről, a szövetségek jellegéről stb. e széleskörű eszmecserét végső soron a politikai bizottság által két évvel ezelőtt jóváhagyott, a szövetkezeti mozgalom fejlesztéséről szóló irányelvek foglalták össze. a szövetkezetpolitikai elvek a két kongresszus között a szövetkezetek fejlődésével párhuzamosan - egymásra gyakorolt dialektikus kölcsönhatás alapján - tovább korszerűsödtek.

az irányelveknek máraz első monda tulajdonképpen magában foglalja a szövetkezetekkel kapcsolatos egész álláspontunkat. „ pártunk szövetkezeti politikája a lenini elvekre épül, foly-

tatni és tovább fejleszteni akarja az elmúlt huszonöt év fejlődését, ugyanakkor arra irányul, hogy a szövetkezeti mozgalom különböző ágai szervesen beilleszkedjenek a szocialista népgazdaságba, előrevigyék a szocializmus építését hazánkban,„

/folyt. köv./

- 71 -

20.05 bh

NA 215

bb 80. / fehér Lajos 2. folyt./ bh

az irányelvek alapján, valamint a párt x. kongresszusa határozatának megfelelően egy sor jelentős intézkedés történt az egész szövetkezeti mozgalom s ezen belül a termelészövetkezeti mozgalom továbbfejlesztése érdekében:

- a iv. ötéves terv során tovább javítottuk és javítjuk az önálló vállalati gazdálkodás feltételeit;

- lehetőségeinkhez mérten növeltük és növeljük a termelészövetkezetek korszerű anyagi-műszaki ellátását;

- a vertikális kapcsolatok kialakítása, valamint a szövetkezetek és az állami vállalatok kooperációs együttműködése érdekében jogi és szervezeti intézkedéseket tettünk;

- további gazdasági és jogi intézkedésekkel segítettük a háztáji gazdaságok termelésének növelését, valamint a közös és a háztáji gazdaságok együttműködésének fejlesztését;

- megfelelő intézkedéseket tettünk a termelészövetkezetek tevékenységi körének bővítése, illetőleg a megfelelő szervezett keretek közötti folytatása érdekében.

a múlt évben szövetkezeti mozgalmunk igen jelentős eseménye volt az egységes szövetkezeti törvény, valamint a fogyasztási és

az ipari szövetkezetek működését szabályozó, s a termelészövetkezeti törvény korszerűsítését szolgáló törvényerejű és kormány-szintű rendelet megalkotása. az egységes szövetkezeti törvény tartalmazza és összefoglalja tulajdonképpen az egész magyar szövetkezeti mozgalom működésére és gazdálkodására vonatkozó általános jellegű alapelveket és jogszabályokat, amelyeket a szövetkezet-politikai irányelvek fogalmaztak meg.

a legmagasabb szintű jogszabály, az országgyűlés által alkotott törvény kimondja: „ a szövetkezet a szocialista gazdál-

kodás egyik - az állami vállalattal egyenrangú - vállalati

formájává fejlődött. a szövetkezetek jelenleg és a jövőben is a

társadalom számára szükséges és hasznos szerepet töltenek be a

szocializmus építésében, erősítik hazánk gazdasági, társadalmi

alapját, ..
/folyt. köv./

- 72 -

bb 80. / fehér Lajos.... 3. folyt./ bh

e megállapítás az egész magyar szövetkezeti mozgalom társadalmi elismerését deklarálja, amire, úgy gondolom, méltán büszke lehet minden szövetkezeti tag.

az egységes szövetkezeti törvény, valamint a termelészövetkezeti törvény megalkotása óta összegyűlt tapasztalatok alapján tovább fejlesztettük az egyébként korszerű és alapjaiban bevált termelészövetkezeti törvényt is. a módosítások mindenekelőtt növelték az önkormányzati szervek és a vezetők hatáskörét, felelősségét, növelték a termelészövetkezetek vállalati önállóságát, bővítették a szövetkezet és a tagok vagyoni kapcsolatainak lehetőségét. e jogszabályi intézkedéseket azzal lehetne összefoglalni: tovább erősödött a termelészövetkezetek szocialista szövetkezeti és ezzel együtt vállalati jellege.

számos fontos gazdasági és jogi intézkedést említhetnék még, de ezek is jól érzékeltetik, hogy az eltelt öt év alatt a fejlődés nem állt meg - és nyugodtan mondhatjuk, hogy a következő években sem fog megtorpanni.

kedves elvtársak!

a 1. országos termelészövetkezeti kongresszus óta eltelt időszakban az élelmiszergazdaság- és ezen belül a mezőgazdasági termelészövetkezetek - a párt, az állam, a társadalmi szervezetek és mindenekelőtt a munkásosztály segítségével - kedvezően fejlődtek.

a mezőgazdaságon belül a közös gazdaságokban a legdinamikusabb

a fejlődés. a termelés korszerűsödött, iparszerűvé vált számos területen, s javult a munka termelékenysége. a mezőgazdasági termelés országos átlagban évente 3, a közös gazdaságokban 4,7 százalékkal emelkedett. a harmadik ötéves tervben a mezőgazdasági termelés 16 százalékos növekedése teljes egészében a munkatermelékenység emelkedéséből származott. a termelészövetkezetekben az egy foglalkoztatottra jutó teljes termelési érték évi 12,5 százalékkal nőtt. a termelészövetkezetek jó munkájának igen nagy része van abban, hogy a mezőgazdasági termelés ma több mint 50 százalékkal meghaladja a felszabadulás előtti. a magyar mezőgazdasági termelés három évtized alatt elért növekedésének kétharmada az 1961 utáni időszakra esik: tehát azóta következett be, amióta tulajdonképpen a mezőgazdaságunkban a termelészövetkezetek. a belső élelmiszerellátás jelentős javulásával egyidőben csaknem megháromszorozódott a mezőgazdasági export is.

/folyt. köv./

20.25 bh

- 73 -

N° 2/30

bb 80. /fehér Lajos..... 4. folyt./ bh

a mezőgazdaság általános és szembetűnő fellendülése mellett néhány területen azonban akad még kellemetlen, az össz-társadalmi érdekeket sértő, bosszantó lemaradás, sőt visszaesés is. így például

a cukorrépa, a dohány, és a zöldség vetésterülete csökkent. néhány évvel ezelőtt még jelentős cukorkészleteink voltak, - ma importálnunk kell. ez bizony közös szűgyenünk!

nem egyöntetű a kép az állattenyésztésben sem. a nagyüzemi sertés- és baromfitenyésztésben a mezőgazdaság szocialista átszervezése óta eltelt évtized során jelentős fellendülés következett be. az az állami politika és a szövetkezeti parasztság komoly sikere/ ennek eredményeként tavaly az egy lakosra jutó húsfogyasztás csaknem 63 kg volt, az állattenyésztés devizakitermelése pedig 1960 óta megháromszorozódott.

megoldatlan azonban a szarvasmarhatenyésztés helyzete. a nagyüzemekben ugyanis nem eléggé a szarvasmarhaállomány, a háztaji gazdaságokban pedig évek során jelentősen visszaesett. a visszaesés - bizonyos mérséklődés mellett - ma is tart, ami népgazdaságilag rendkívül aggasztó. az európai konvertibilis piacokon ugyanis exportcikkeink között első helyen áll az élőmarha és a marhahús. nem alakul kedvezően a tejtermelés és a felvásárlás sem. ennek következtében - míg néhány évvel ezelőtt még vajhegyeink voltak - ma importálunk.

úgy gondolom, helyesen tenné a kongresszus, ha nyomatékosan felhívna a közös gazdaságok figyelmét: ne csak a gyorsütemben korszerűsített üzemágakban, mint a buza- és a kukorica termesztésben, a baromfi és a sertéstartásban növeljék a termelést - ahol a magas hozamok már állandósultak tekinthetők, - hanem a munkaigényes és a zömében még hagyományos technológiával, kézi erővel termelő ágazatokban is, tehát cukorrépa, a dohány és a zöldségtermelésben, s a tehéntartásban is.

önökkel, a szövetkezetekkel, a területi szövetségekkel és a kormánnyal együtt legyen közös gondunk és felelősségünk, hogy megfelelő eltökéltséggel, jobb munkaszervezéssel, a jól bevált hagyományos művelési módok és elosztási formák - részben művelés - bátrabb alkalmazásával, a családtagok széleskörű bevonásával, kedvezőbb anyagi érdekeltséggel - e téren már történetek intézkedések - és a gépesítés fokozatos elterjesztésével mielőbb számottevő, kielégítő javulást érjünk el ezeken az elmaradt területeken, s ezeknek az erőfeszítéseknek alapján legyen elegendő saját termelésű cukrunk, zöldségünk, vajunk és több szarvasmarhahúst exportálhassunk!

/folyt. köv./

- 74 -

NA 2/25

bb 80. /fehér Lajos ... 5. folyt./ bh

- azt hiszen, a tisztelt kongresszus teljes mértékben egyetért azzal, hogy a szövetkezeti gazdálkodást - az előbb említett átmeneti gondok mielőbbi leküzdése mellett - még erőteljesebben, töretlenül felfelé ivelőden kell fejleszteni a következő években! ennek fő útja továbbra is a belterjesítés, az intenzív gazdálkodásra törekvés és a hatékonyság fokozása legyen!

az intenzívebb gazdálkodás kialakulásának, a hatékonyság növelésének fő módszere - a termelőszövetkezetek most már kialakult nagyüzemi méretű területein - a korszerű technika és technológia meghonosítása a növénytermesztés és az állattenyésztés

különböző ágazataiban. ennek révén a technikai forradalom mind erőteljesebben behatol a mezőgazdaságba, annak mind több és több ágazata iparosodik, az ott végzett munka szakmunkává válik.

a hatékonyabb gazdálkodásnak további fontos módszere a nagyhozamu, intenzív, jó növényfajták és állathibridek már eddig is gyors elterjesztésének bátor folytatása, a tudomány vívmányainak széleskörű felhasználása, valamint a korszerű vezetési módszerek kialakítása, az üzem- és munkaszervezés továbbfejlesztése.

tisztelt küldött elvtársak!

a tapasztalatok azt mutatják, hogy a termelőszövetkezetek gazdálkodása tervszerűen fejlődik. a termelés vonuleme, összetétele a termékek túlnyomó többségénél a korábbinál jobban igazodik a népgazdasági tervhez és az igényekhez. a tervszerűség azonban még tovább javítható. különösen érvényes ez a megállapítás a beruházásokra. a termelőszövetkezetekben soha nem volt még olyan erőteljes a beruházások növekedése, mint az utóbbi években. a IV. ötéves terv időarányos előirányzatait a termelőszövetkezetek tavaly több, mint 20 százalékkal túlteljesítették. az igazság kedvéért azonban meg kell említeni, hogy ez is hozzájárult a népgazdaságban jelentkező beruházási feszültségekhez, egyensúlyhiányhoz.

/folyt. köv./

- 75 -

NA 2/25

a termelőszövetkezetekben is előfordult, hogy olyan beruházások kerültek előtérbe, amelyekkel nem járt együtt a termelés hatékonyságának és jövedelmezőségének megfelelő javulás. másik gyakori hiba a saját forrásokat jóval - esetenként messze - meghaladó beruházások megkezdése. az ilyen törekvések nem egy termelőszövetkezetben alaphiányhoz, a beruházások indokolatlan elhúzódsához vezettek.

Mindezek a jelenségek arra figyelmeztetnek, hogy a termelőszövetkezetekben a beruházási döntéseket a jövőben nagyon

alaposan elő kell készíteni, s a költségeket, illetve az igény-

be vehető forrásokat reálisan kell megtervezni. minden egyes

szövetkezeti kollektív alapvető érdeke, hogy fejlesztési terveit a lehető legjobban összehangolja erőforrásaival, mert az állam

nem tudja vállalni a hiányzó források fedezetét.

az intenzív mezőgazdasági termelés nagy eszközigénye és a termelőszövetkezetek anyagi-műszaki ellátottsága a következő években különösen előtérbe állítja a meglévő kapacitások

jobb kihasználását. ehhez tartozik a háztáji gazdaságok terme-

lésének segítése és jobb megszervezése is. az ország ellátása számára az a kedvező, ha a korszerű nagyüzemi kapacitások bővítése a háztáji gazdaság lehetőségeinek minél jobb kihasználásával párosul. a közös gazdaságok - amint a baromfitenyésztésben és a sertéshizlalásban tették - szervezzék és segítsék

a háztáji tehéntartást is, hogy a tehénállomány a tervezettnél megfelelően alakuljon, s a népgazdaság borjuból és tejből is megkaphassa a tervezett mennyiséget a háztájitól.

fontos termelési és ellátási érdekek fűződnek ahhoz is, hogy termelőszövetkezeteink ne csak a szűk értelemben vett növénytermesztést, állattenyésztést és kertészetet fejlesszék, hanem az azokhoz vertikálisan jól kapcsolódó ipari szolgáltatást, fel-

dolgozást és közvetlen értékesítést is.

/folyt. köv./

Nr 2140

a szélesebb profilu szakosított tömegtermelés, az ehhez kapcsolódó közvetlen értékesítés társadalmi és üzemi szempontból

egyenként előnyös: növeli az áruválasztékot, megrövidíti az áru útját, tehát javítja az ellátást, a szolgáltatást. egyúttal előmozdítja a szövetkezetekben dolgozók munkaidejének jobb kihasználását, bővíti a szövetkezetek jövedelmi és felhalmozási forrásait. helyes tehát, ha a termelőszövetkezetek az élelmiszergazdasági vertikumon belüli tevékenységek erőteljesebb fejlesztésével

bővítik gazdálkodásukat.

nagyobb körültekintés szükséges viszont az élelmiszergazdasági vertikumhoz nem kapcsolódó ipari tevékenységek esetében.

ezek csakis a jogszabályokban meghatározott körben és szerződéses keretek között végezhetők. elsősorban olyan vidékeken, mindenekelőtt azokban a természetileg mostoha viszonyok között gazdál-

kodó termelőszövetkezetben lehet és kell szorgalmazni, amelyek-

ben ennek révén megoldható a tagság folyamatos foglalkoztatása,

a többletjövedelemből a személyi jövedelmek növelése, az egyes

beruházások létesítése, s az állami dotáció csökkentése.

szövetkezeti parasztságunk alapvető érdeke a közös vagyongyarapítása, s ezzel együtt a gazdálkodás korszerűsítését, kiegyensúlyozott fejlődését szolgáló fejlesztési alap képzése: jelenleg a termelőszövetkezetek jövedelmük 24-25 százalékát fordítják felhalmozásra, 75-76 százalékát pedig fogyasztásra. ez az arány megfelelő.

az üzemszerű gazdálkodás erősödését, kiegyensúlyozott fejlődését azonban nehezíti, hogy többszáz termelőszövetkezetnek nincs biztonsági alapja. de ahol van biztonsági alap, gya-

korta ott is igen kicsiny ez az összeg, amelyet egy év természeti csapásai már teljesen kimerítenek, amint ezt az ár- és belvízes 1970-es évi tapasztalatok is mutatták. a szövetkezetek jól felfogott érdeke, hogy fokozatosan akkora biztonsági tartal-

lékot képezzenek, amelyből - az adott év eredményétől függően-

szükség szerint meríthetnek.

/folyt. köv./

Tek
Nr 2140

bb 80. /fehér Lajos ... 8. folyt./bzs

a két évvel ezelőtti tiszai árvíz után néhány megyében helyes és egészséges kezdeményezés indult el a kölcsönös támogatási alap létrehozásával. a kölcsönös támogatás elve a szövetkezeti ágazatban, az ipari és a fogyasztási szövetkezeti mozgalomban hosszú évek óta bevált gyakorlat a kölcsönös támogatási alap képzése. ez elősegíti a kockázatvállalást és gazdasági döntések következményeivel együttjáró helytállást, erősíti a szövetkezetek körében az eggyűvétartozás érzését.

éppen ezért a párt, a kormány részéről szívből üdvözljük és támogatjuk a tot beszámolójának, a kongresszusi állásfoglalás-tervezetnek azt az indítványát, hogy a mezőgazdasági ter-

lőszövetkezetekben is vezessék be és rendszeresítsék a kölcsönös támogatási alap képzését; olyan formán, hogy a szövetkezetek köz-

gyűlési határozattal, önkéntesen vállalt kötelezettség alapján biztonsági alapjukból évente befizetett saját pénzüsségükkel területi szövetségük mellett létrehozzák a kölcsönös támogatási alapot.

helyesnek tartjuk és támogatjuk azt a törekvést is - és erre a szövetkezeti törvény lehetőséget ad -, hogy a termelőszövetkezetek kisebb befektetések, átmeneti gondjaik megoldásához tagsági kölcsönként vagy egyéb módon - természetesen ugyancsak

önkéntesen vállalt kötelezettség alapján - vegyék bátrabban és jobban igénybe a tagság pénzügyi segítségét.

a szövetkezeti összefogás nagyszerű megnyilvánulása, hogy a fogyasztási és az ipari szövetkezetekben, de a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben is, mind több tag hajlandó megtakarított pénzét - a törvényes kamat mellett - szövetkezeti vállalkozásba fektetni. ez a dolgozók saját szövetkezetükhöz való szorosabb kötődésének, a vagyoni kapcsolatok, a tulajdonosi érdekelt-ség erősítésének is fontos eszköze lehet.

/folyt. köv./

- 78 -

MF 2150

bb 80. /fehér Lajos ... 9. folyt./bzs

tisztelt kongresszus!

az 1. országos termelőszövetkezeti kongresszus óta mélyreható változások történtek a szövetkezeti utra tért parasztság életszínvonalának alakulásában. azóta nagy horderejű állami intézkedések és a mezőgazdasági munka termelékenységének kedvezőbbé válása, parasztságunk szorgalmas, becsületes munkája nyomán valóravált a ix. pártkongresszusnak az a célja, hogy az egy főre

jutó paraszti jövedelmek közelítsenek a munkásosztályéhoz. az egy főre jutó paraszti reáljövedelem az utóbbi 2-3 évben utolérte a

munkásokét: a két nagy dolgozó osztály személyi jövedelme kiegyenlített, s a negyedik ötéves terv időszakában terv szerint, azo-

nos mértékben növekszik. mindez történelmi jelentőségű sikere,

víványa a párt és a kormány politikájának. ezt a szövetkezeti pa-
rasztság kellőképpen értékeli, becsüli.

az a jövedelem, amelyet a parasztság ma a nagyüzemi gazdálkodás kereteiben elér; összehasonlíthatatlanul jobb életkörülményeket, lakáskulturát tesz lehetővé a termelőszövetkezeti tagság széles tömegei számára, mint amilyent a felszabadulást megelőző időben vagy a magángazdálkodás mellett a parasztság bármikor remélhetett. így termelőszövetkezeti tagságunk életkörülményei ma már lényegesen közelebb kerültek a városi életformához, néhány vonatkozásban a különbségek eltűnőben vannak.

a paraszti jövedelmek alakulásával kapcsolatban azonban szeretnék még valamit szóvátenni.

a termelőszövetkezetekben a tagok díjazása a munkaszerinti elosztás elve alapján történik. a termelés és a munka termelékenysége gyorsabban nő, mint a részesedés. gondot okoz viszont, hogy egyes termelőszövetkezetek, mégpedig a jobb természeti és közgazdasági viszonyok között gazdálkodó jó termelőszövetkezetek, a tagok napi érdekeit egyoldaluan előtérbe állítva, jó termésű években olyan magasra tornásszák az egy tagnak kiosztható személyi jövedelmet, hogy annak magas szintjét átlagos években, a termelés várható növekedéséből - egyéb kötelezettséggel együtt - huzamosan nem képesek fenntartani. a jó termelőszövetkezetek sok esetben kiugróan magas tagsági személyi jövedelme osztársadalmi tekintetben is problémákat okoz. ezért az ilyen termelőszövetkezetekben fokozatosan újra meg kell teremteni az összhangot a termelés

és az elosztás között.

/folyt. köv./

MF 2151

- 79 -

bb 80. /fehér Lajos ... 10. folyt./bh

az átlagosnál jobb körülmények között, tehát a jobb földeken gazdálkodó termelészövetkezetek helyzetüknél fogva járadéki jellegű jövedelemhez jutnak. mindjárt hangsúlyozni szeretném: a szövetkezetek közötti differenciálódás - népgazdasági szempontból vizsgálva - önmagában nem káros jelenség, sőt, irányítási rendszerünk szükségszerűen feltételezi.

a gazdálkodási eredmények és a jövedelem közötti kapcsolat

irányítási rendszerünkben a gazdasági fejlődés igen fontos tényezője, s éppen ezt iktatná ki a jövedelemszint adminisztratív jellegű kiegyenlítése. ennek határozottan ellene vagyunk. mindezek ellenére - és ezt nyomatékosan szeretném hangsúlyozni - : a differenciálódási folyamat ésszerű keretek között tartására feltétlenül szükség van

társadalompolitikai célkitűzéseinkkel ugyanis nem egyeztethető össze, hogy az emberek életszínvonalában, jövedelmi helyzetében túlzott, a végzett munkával arányban nem álló, kiugró különbségek legyenek.

a múlt év elején életbeléptetett, a korábbinál progresszívebb jövedelemelvonási rendszer - föld-, jövedelem-, és jövedelemnövekményi adó - a jövedelem-növekedés ütemének szabályozása mellett elsősorban a természeti adottságokkal összefüggő, járadék jellegű jövedelem elvonását célozza. mindazon termelészövetkezetek vezetőinek és tagságának, amelyeknél ennek ellenére kiugró személyi jövedelmek keletkeznek: a jövőben nagyobb mértéktartást

javasolunk. kövessék azoknak a jó termelészövetkezeteknek kellő önmérsékletet tanúsító kezdeményezését és gyakorlatát, amely - közgyűlési határozattal - a tavalyi rekord esztendőben is csupán 2 százalékkal osztottak többet a tagságnak, s a kiosztható jövede-

lemből így felszabaduló részt a saját erőforrások növelésére,

tehát a fejlesztési és a biztonsági alapba tették, s részben a szociális alap növelésére fordították.

e követésre méltó mértéktartást az önkormányzaton belül

meg lehet és meg is kell oldani valamennyi jobb természet viszonyok között gazdálkodó szövetkezetünkben!

/folyt. köv./

NA 2205

80 -

bb 80. /fehér Lajos.... 11. folyt./ bh

kedves barátaim!

a szövetkezeti küldöttválasztó közgyűléseken és a területi szövetségek küldöttértekezletein sok helyen felvetették a nyugdíjkorhatár leszállítását és a szociális ellátás egyes problémáit.

gyakorta hevesen és némi türelmetlenséggel is. előljáróban itt is kellő önmérsékletet kell ajánlanom, mert a nyugdíjkorhatár öt évvel való leszállítása nem olyan egyszerű, mint ahogyan első pillanatra látszik. higgadtan végig kell gondolni ennek összes vonatkozásait és kihatásait.

a parasztság életszínvonalának, szociális körülményeinek a munkásosztályéhoz való közelítésében kiemelkedő jelentőségű állami intézkedés volt a kötelező nyugdíjbiztosítás kiterjesztése a termelészövetkezeti tagokra s ezzel kapcsolatban a termelészövetkezeti tagok nyugdíjrendszerének 1966 évi reformja.

az új termelészövetkezeti nyugdíjtörvény minden tekintetben a munkaviszonyban állók nyugdíjrendszerének elvét vette át. az új nyugdíjbiztosítási törvény - tartalmát tekintve - az ipari nyugdíjrendszerrel azonos értékűnek tekinthető. már akkor világosan

kellett látnunk azonban, hogy az ipari és a mezőgazdasági munka még mindig meglévő eltérése miatt a két nyugdíjrendszer teljes egyesítése egy ütemben nem lehetséges, csak hosszabb távon és fokozatosan.

a kormány a múlt héten tárgyalta a termelészövetkezeti nyugdíjrendszer és szociális biztosítás egyes rész kérdéseit és megfelelő döntéseket - faggyas Jenő tórpai térszervező elnök szóhasználatával élve - kompromisszumos intézkedéseket hozott. így többek között határozatot hozott arra, hogy a jövő évtől kezdve a tsz-öregségi-, munkaképtelenségi járadékot havi 100, az özvegyi járadékot havi 60.- forinttal kell emelni, hogy a tsz-nyugdíjak megállapításának alapjául szolgáló havi átlagjövedelem felő határát az ipari nyugdíjak szintjére kell emelni, továbbá, hogy a nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagos jövedelmet annak a három évnek a nyugdíjosztály szerint jövedelme alapján kell megállapítani, amely a tag számára a nyugdíjazást megelőző 5 naptári év közül a legkedvezőbb.

/folyt. köv./

NA 220

- 81 -

bb 80. /fehér Lajos ... 12. folyt./ bh

a kormány megfelelő határozatokat hozott számos egyéb rész kérdésben is.

megmondjuk azonban teljes nyíltsággal és őszinteséggel azt is, hogy a minisztertanács mostani döntéseit széleskörű vizsgálatok, számvetések előzték meg, s ezek alapján arra a megállapításra kellett jutnunk, hogy a nyugdíjkorhatár öt évvel történő leszállításának feltételeit a jelenlegi ötéves terv

időszakában sem szövetkezeti, sem állami forrásból nem tudnánk

megteremteni. a korhatár leszállítása ugyanis tetemes - egymilliárd

forintot meghaladó - költséggel járna, amelynek előteremtésére a termelőszövetkezeteket terhelő jelenlegi 7,5 százalékos társadalombiztosítási járulékot csaknem kétszeresére kellene emelni. ilyen

mértékű jövedelemelvonás a közös munkában rendszeresen résztvevő tagok személyi jövedelmét számottevően csökkentené, másrészt az alacsonyabb jövedelmek a nyugdíjbemenők számára is alacsonyabb nyugdíjakat eredményeznének.

arról sem szabad megfeledkezni, hogy a nyugdíjkorhatár öt éves leszállításával kerekén további 100 ezer termelőszövetkezeti

tag válna nyugdíjassá, válna ki a közösből végzett rendszeres

munkából. ilyen jelentős élő munkaerő kiválását nem tudnánk rövid

idő alatt gépekkel és kémiai anyagokkal pótolni. a termelőszövet-

kezetekben már ma is kedvezőtlen az aktív dolgozók és a nyugdíjasok, öregségi járadékosok aránya: három aktív kereső tagra két nyugdíjas és öregségi munkaképtelenségi járadékos jut. ez az arány újabb százezer termelőszövetkezeti tag nyugdíjba vonulásával még tovább romlana.

a messze ágazó közgazdasági összefüggések figyelembevételével a nyugdíjkorhatár leszállításának valamennyi szükséges feltételeit a későbbi időben csak többirányú intézkedések sorozatá-

val lehet megteremteni. kormányunknak az a meggyőződése, hogy ez az állásfoglalás - a reális feltételeket és kihatásokat józanul mérlegelve - a jelen időszakban a termelőszövetkezetek helyesen

értelmezett érdekeit is szolgálja.

/folyt. köv./

- 82 -

225

bb 80. /fehér Lajos 13. folyt./ szb

addig is, amíg a nyugdíjkorhatár leszállításának feltételei megteremtődnek, határozottan javasoljuk, hogy a termelőszövetkezetek az idősebb tagok jobb foglalkoztatásával, a nyugdíjak, öregségi - munkaképtelenségi járadék kiegészítésével, és más

szociális juttatással, a saját erőből, közvetlenül javítsák az öregek életkörülményeit.

tisztelt kongresszus! kedves elvtársak!

öt évvel ezelőtt nagyvárakozással tekintettünk az 1. kongresszuson alakított országos tanácsra, valamint a kong-

resszus után a szövetkezetek által létrehozott területi szö-

vetségekre. azért is volt nagy ez a várakozás, mert a terme-

lőszövetkezetek érdekképviseleti szervei a másik két szövetkezeti ágazatban működő érdekképviseleti szervekétől akkoriban mérőben eltérő, teljesen újszerű, a gazdaságirányítási reform körülményei között, a szövetkezeti jellegnek, s a szövetkezetek önállóságának megfelelő elvek alapján jöttek létre.

6 ma már elmondhatjuk, helyesek voltak a pártnak a termelőszövetkezeti szövetségek létrehozására vonatkozó javaslatai. a gyakorlat igazolta e szövetségi rendszer életképességét. a szövetke-

zetpolitikai viták során tisztázódtak a szövetségek jellegének elvei is, amelyek az egységes szövetkezeti törvényben realizálódtak is. a gyakorlati példát az elvek megvalósításához e téren is a termelőszövetkezetek szövetségei nyújtották és erre mindenképpen büszkék lehetnek.

munkájukról, tevékenységükről összességében azt lehet mondani: megfeleltek a várakozásnak. öt év tapasztalata és a sokrétű, lelkes, szívós munka alapján megállapíthatjuk e kongresszus fórumán is, hogy az érdekképviseleti szervek intézménye

bevált! tevékenységük jól szolgálta és szolgálja a párt, a kor-

mány agrár- és szövetkezetpolitikájának valóraváltását!

/folyt-
köv./

220
-83-

bb 80. /fehér Lajos... 14. folyt./-szb

a kezdeti időszak nehézségei, a megfelelő kapcsolati formák kialakítása után a szövetségek egyre eredményesebben és széleskörűben látják el nem könnyű feladataikat. a szervezetek többsége elégedett munkájukkal.

helyesnek bizonyult a szövetségeknek gazdasági-termelési körzetenkénti létrehozása is, s ezen a jövőben sem célszerű változtatni. a termelőszövetkezetek országos tanácsa és a területi szövetségek kapcsolatának alakulása pedig minden vonatkozásban példamutató a másik két szervezeteti ágazat számára is. a termelőszövetkezetek jelenlegi érdekképviseleti rendszerén, felépítésén tehát alapvető változtatásra nincs szükség.

a szövetségek munkájának középpontjában az elmúlt években a termelőszövetkezetek érdekképviselete állt, elsősorban külső szervekkel és vállalatokkal való kapcsolatuk során. a termelőszövetkezetek önálló vállalati jellegének erősödésével és az új gazdasági mechanizmus körülményei között ennek a feladatnak előtérbe állítása helyes volt, de ezt igényelték a termelőszövetkezetek is. eredményesen működtek közre a szerződéses feltételek kialakításában. fokozatosan rátértek a termelőszövetkezeti, termelési, fejlesztési problémák megoldásának segítésére, szaktanácsadás, tapasztalatcserék szervezése és információk nyújtása útján. a legtöbb helyen - revizori irodáik útján - a tsz-ek kérésére számszaki szakértők rendelkezésre bocsátásával elkezdték a gazdálkodás ellenőrzésének hatékonyabbá tételét.

az állami szervekkel, főleg a járási szintű állami felügyeletet ellátó hatósági szervekkel nehezebben alakult ki a kapcsolat, s kezdetben sok volt a félreértés. ma már azonban e kapcsolat kielégítő. a termelőszövetkezetek országos tanácsának kapcsolatát az országos szervekkel jónak ítéljük: minden kérdésben, ami a szervezeteket érinti, hallatja hangját és képviseli a szervezetek érdekeit. nemzetközi kapcsolatait is kialakulóban vannak, fokozatosan bekapcsolódik a nemzetközi szervezeteti életbe.

/folyt.köv./

NA 2225

bb 80. /fehér Lajos... 15. folyt./ bh

talán egy tekintetben kellene a felfogásban és a gyakorlaton valamit igazítani: és ez az érdekképviselet helyes értelmezése.

az érdekképviselet a szocializmusban ugyanis - megítélésünk szerint - nem úgy értendő, hogy valakikellen irányul, hanem úgy, hogy valakikért tevékenykedik. a képviselet a szocialista

viszonyok között társadalmi érdekképviseletet jelent. a szocialista érdekképviselet helyes értelmezése és képviselete azt is jelenti és kell, hogy jelentse, hogy az érdekvédelmi szervek, tehát a területi szövetségek a szervezetek gazdaságait, mint vállalatokat összekötik az államapparátussal, nevezetesen a kormánnyal, és közvetítik a központi akaratot, az osztálytársadalmi érdekeket is. közvetítve és képviselve a népgazdaság, az osztálytársadalom igényeiből adódó feladatokat: osztozzanak e feladatok sikeres vagy sikertelen megvalósításával egyúttal erkölcsi felelősségből!

más szavakkal, a helyes érdekképviseletbe az is beletartozik, ha a területi szövetségek a közérdeket, a központi akaratot képviselik olyan, átmenetileg kevésbé népszerű feladat megoldásában is, mint a már említett cukorrépa, - dohány-, zöldségtermelés és a háztáji szarvasmarhatartás fellendítése. ennek érdekében kiáll és megfelelő felvilágosító munkát végez a szervezetek körében. ha

Lehet úgy fogalmaznom: az érdekvédelmi képviseleti szerveknek és természetesen maguknak a szervezeteknek szabad és kell kormánypartinak is lenniük e feladatok jó megoldásában!

ami a jövőt illeti: a területi és a területi szövetségek folytassák, sőt még jobban végezzék az eddig bevált és a szervezetek által igényelt tevékenységüket. nyújtsanak még nagyobb segítséget a termelőszövetkezetek önkormányzati körébe tartozó belső feladatok ellátásához, ennek révén segítsék a szervezetek szocialista jellegének erősödését. javítsák tovább a tájékoztatást a szervezetek és az állami szervek részére. kapcsolódjanak be intenzíven a vertikális kooperációk létrehozásába, fejlesztésébe. javítsák tovább s tegyék szorosabbá kapcsolatainkat az országos, a területi párt- és állami szervekkel, valamint a nem mezőgazdasági szervezetek érdekképviseleti szerveivel. /folyt. köv./

NA 2235

bb 80. /fehér Lajos 16. folyt./bzs

tegyék szervezetté a megyékben működő szövetkezeti szövetségek együttműködését, és velük közösen beszéljék meg rendszeresen a megye szövetkezeteinek problémáit, feladatait. mindenekelőtt tart-
sák szem előtt, hogy a szövetkezetekért vannak, a szövetkezetek

igényeit kell kielégíteniük: ezért munkájuk középpontjában a szö-
vetkezetek álljanak!

szívből kívánom a megválasztandó új országos tanácsnak és a terület szövetségeknél, hogy az eddiginél is eredményesebben

lássák el az alapszabályukban rögzített fő tevékenységüket: a szö-
vetkezetek önálló vállalati gazdálkodásának és demokratikus műkö-
désének segítségét!

tisztelt kongresszus!

befejezésül további eredményes jó munkát kívánok a kongresz-
szus minden résztvevőjének, szövetkezeti parasztságunknak és szö-
vetkezeti vezetőinknek. a kongresszus egyengesse tovább azt az utat,

amelyen a mezőgazdasági szövetkezetek dolgozó parasztságunk igazi

szocialista közösségeivé, korszerű nagyüzemeivé fejlődnek. támogas-

sa szövetkezeti parasztságunkat, hogy a munkásosztály segítségével
és vezetésével eredményesen munkálkodják a x. pártkongresszus ha-

tározata, a negyedik ötéves terv megvalósításán, a szocializmus

teljes felépítésén!

/mti/

22.30/bzs

- 86 -

M 2240

bb 82. felrobbant egy lombik

k mms/gg bzs hgy

1972. március 29.

szerdán este az ötvös Loránd tudományegyetem természet-
tudományi karára hívták ki a mentőket. az egyik laboratóriumban
ugyanis kémiai reakció következtében felrobbant egy félliteres
lombik. a mentők az egyik egyetemi hallgatót megsérüléssel a
ii-es számú szemklinikára vitték, ahol megállapították, hogy a
robbanás szerencsére nem okozott súlyos, a látóképességet ve-
szélyeztető sérülést. a mentők - a robbanásról lévén szó - a
tűzoltókat is értesítették, nekik azonban már semmi dolguk nem
akadt, mivel a robbanás következtében tűz nem keletkezett./mti/
--

bb 83. tömeges ételmérgezés baján

i ms/gg bzs hgy

1972. március 29.

szerdán a bajai mentők 100 embert, 90 iskolás és óvodás
gyermeket és tíz felnőttet szállítottak ételmérgezéssel kórház-
ba. a kórház haladéktalanul megkezdte a vizsgálatot a tömeges étel-
mérgezés okainak felderítésére. az eddigi értesülések szerint a
megbetegedések túlnyomó többsége könnyűnek mondható, de több su-
lyos rosszullét is előfordult. életveszélyes állapotban egyik
beteg sincs. /mti/
--

- v é g e -

22.35/bzs

- 87 -

M 2245